Florin LĂZĂRESCU

Fiction-Ltd

Noaptea plec, noaptea mă-ntorc

POLIROM

Florin LĂZĂRESCU

Fiction-Ltd

Noaptea plec, noaptea mă-ntorc

roman

POLIROM
2021

© 2021 by Editura POLIROM

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-8616-2
ISBN PDF: 978-973-46-8617-9
ISBN print: 978-973-46-8504-1

Coperta: Carmen Parii
Ilustraţia copertei: Teodora Rogoz

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

FLORIN LĂZĂRESCU (n. 28 martie 1974, Doroșcani – Iași), prozator și scenarist ieșean. Absolvent al Facultății de Litere, Universitatea „Al.I. Cuza” Iași (1998). Membru fondator al FILIT – Festivalul Internațional de Literatură și Traducere Iași. Scenarist al scurtmetrajului *Lampa cu căciulă* (2006, în regia lui Radu Jude, cîștigător al festivalului Sundance, SUA, pentru cel mai bun scurtmetraj). Coscenarist al mediumetrajului *O umbră de nor...* (2014, în regia lui Radu Jude; premieră la Cannes) și al lungmetrajului *Aferim!* (2015, în regia lui Radu Jude; Ursul de Argint la Berlinale, nominalizare la Premiile Academiei Europene de Film pentru cel mai bun scenariu din 2015, Premiul Gopo pentru cel mai bun scenariu, 2016). A debutat editorial în 2000, cu un volum de povestiri: *Cuiburi de vîsc* (Outopos, Iași). A mai publicat romanele *Ce se știe despre ursul panda* (Polirom, 2003), *Trimisul nostru special* (Polirom, 2005, 2014) și *Amorțire* (Polirom, 2013), volumele de povestiri *Lampa cu căciulă* (Polirom, 2009) și *Întîmplări și personaje* (Polirom, 2015) și cartea pentru copii *Puiul de balaur, puiul de zmeu și puiul de om* (Cartier, 2019). Cărțile sale sînt traduse și publicate în 10 limbi.

1

O uliță dintr-un sat oarecare, lungă și întortocheată, luminată sărăcăcios de un neon care filează în dreptul unei case. În depărtare, două pisici traversează drumul în fugă, miorlăind și scuipându-se.

În casă, la fel ca în fiecare zi lucrătoare din ultimii patruzeci de ani, la patru dimineața, cu o eroare de cinci minute, cauzată de vlăguirea arcului care pune în mișcare rotițele ceasului mecanic, lui Pavel îi sună alarma.

Tresare, deschide ochii, o secundă se crede în armată – caută pușca, e rândul lui la planton, să patruleze pe cei trei sute de metri de gard cu sârmă ghimpată care despart cazarma de restul lumii inamice –, apoi se bucură cumva, realizând imediat că nu trebuie să facă altceva decât să meargă din nou la serviciu.

Pavel se ridică și bâjbâie pe perete după întrerupător.

E înalt și costeliv, cu bucle albe pe cap, îmbrăcat doar în chiloți, într-o bucătărie de țară: o sobă lipită de perete, un pat, un aragaz cu butelie, un dulap, o masă. Pe lângă ușa de la intrare, închisă, mai există una deschisă, care dă într-o cameră alăturată. Între acestea, sus, în colțul peretelui care dă spre Răsărit, e o icoană cu Sfânta Maria ținând Pruncul în brațe. Parcă-s certați: Maica privește trist înainte, în gol, Pruncul – mai

degrabă adolescent – se uită pieziș către încăpere, binecuvântând-o plictisit cu degetele întinse.

Din cum se mișcă nu-i foarte clar ce vrea să facă Pavel. Se oprește în fața icoanei ca și cum și-ar fi amintit brusc ceva, își pune capul în piept, șoptind o rugăciune cu mâinile abia împreunate.

„Doamne Iisuse Hristoase, uite, m-am trezit! Ai grijă de femeie și de copii, de casă și de mine la tren și pe drum! Și la servici ferește-mă de bătaie! Amin!“

Își face somnoros cruce, una incertă, mai mult rotindu-și mâna în fața ochilor. Se întoarce spre ușa deschisă și strigă:

— Gata-i, m-am trezit!

De dincolo se aude un mormăit și vocea soției:

— Serios?! Nici nu te-am auzit. Mai spune-mi o dată cum ai făcut.

„Iar începe cu mișțocăreala!“

Pavel îmbracă pe fugă o pereche de blugi jerpeliți:

— Uite, mă-mbrac!

Se așază cu fundul pe pragul dintre cele două camere și-și pune bocancii în picioare.

„Proaste șireturi se mai fac în ziua de azi! Se rup după nici un an!“

— Uite, termin de-ncălțat și plec.

— Și trebuie musai să-mi spui și mie?

Se ridică, dă pe gât o cană cu apă, apoi o trântește pe masă.

„Tranca-tranca, tranca-tranca, atâta poate!“

— Oare fata s-a trezit?

— Nu văd becul aprins la ea.

Iese afară, se spală pe față luând apă direct din găleată, spărgând pojghița de gheață, apoi merge la frânghia de rufe și

se șterge de un prosop țeapăn, pus la uscat, fără să-l scoată din cârlige. Revine și-și ia pe el un tricou și un pulover.

— Am uitat să te-ntreb: ai numărat tu găinile aseară?

— Ooof! Iar vorbești! Chiar mă gândeam când începi. Le-am numărat. Că m-ai înnebunit cu asta.

„Minte! Sigur nu le-a numărat!“

Pavel rupe un colț de pâine de pe masă și îl molfăie. Strânge firimiturile și le aruncă pe gura sobei.

„Nu mă păcălește ea pe mine!“

— Și câte-au ieșit?

— Nu mai vorbi cu gura plină, că nu înțeleg nimic.

„Unde naiba am aruncat-o aseară? Că nimic nu-i la locul lui în casa asta!“

Se pune în genunchi, cotrobăie pe sub pat și scoate o geantă de pe vremuri pe care scrie: Liniile Aeriene Române.

— Am întrebat câte găini au ieșit la număr!

— Ei, câte-au ieșit! Toate. Oricum și oricând sunt toate.

— Treaba ta. Să nu le numeri. Da’ eu îți spun că ăsta a’ lu’ Romilă pune mâna.

Din camera alăturată se aude un scârțâit de pat.

— Băi, Pavel, dacă tu nu poți dormi, nu lași pe nimeni să doarmă o secundă în plus. Și mai taci și tu, că mă-nebunești de cap.

— Uite, tac… Da’ eu nu vorbesc prostii. Dacă nu mă crezi, treaba ta. Mergi pe-ncredere și-ai să te trezești într-o zi fără găini.

„Bat pariu că o să le fure pe toate!“

— Tu chiar nu poți să taci?

— Uite, tac. Te tot enervezi atâta degeaba! Da’, dacă tac eu, n-o să le fie mai bine găinilor.

„Am să tac când m-o plimba popa cu steagurile înainte. Altfel, de ce mi-a lăsat Dumnezeu gură?“

2

Pavel iese în curte, pune mâna pe un cablu de la colțul casei, înaintează prin întuneric, ținându-se de el, până ajunge la un coteț. Dă un șut într-o bucată de tablă care acoperă intrarea și răsucește un bec pe dulia improvizată la capătul firului. La lumina chioară, găinile tresar, se sperie, se adună toate într-un colț, cotcodăcind.

— Ați făcut ochi? Nu vă temeți, că nu-s vulpea! Sunt eu, Pavel, stăpânu’ vostru! Ia să vă numere tata.

În timp ce le numără, le mai și ceartă:

— Stați locului! Săriți, săriți, parcă vă omoară cineva!

Desfiletează becul, iese din coteț, merge pe lângă casă până în dreptul unei ferestre luminate. Ascultă câteva secunde cu urechea aproape lipită de geam.

„N-am ce-i face, dulce-i somnu’, dar trebuie s-o trezesc.“

Bate în geam.

— Elena, nu te speria! Sunt eu, tata tău! Te-ai trezit?

— Da. Vin imediat.

— Nu te grăbi. Avem timp.

Se duce până la poartă și privește în lungul străzii pustii, începătoșate.

„Întinde-te pâclă, că ai unde! Nu ți-ar mai ajunge!“

Privește spre neonul care filează pe stâlp.

„Votezi primar și, uite, îl doare în cur de oameni! Las’ că vorbesc eu cu el! Ăsta-i bec?! Acu’ o săptămână l-a pus și uite-l, e gata, s-a prăjit!“

Se întoarce către fereastra Elenei.

— Vezi că nu mai ninge afară. Avem noroc.

Din întuneric apare un câine care începe să-i țopăie bucuros printre picioare.

„Gura mă-tii de animal! Gura mă-tii! Iar ai scăpat?“

— Vino aici! Aici, când îți spun!

Câinele se apropie cumva speriat, târându-și pașii. Pavel îl apucă de blana de pe ceafă și îl trage în spatele casei, la o cușcă. Îl leagă cu lanțul.

— Așa să stai, că te omor cu mâna mea! Ce-ai, ți s-a urât cu legătoarea?!

Câinele se culcă pe burtă spășit. Pavel se apropie și îl mângâie pe cap.

„Animalu’, săracu’! Cum știe el să asculte de mine!“

— Nu glumesc. Te omor dacă-ți mai scoți lanțu’.

Câinele se gudură, bucuros de atenție. Pavel se îndreaptă din nou spre colțul casei, pune mâna pe cablu, îl urmează până la coteț și înfiletează becul.

— Hai să vă mai numere tata o dată!

Dinăuntru se aud din nou glasuri de găini speriate. În timp ce le numără, Pavel cântă cu jumătate de glas:

Off, oooof!… Foaie verde, foaie laaaată,
Piatra piatră, de e piatră,
Șade jumătate-n apă,
O calcă calul și crapă.
Inima mea multe rabdă…
Ei, rabdă inimă și taci,
Ca pământul care-l calci…

Pavel revine în bucătărie, nu înainte de a se opri din cântat, începând să pufnească. Îmbrăcată într-un capot, soția pune cu lingura cafea într-un ibric așezat pe aragaz. Elena se machiază în oglinda de bărbierit a tatălui. Lângă ea, pe un scaun, se află un rucsac pregătit ca pentru munte și o chitară în husă.

„Să vedem acu' ce mai are de zis!"

— Ei, nu ți-am spus eu? Da' cine să mă asculte pe mine, eu vorbesc la pereți în casa asta! Lipsește o găină! Tu nu și nu, să nu le număr.

Soția se uită încruntată la el.

— Câte sunt?

— Douăzeci și trei.

— Treci și mănâncă și lasă prostiile.

Femeia toarnă zahăr în ibric și amestecă. Elena se întoarce râzând spre taică-su și-l pupă pe obraz.

— Nu-ți mai face griji din nimic!

— Da' cine să-și facă? Că, dacă n-aș fi eu, s-ar duce casa de râpă!

— Ai numărat tu douăzeci și trei de găini pe întuneric?

„Uite, frate. Îi spun și nu mă crede!"

— Ce treabă are întunericu'? N-am bec? Am bec, că am pus eu, că doar sunt om gospodar... Și-ți zic: lipsește una.

— Pavele, tu ești nebun, zău!

— De ce mă faci nebun?

„Naiba știe, poate n-am numărat eu bine. Oare să mă duc să le mai număr o dată?!"

Pavel se așază la masă, iar soția îi întinde o cană cu cafea.

— Ia spune, câte găini avem noi? îl întreabă.

— Douăspatru.

— Vezi că ești nebun? Avem douăștrei.

— Îmi spui tu mie! Nu știu eu câte găini avem?

Femeia se întoarce către Elena.

— Așa face, mamă, cât stă acasă. Mă scoate din minți. Nu tace o secundă.

„Bine că tace ea!“

— Eu tac, da’ acu’ sunt douștrei de găini și noi aveam douășpatru. Una ne-a furat-o a’ lu’ Nițescu, bat pariu… Dacă nu le păzesc eu, nu le păzește nimeni. Se duce casa asta de râpă.

— Vă rog, nu vă mai certați de la prostii.

„De la ea a învățat copilu’ să se pună în gură cu mine!“

— Auzi, orășeanca, găinile-s prostii!

— Eu nu pricep ce ai tu cu găinile alea. Le tot numeri cum făcea și bunica.

— Păi, tată, tre’ să țină cineva lucrurile de frâu, să știm cum stăm.

Femeia se apropie cu ibricul, în timp ce Pavel mănâncă.

— Mai vrei?

— Doar o gură, că mă cam doare inima, nu știu ce am…

— Ți-am pus mâncarea în geantă. Să nu uiți să aduci caserola aia mare, că mâine nu-ți mai dau nimic, că nu mai am în ce…

— Grija caserolelor o ai tu acum. Nu mai pot trăi de caserole. Unde mă-ntorc, numai de caserole mă-mpiedic. Da’ tu nu, n-ai caserole!

Femeia se întoarce către Elena.

— Vezi? Uite-așa îmi toacă nervii… Nu e atent la ce zic, nu mă ascultă, vorbesc ca la vișin cu el… I-am spus de săptămâna trecută că ne-a furat vulturul o găină.

— Serios?

— Cum, nu mai ții minte?! Ți-am spus de vultur și-ai zis că faci tu rost de niște verde-de-Paris, pui pe-o bucată de carne și-l liniștești!

— Am zis eu de verde-de-Paris?!

— Nu, am inventat eu verdele-de-Paris.

— Uite, chiar am uitat, la câte am eu pe cap. Și-apoi, cum să fure vulturu' ditamai găina?

— Pe aia mică, roșie, cu gâtu' gol a putut.

— Oricum, nu cred că mi-ai spus.

— Taci, te rog… Taci, că nu vreau să mă cert cu fata de față.

Pavel bea cafeaua dintr-o singură înghițitură, ca și cum ar fi tras o țuică, și se ridică.

— Hai, tată, să nu pierdem trenu'!

„Aoleo, chiar! Trenu'! Să nu pierdem trenu'!"

Elena își ia rucsacul în spate.

— Când mai vii acasă, mamă?

— Peste vreo două săptămâni. Plec la munte. Vorbim la telefon.

— Cum, de ziua mea nu vii?

— N-am cum, tata! Plec la munte. Îți aduc un cadou frumos de acolo.

Se pupă pe obraji. Pavel își ia geanta pe un umăr, iar chitara pe celălalt. Femeia îi întinde o foaie de hârtie împăturită.

— Vezi să cumperi exact ce scrie aici, dacă vrei salată boeuf de ziua ta.

„Adică ce, hămălesc atâta un an și n-am dreptul la o salată boeuf de ziua mea?!"

Pavel desface hârtia și citește.

— De ce-ai trecut aici carne de vită? Vita-i mai scumpă!

— Păi, nu așa fac eu salata boeuf?

— Da, da’ eu ți-am spus că-mi place mai mult cu carne de porc. Măcar de ziua mea!

— Treaba ta. Ia ce vrei atunci. Ți-o fac și cu crap chinezesc, dacă scap de gura ta.

— Iau, dacă intră banii… Sau… mă descurc eu, împrumut pân’ la salar.

— Vezi de la cine te împrumuți, să nu te faci de râs pe-acolo!

— Adică cum mă fac eu de râs?

— Iar începi? Du-teee, lasă vorbăria. Las’ c-o înnebunești pe Elena pe drum… Și grăbește-te la întoarcere, nu mai căsca gura prin oraș, să prinzi trenul de șase.

— Ce-ți pasă ție cu ce tren vin eu?

— Când nu vii cu ăla de șase, intru la griji, că poate-ai pățit ceva.

Femeia o mai pupă o dată pe Elena, iar cei doi ies din casă. După ce închide ușa, la ieșire, Pavel își mai face o dată cruce incert, învârtindu-și degetele strânse în fața ochilor.

— Așa, apără-te de gâze, c-o să-ți meargă bine! îi zice râzând soția, văzându-l prin geam.

— Ce știi tu? Eu noaptea plec, noaptea mă-ntorc! Dumnezeu mă vede și când mă închin pe-ascuns și mă apără.

Pavel închide poarta, apoi se oprește brusc, înjurând:

— Gura mă-tii! Gura mă-tii!

— Ce s-a-ntâmplat?

— Iar a scăpat animalu’ din legătoare!

Pavel lasă geanta și chitara lângă gard, revine în curte și prinde câinele cu palma după cap.

— Tata, nu-l mai chinui așa!

— Nu-l doare. Nu-l apuca mă-sa cu gura de după cap când era mic? Atunci nu-l durea?

— Stai un pic cu el în brațe! îl strigă Elena, scoțând mobilul din buzunar.

— De ce?

— Să-ți fac o poză pentru Insta.

Câinele se sperie de blițul mobilului, se smulge din brațele lui Pavel și o rupe la fugă.

3

Cei doi merg alături pe ulița lungă și întortocheată, trecând prin valuri de ceață care îngroașă întunericul.

— Ce s-a-ncălzit așa deodată! Când ne-am trezit, ningea de credeai că se-așterne de-un metru!

Sare un șanț, aproape scapă chitara din spate, se duce până la o poartă și trage de ea. Aceasta se deschide. Revine în stradă.

— Prostu' ăsta de Dorin nu ne-a așteptat.

— De unde știi că nu-i în casă?

— Ei, avem noi semnele noastre. Nu-i clenciu' pus pe dinăuntru. Și doar mi-a zis aseară că ne așteaptă.

— Ce nevoie avem de el?

— Nu mergem singuri… Mai schimbăm și noi o vorbă.

— Și ce, noi nu putem vorbi?

— Ei, nu vreau să te înnebunesc la cap cu ale mele, cum zice maică-ta.

— Las-o pe mama în pace. Ce-ai cu ea? Ce tot vă certați atât?

— Da' ce, eu mă cert? Ea se ceartă.

— Tata, pentru o ceartă e nevoie de doi oameni. Ia zi, se ceartă ea singură?

— Eu nu vreau să mă cert. Da' n-ai văzut? Ea e tot timpu' cu gura mare.

— Nu-i mai răspunde și gata.

— Da’ dacă ea face panaramă de mine?! Uite-acum, la plecare… Când mi-am făcut cruce, mi-a zis că mă apăr de gâze. De vreun an îmi tot zice așa. Eu mă rog la Dumnezeu și ea, cu gura ei spurcată…

— Cum poți să vorbești așa de mama?

— Ei, na: cu gura ei stricată.

— Tata, te rog… Nu vorbi urât de mama.

— Da’ ea de ce vorbește urât cu mine?

— Pentru că nu știi să te porți frumos cu ea.

— Păi, de-o viață muncesc ca robu’. Mă trezesc la patru dimineața, muncesc toată ziua, Dumnezeu știe cum, și mă întorc la șapte-opt-nouă acasă… Vă explic degeaba. Ce știți voi?! Eu noaptea plec, noaptea mă-ntorc.

— Și ea nu muncește?

— Da, da’ nu ca mine.

— Tata, nu-i normal să gândești așa. Cine muncește pământul? Cine-ți face de mâncare? Cine-ți spală hainele?

— Maică-ta. Aici ai și tu dreptate.

— Atunci, de ce nu te porți frumos cu ea?

— Când, tată? Că n-am timp.

— Nu știu, la sfârșit de săptămână. De exemplu, când i-ai cumpărat ultima dată vreun cadou?

— Acum trei ani, de 8 martie… I-am luat o pereche de ciorapi și un parfum.

— Bun, și ea nu s-a bucurat?

— A întins ciorapii, așa, în fața mea și mi-a spus că-s buni de frânghie de spânzurătoare și șprei ca să nu pută pe năsălie…

— Ei, glumea și ea.

— Asta-i glumă?

— Tata, uite, mama e femeie și femeile-s mai complicate. Trebuie să știi cum să te porți frumos cu ele. Și nu doar o singură dată.

— Da' cam de câte ori?

— Tot timpul.

— 'Ai de capu' meu!

— Fii atent, că mi-a povestit mama mie: înainte să vă căsătoriți, ați fost împreună, în oraș, la cumpărături. Și mama ți-a spus că i-e foame. Și tu ai zis: „Hai să bem un suc"...

— Așa am zis?

— Așa ai zis. Și-ați stat amândoi într-o cofetărie, în Centru, și-ați mâncat o prăjitură și-ați băut un suc. Iar mama își amintește cu plăcere de asta.

— Păi, vezi?! M-am purtat frumos.

— Numai că o chestie ca asta nu s-a mai întâmplat niciodată. N-ai mai ieșit cu ea în oraș, fără vreun motiv anume, doar să vă plimbați, să luați un suc și o prăjitură. Niciodată de-atunci. Înțelegi?

— Lasă, că am mai fost pe la nunți, pe la praznice.

Elena izbucnește în râs.

— Cu tine n-o scoți niciodată la capăt! Tot timpul ai ceva de comentat în plus.

Cei doi se apropie de capătul satului, locul unde se termină stâlpii de electricitate și neoanele atârnate de ei.

4

Pe câmp, ceața e deasă. Deși s-a mai luminat, nu văd decât la câțiva metri în fața. Nici urmă de drum.

Pavel bagă două degete în gură și începe să șuiere, ca și cum ar chema un animal rătăcit. Când șuieră, se oprește și privește stânga-dreapta în ceață, adulmecând aerul.

— Ce faci, tata?

— Caut un om.

— Șuierând?

— Poate ne-aude cineva. Donosă sau Nelu nu cred că-s departe. Am mers repede.

— Om fi mers noi repede, dar nu pe drumul știut. Ai vrut tu neapărat pe scurtătură!

— Merg pe scurtătura asta de-o viață. E bună. Da' acum e ceață. N-am văzut așa ceva de când sunt.

— Poate pierdem trenul.

— Nu pierdem niciun tren. Ajungem înaintea lui. Bat pariu. Pe-aici merg în fiecare zi.

— Pe-aici? Eu n-am mers niciodată prin ciulinii ăștia. E cărare pe-aici?

— Nu-i cărare, e scurtătură. Știu eu bine.

— Tata, noi doi n-am mai mers niciodată pe-aici.

— Stai liniștită, că nu suntem în junglă. Găsim drumul.

Pavel se oprește și mai șuieră o dată.

— De ce nu mergi tu cu Donose sau Nelu?

— Ei pleacă la patru jumate. Eu, la cinci fără douăzeci. Mai câștig zece minute în plus la somn. Și oricum îi prind din mers.

— Auzi? Dar câți navetiști mai sunt în sat.

— Eu, Dorin, Donosă și Nelu.

— Erați vreo cincizeci. Dar Costică, Costică ce mai face?

— Ăăă, a murit acum două ierni, Dumnezeu să-l ierte.

— Cum a murit? Că era mai tânăr ca tine.

— Iarna, într-o zi de salar. N-a prins trenu' de cinci, a venit cu ăla de șapte, era întuneric, zăpadă mare, crivăț, mai și luase ceva la bord, cred, de încălzire… Și l-a găsit Donosă înghețat a doua zi dimineață. Cu fața în jos, cu rucsacu' în spate… Asta-i viața, mai și mori.

— Dar Tănase?

— S-a spânzurat.

— De ce s-a spânzurat?

— De prun.

— Mare glumeț mai ești! Zi-mi de ce s-a spânzurat.

— A făcut rate pe tot ce-a putut – frigider, mașină de spălat, aragaz, televizor mare – și pe urmă l-au dat afară de la servici. El lucra la textile, s-a vândut fabrica la niște polonezi, ăia au închis-o și n-a mai putut omu' plăti la bancă.

— S-a spânzurat pentru că i-au luat frigiderul?

— Nu. Băgase garanție casa.

— Săracul!… Și ceilalți?

— Unii au mai murit, alții au ieșit la pensie… Uite pe-aici, hai pe-aici, că găsim drumu' cu Doamne-ajută.

Elena se oprește, își trage sufletul și își potrivește rucsacul în spinare.

— Mai dă-l la mine.

— Nu e greu… Auzi, dar de când ești așa credincios?

— Adică?

— Te-aud tot mai des cu Dumnezeu în sus, Dumnezeu în jos… Aflu că te mai și aperi de gâze, mai adaugă ea.

— Acu' faci și tu panaramă de mine.

— Nu, serios. De când ești așa credincios?

— Dintotdeauna.

— Eu nu te-am văzut niciodată.

Pavel se oprește și adulmecă din nou în ceață.

— Parcă aud ceva. Tu ai auzit?

— Nu. Ce s-aud?

— Nimic. Mi s-a părut ceva… Da' cum arată un credincios?

— Un credincios merge la biserică, ține post, se roagă în genunchi, ca oamenii… Chestii din astea.

— Dumnezeu oricum mă vede și mă-nțelege. Eu n-am timp de prostiile popilor.

Pavel se oprește și privește atent pe jos.

— Uite, astea-s urme de oameni. Suntem pe drumu' cel bun.

Mai merg câteva secunde în tăcere. Pavel ia un bulgăre și-l aruncă în ceață.

— Ce faci?

— Drumu' ăsta trece pe malu' iazului. Să nu dăm dracu' în apă. Tre' să se-audă pleoscăit, dacă e apă pe-aproape.

— Aha. Bun plan!

Pavel mai ia un bulgăre și-l aruncă în ceață. Se aude doar o căzătură surdă, pe pământ.

— Ți-am spus vreodată cum era într-o iarnă să mă mănânce lupu' pe-aici?

— De vreo sută de ori, dar tot nu te cred.

— Băi, tată, crezi că eu umblu cu prostii? Că m-apuc eu, așa, să-mi mint copilu'?

— Nu cred că minți. Însă nici că era lup ce-ai văzut tu atunci.

— Ce crezi că era, leu?

— Ei! Un biet câine rătăcit, de care te-ai speriat.

— Adică nu mai știu eu cum arată lupu'!

— De unde lupi pe dealurile astea?

— Acum nu-s, da' înainte erau. Dacă nu te-aș fi făcut la bătrânețe, ai fi prins și tu. Ascultă la mine, n-ai cum greși: lupu'

nu latră, nu-și poate întoarce capu’ și sare așa, în copci…

Pavel țopăie și îi arată cum sare lupul.

— Sigur era lup.

— Și-atunci cum de nu te-a mâncat?

— Mă mânca el, își făcea datoria, da’ eu am fugit, am trecut iazu’ pe gheață și-am intrat în casă la Bâzâiac… Pe-atunci Bâzâiac avea casă pe malu’ iazului. S-a mutat după ce te-ai născut tu.

— Bine, tată, rămâne cum zici… Era să te mănânce lupul.

— Serios. Am și martori. Să-l întrebi pe Bâzâiac, că doar trăiește.

Elena apucă și ea, în joacă, un bolovan de pe jos și îl aruncă în ceață. Mai face câțiva pași, apoi izbucnește în râs.

— Ce-i?!

— Mă gândeam cum ar fi să aud un „aoleo!“ din ceață. Să-l fi pocnit pe Donosă în cap.

— N-are cum. Donosă nu merge pe scurtătură. Asta-i scurtătura mea.

Pavel se oprește și tușește apăsat de câteva ori. Se bate cu pumnul în piept.

— Țigara.

— Mai fumezi?

— Două-trei pe zi. Atât. De exemplu, n-am mai fumat de-alaltăieri. Da’ să nu-i spui lui maică-ta, că iese un vuiet!

— Crezi că mama nu știe, nu te miroase?

— Nu le miroase ea pe toate.

— Ei, bine. Află că știe. Și te lasă în pace. Mi-a spus mie… Poți fuma liniștit.

— Aș fuma, da’ am uitat să-mi cumpăr.

Pavel tușește din nou, bătându-se cu pumnul în piept.

— Cere plămânu’ țigară.

Elena se oprește și-și scoate rucsacul de pe umăr.

— E greu, nu? Eu ți-am zis să mi-l dai. Tu, nu, îți rupi spinarea de tânără!

Elena scotocește prin buzunarele exterioare ale rucsacului.

— Tata, îți spun ceva, dar nu faci nasoale și nu mă spui lu’ mama.

— Ce?

— Dacă juri mai întâi.

— Da’ ce-s, la biserică? Am zis că nu spun, nu spun. Mă crezi pe cuvânt!

Elena scoate din rucsac un pachet de Dunhill slim și i le arată victorioasă.

— Am eu țigări!

Pavel ia pachetul din mână și strâmbă din nas.

— Astea-s paie, tată!

— Ei, sunt tot țigări, dar mai slabe. Mai fumez și eu, cu fetele, la câte un party.

Pavel ia o țigară din pachet și o privește ca pe-o ciudățenie. Elena mai scoate din rucsac o brichetă și i-o aprinde. El trage un fum adânc și exclamă.

— Paie, cum spuneam! Nu simți nimic.

Elena își aprinde și ea una. Fumul lor se adaugă la ceața groasă în timp ce merg în tăcere.

— Oprește-te un pic.

— Ce-i?

Elena îl prinde cu brațul de după cap și își sprijină fața de umărul lui.

— Hai să ne facem un selfie cu țigara în gură!

Se luminează ușor, ceața aproape că dispare.

— Pe râpa asta de lângă șosea parcă era familia aia de pitici grădinari, începe Elena să-și aducă aminte. Ăia cu măgăruși la căruță, care aduceau roșii, castraveți și varză de vânzare prin sat. Cu doi copii și câine ciobănesc după ei… Îmi plăcea cum spuneai când treceam pe lângă casa lor: „Uite, doarme și căcatu-n pitici la ora asta“… Ce s-a-ntâmplat cu ei? Au murit?

— Cică i-a văzut Ioncioaia în Italia, la Roma.

— Vând castraveți acolo?

— Nu. Se plimbă îmbrăcați ca Ceaplin și le dă lumea bani. Da’ o duc oricum mai bine.

— Și ce-ai devenit deodată așa tăcut și încruntat?

— Ei, mă mai gândesc și eu la ale mele.

— Care ale tale?

— Mă tem că nu mă scot hoții ăștia la pensie.

— Mai ai vreo doi ani până la pensie. Ce-i cu tine? Ai obosit?

— Vlagă mai am, sănătos sunt, da’ mi s-a acrit, așa, de servici ca de mere pădurețe.

— Ție îți plăcea la muncă. Ziceai că la serviciu e boierie, la agricultură e ocnă.

— Îmi plăcea, numa’ că am rămas singur.

— Cum să rămâi singur în construcții?

— Ce știi tu?… Toți băieții mei au ieșit la pensie… Și Smuțchi, care-i c-un an mai tânăr ca mine, a ieșit.

— A ieșit Smuțchi la pensie?!

— Anticipat. Pe caz de boală. S-a descurcat omu’, c-a dat dreptu’ la un doctor și l-a scos nebun.

— Smuțchi oricum nu prea era întreg la cap.

Pavel se oprește și o privește amar.

— Cine-i întreg la cap pe lumea asta? Da’ era prietenu’ meu.

În fața lor, când ies la șosea, apare un tânăr care stă pe loc și-i așteaptă. Vorbește de departe.

— Hai, bre, Moș Mistrie, greu te mai miști… Pierdem trenu'.

— Mă mișc și eu cum pot.

Tânărul rânjește către Elena.

— Cu fata asta frumoasă, bună de măritat, eu m-aș mișca mai repede.

Elena se enervează brusc, apucă o piatră de jos și se îndreaptă spre tânăr.

— Fă pași, nespălatule! Ori în urmă, ori înainte. Dacă mergi pe lângă noi, îți crăp capul!

Tânărul se retrage speriat.

— Da' ce-am făcut, prințeso, ce s-a umflat așa orzu-n tine?

— Sictir, ciobane! Valea!

Tânărul pleacă înainte cu pași repezi. Elena se calmează și aruncă piatra. Pavel pare mândru.

— De ce ți-a spus ăsta Moș Mistrie?

— Așa mă poreclesc unii. Nu mă cred că sunt meseriaș, că mă pricep cu mistria.

— Tata, ce să-ți fac dacă vorbești cu toți proștii de meseria ta?!

— Da' ce, nici tu nu crezi că mă pricep cu mistria?!

— Te cred, dar nu merită să discuți cu proștii. Și-ar trebui să-i pocnești când îți zic așa.

— La vârsta mea, ce, eu pot să mă mai bat?

— Lasă, tată, că toată viața ai fost un bleg, i-ai lăsat pe toți să-și bată joc de tine… Dacă vrei, pe jegosul ăsta îl bat eu…

— Viața mea a fost bună. N-ai tu treabă. N-am eu grija prostului ăsta. Sunt alții la servici care…

— Care ce?

— Chiar voiam să-ți spun, da’ să nu te îngrijorezi. Nu-i mare lucru: ăia mai fac panaramă de mine.

— Cum adică?

— Îmi mai pun pietre în caserola cu mâncare, îmi înnoadă blugii când nu sunt în baracă, îmi zic Moșule…

— Vai, îi omor! Și tu îi lași?

— Ce să le fac, tată? Eu sunt bătrân, ei sunt tineri, băieții mei au plecat la pensie… Iar unu’, unu’ așa, mai mare, mai barosan, m-a amenințat că mă bate.

— De ce să te bată?

— Că-s de la țară și de ce nu aduc și eu un vin de acasă.

Pavel desface geanta de pe umăr.

— Uite. Am luat o sticlă de țuică, ca să nu-mi iau bătaie.

— Ai zis că ăla vrea vin.

— Vin nu prea s-a făcut anu’ ăsta, a plouat prea mult în toamnă, s-au crăpat boabele și…

— Lasă vinul, că rezolv eu asta. Fac reclamație la conducere, chem Poliția! Nu se poate așa ceva!

5

Elena și Pavel intră grăbiți într-o sală de așteptare împuțită dintr-o haltă.

Doi bărbați stau în fața ghișeului cu geamul tras. Unul bate nervos cu degetul în geam.

— Trezește-te, cucoană, că vine trenul!

Geamul se deschide și bărbatul își cumpără bilet.

Pavel și Elena par să se certe în șoaptă.

— Nu arunca banii. Mie nu-mi iei!

— Tata, hai să nu facem circ aici. Îți iau bilet și am terminat conversația.

— Mă știu cu nașu' de-o viață. Dacă e altu', pot să-l fentez. Stau în față, la locomotivă, cobor la prima și urc în spate.

— Nici nu vreau să discutăm.

— Unde-ar ajunge un navetist dacă și-ar lua bilet în fiecare zi? Și nașu', nu trebuie să trăiască și nașu'?

— Stai aici și nu mai comenta.

Pavel se caută în buzunar și scoate un pumn de monede.

— Măcar cumpără cu 'duchii ăștia.

— Cu ce?

— Cu păduchii ăștia!

Elena îl ignoră, se duce până la ghișeu și se întoarce cu două bilete în mână. De-afară se aude un șuierat de tren.

6

Pavel și Elena intră într-un vagon aproape gol.

— Să-mi faci tu una ca asta, să-mi iei bilet!

— Tata, taci, te rog.

Pavel privește în jur.

— Loc berechet. Acu' bate vântu'. Când eram tânăr, era trenu' plin cu navetiști. Se mergea și pe scară.

Se așază amândoi în apropierea unor bărbați care joacă gălăgios pocher, față în față, cu cărțile împrăștiate pe genunchi.

— Acum, dacă tot mi-ai luat bilet, cre' c-am să dorm un pic.

— Dormi, tata, dormi dacă poți.

— Eu dorm și-n picioare, dacă vreau… Trage chitara aia mai lângă noi, să n-o fure careva.

Pavel se sprijină cu capul de fereastră, închide ochii pentru câteva secunde și-i deschide la loc.

— Nu știu ce am, mă înțeapă așa, la inimă, azi nu pot să dorm.

— Taci, tata. Taci și dormi.

Afară se luminează de-a binelea.

Elena îl privește trist pe taică-su, care trage cu urechea la jucători.

— Te-am pârlit, bulangiule! Mai vrei?

— Să mai joci tu cu mă-ta, că șmanglești la cărți! A' dracu' cine-o mai juca cu tine!

Când își ia privirea de la taică-su, Elena vede pe hol un bătrân gras care se uită când la ea, când la chitară.

— Care-i problema, nene?

— Nu, dom'șoară! Nu-s probleme. Mă uit și eu la chitară... E-a lu' matale?

— Da, e-a mea.

— Mă lași să mă uit și eu la ea?

Elena ezită în primul moment, apoi se ridică, deschide fermoarul de la husă și-i întinde bătrânului chitara.

— Pot s-o țin în brațe?

Elena îi face semn din cap că da.

Bătrânul o apucă cu grijă, ca și cum i-ar fi fost frică să nu se spargă, se apleacă, o pune pe genunchi și ciupește cu degetele butucănoasă câteva corzi. Pare fascinat de fiecare notă răspândită în cutia de rezonanță.

Îi înapoiază Elenei chitara.

— Uită-te la fața mea, la barba mea albă, c-așa o să ne vedem în Rai. Te-ai prins că-s țigan și tot mi-ai dat chitara, nu te-ai

temut de mine. Săru-mâna, dom'șoară... Să fi avut eu așa ceva când eram tânăr, nu m-aș fi oprit din chefuit nici acum.

7

Cei doi merg tăcuți prin mulțimea de pe peronul gării.

— Ai văzut că ai luat bilet degeaba? Nici n-a venit nașu'. Dimineața vine mai greu, că mai doarme și omu'.

— Tata, biletul se ia pentru că mergi cu trenul, nu pentru controlor.

— Ei, da, ce să zic! Dacă mi-aș lua eu bilet zilnic, s-ar duce juma' de salar pe asta.

La ieșirea de pe peron, Elena își ia chitara și o pune pe umăr.

— Ai grijă de tine!

— Să treci pe la mine la servici când poți.

— Chiar am să trec. Vreau să văd ce probleme ai cu ăia pe-acolo. Nu las eu lucrurile așa.

Îl îmbrățișează pe taică-su și pleacă.

Pavel o urmărește cu privirea, apoi se întoarce la un chioșc din gară. Înăuntru nu vede pe nimeni. Bagă capul pe geam, răsturnând o grămadă de banane puse chiar în față.

— Doamnă! Unde sunteți, doamnă?

Vânzătoarea apare de după chioșc, cu o țigară în mână.

— Un' te bagi așa, ca bivolul? Nu vezi că-mi răstorni marfa?! Așteaptă să termin și eu țigara asta.

— Săru-mâna. Mă scuzați! Aștept.

Pavel se uită la câteva vrăbii care se bat pe o bucată de covrig căzut pe asfalt.

„Mici, mici, da' rele, nu se lasă niciuna!“

— Ce-ți dau? îl strigă vânzătoare din chioșc.

— Ca de obicei. Un kil de banane și cinci țigări. Da' să nu mai fie din alea ucrainene. Sunt iuți a dracu' și cam tușesc de la ele…

— Ce să spun, te-ai boierit! Nu-ți mai plac țigările ucrainene. Altceva n-am la bucată. Cumpără un pachet întreg dacă vrei americane. Ia-ți bananele și hotărăște-te cu țigările!

Pavel ia o banană din pungă, o desface și mușcă din ea.

— Bine, atunci. Dă-mi tot ucrainene.

Femeia îi întinde țigările.

— Cât e ceasu'?

— Șapte și-un sfert.

— Am timp. Dați-mi și-un foc.

Femeia îi întinde o brichetă.

— La noi în sat sunt mai scumpe bananele… Și-s aceleași banane.

— Păi, normal. Și-aici sunt mai scumpe ca-n Ecuador. Că ni le aduce cineva de-acolo acasă.

— Da, cu Ecuador înțeleg cum vine treaba, că cheltuie vaporu' ceva motorină până aici. Da' eu stau la șaizeci de kilometri de bananele astea și plătesc mai mult pe ele. Și nu mi se pare corect. Sunt aceleași banane…

— Mai taci, măi, omule! Fumează-ți țigara și du-te la servici. Nu mă înnebuni de cap!

Pavel scoate din buzunar banii mărunți, ia jumătate dintre ei și plătește.

— Uite, mă duc. Săru-mâna!

— Fi-ț-ar banii a' dracu'… Numai cu 'duchi din ăștia îmi vii de când te știu!

— Da' ce, doamnă, ăștia nu-s tot bani munciți?

Îi întinde o bancnotă și numără cu atenție restul primit.

„Are nevoie de mărunt și tot face scandal! De-aia dă rest bomboane sau gumă de mestecat! Cum ar fi să-i plătesc eu bananele cu șuruburi de pe șantier?“

8

Pe lângă farmacistă, în încăpere mai este un domn în vârstă, îmbrăcat în costum elegant, care privește spre rafturile cu medicamente, cărând după el un troler.

Pavel zornăie prin buzunare și scoate în pumn mărunțișul rămas.

Domnul citește de pe o foaie pe care o ține îndepărtată de ochi, apoi comandă:

— O cutie de Etoricoxib, vă rog.

— De care?

— Cum de care? Etoricoxib simplu, cred. Altceva nu scrie aici.

— N-avem simplu.

— Da’ cum aveți?

— Etoricoxib Teva, Etoricoxib Stada, Etoricoxib Chanelle… De care vă dau?

— Dați-mi Chanelle.

— De cât să fie?

Domnul se enervează brusc.

— Am eu față de sărac? Cât costă, aia e. Am cu ce plăti, nu mă interesează aspectul.

— Mă scuzați, nu insinuam asta. Întrebam de câte miligrame să fie pastilele.

— Frate, de câte feluri mai e medicamentul ăsta?

— Există de treizeci, șaizeci, nouăzeci și…

— Același rahat cu o sută de nume! Ceva simplu n-aveți?

— Eu doar vând, nu fac medicamente. E datoria mea să vă întreb de cât vreți. Și, oricum, să știți că e important dozajul, nu-i același lucru.

— De treizeci, atunci.

— Îmi pare rău, Chanelle de treizeci nu vindem aici. Vă pot da Teva sau Stada de treizeci. Sau Arcoxia, că tot cu Etoricoxib e.

— Aoleo! Dați-mi orice, să încheiem târguiala.

Pavel se apropie iritat de ghișeu.

— Hai, doamnă, că eu mă grăbesc la servici. Dați-mi două extraverale vărsate.

— Ei, unde te bagi?... N-am terminat cu domnul!...

— Nu-i problemă! Și mie mi s-a urcat sângele la cap de câte discuții trebuie ca să iau o cutie de pastile. Dați-i omului ce vrea.

Farmacista se întoarce către Pavel.

— Cum vărsate?

— Adică la bucată, nu o cutie, doamnă, că n-am ce face cu ele. Iau așa, de probă. Dacă-mi trece inima de la ele, mai iau, dacă nu, nu.

Pavel se uită spre domnul îmbrăcat elegant și îi vede fața. Tresare și exclamă extrem de entuziasmat:

— Dom' director! Dom' director! Ce mai faceți? Nu v-am mai văzut de-o viață.

Bărbatul îl privește circumspect.

— Sunt eu, dom' director: Pavel Iovan. Am lucrat cinșpe ani împreună. Am muncit și la vila dumneavoastră. Eu v-am pus faianța în baie! Nu mă mai țineți minte?!

Bărbatul tresare la rându-i și-i întinde mâna, brusc prietenos.

— Băi, Iovane, băi, ce-ai îmbătrânit, să nu te mai recunosc! Pe unde-ți mai târâi coaiele?

— Tot cu naveta, dom' director. Da' anu' ăsta ies la pensie.

— Bravo ție. Eu am ieșit de mult!

— Știu, știu, am auzit la băieți pe șantier. Ați avut și firma aia de autostrăzi, ați fost și-n politică... Ce mai faceți?

— Mă duc la București, la copii! Am copii buni, unul e secretar de stat, altul e șef la Hidroelectrica. Da' și muncesc mult, ca și mine... Tu cu cine mai lucrezi?

— Singur, tot la Conart. Ceilalți a' noștri au ieșit la pensie.

— C-o pensie toți suntem datori!

Farmacista pune pe tejghea o cutie de Etoricoxib. Bărbatul scoate portofelul să plătească.

— Dați-i și lui o cutie de Extraveral. Întreagă, din aia mare, dacă-s mai multe feluri. Plătesc eu!

Pavel își zornăie banii în palmă și-i bagă în buzunar. Își ia cutia de pe ghișeu.

„Mare om, dom' director! O mie de ani nu se mai naște unu' ca el în construcții!"

— Mulțumesc. Mare bucurie să vă văd! Parcă mă simt deodată, așa, mai tânăr!

Domnul îi strânge mâna.

— Hai, la muncă și să ne vedem sănătoși!

— Să trăiți, dom' director!

Cei doi ies împreună din farmacie.

În tramvai e destul de aglomerat. Pavel vede un loc liber pe care e așezată o sacoșă, în fața unei bătrâne. Își face loc cu coatele și pune mâna pe sacoșă.

— A lu' cui e asta?

— Ia-ți labele de pe ea, băi, salariatule! Las-o acolo, că-s niște ouă și poate le spargi.

Se întoarce cu spatele, se agață cu mâna de bară și se uită către alt bărbat care stă cu fața către el.

— Bine că i-a obosit babei sacoșa! Da' știe ea de unde vin eu? Nu știe. Știe ea câte blocuri am făcut eu în orașu' ăsta unde stă ea? Poate eu i-am făcut scările de la apartament, da' ea mă comentează, nici nu mă lasă să stau pe-un scaun.

Tramvaiul oprește în stație. Bărbatul coboară și în locul lui apar doi copii cu ghiozdane mari în spate.

— Ați luat și voi naveta de coadă de pe-acu'! 'Ai de capu' vostru!

10

La intrarea în șantier, Pavel își încetinește pașii, se lipește de marginea unui gard metalic și privește pe furiș înăuntru. Vede mai mulți muncitori certându-se:

— Crucea mă-tii de cretin, te omor cu mâna mea! Îți scot mațele și te spânzur cu ele!

O rupe la fugă cu capul aplecat pe lângă gard.

„Nu m-au văzut! Sigur nu m-au văzut!"

Îl înconjoară până ajunge în spatele șantierului, în capătul unei străzi din apropiere. Caută o spărtură în gard, împingând cu mâna panourile metalice.

Desface cu greu o sârmă oțelită și reușește să desprindă un panou în partea de jos, încearcă să se strecoare cumva înăuntru, împingându-l la maximum. Apasă cu umărul din toate puterile, dar rămâne blocat. Nu mai poate nici să treacă dincolo, nici să se întoarcă, în ciuda zbaterilor.

— ’Zda mă-tii! ’Zda mă-tii de panou și cui te-a pus aici!

Geanta îi alunecă de pe umăr și se rostogolește în stradă. Se întinde după ea cu vârful piciorului, nu poate să o ajungă. Se oprește brusc, mimând relaxarea, pentru că se apropie un bărbat care se holbează la el cum stă prins în gard.

— Uite, mă mai odihnesc și eu. Cade omu’ dintr-un copac și tot se mai odihnește! îi explică Pavel.

Bărbatul se îndepărtează.

— Domnu’! Domnu’! Stai puțin! Dă-mi geanta aia, te rog.

Bărbatul se apropie, ridică geanta și i-o dă.

— Arunc-o peste gard. Și aburcă-mă de cur, ca să trec dincolo.

Reușește să iasă din strânsoarea gardului, își culege geanta și aleargă tiptil până în dosul unor șenile, apoi se ascunde într-un tub de canalizare.

„Hai c-am scăpat de-acu’!“

Iese la celălalt capăt și privește terenul din față: șanțurile unei fundații, scheletele de blocuri, dispunerea muncitorilor și a mașinăriilor din șantier. Aude un fornăit de motor.

Tubul de beton în care stă se mișcă, se ridică încet în aer, se înclină și Pavel alunecă și cade pe o grămadă de nisip.

Sare în picioare, își scutură hainele și merge către șoferul unei mașinării.

— Băi, frate, tu ești nebun? N-ai văzut că eu eram în țeavă?

— Am văzut, da’ ce căutai acolo?

— Treaba mea ce caut. Tu tre’ să fii atent să nu omori oameni cu bobchetu’.

— Haide, moșule, că nu te omoram. Glumeam. Și ăsta nu-i bobchet, ci lansator de conducte chetărpilăr.

Pavel se calmează brusc și fluieră admirativ.

— Așa se cheamă drăcovenia asta? Eu am tot văzut, da’ credeam că se cheamă bobchet.

— Nu-i așa simplu cum crezi. Bobchetu-i mai mic. Ăsta-i lansator de conducte 345 Be-Le chetăpilăr, seria doi.

— Doamne, ce-a mai ajuns lumea asta, câte s-au mai inventat! Știam că toate astea-s bobcheturi. Când am început eu meseria, nu erau decât buldozere și tractoare, nici nu auzeai de toate orătăniile care-s azi pe șantier.

Șoferul turează motorul, mișcă mașinăria, iar Pavel se ascunde din nou în dreptul țevilor. Merge tiptil pe lângă ele, ca și cum ar ști că-l pândește un lunetist, se oprește la capătul lor să evalueze terenul, apoi se cațără pe scheletul metalic al unui stâlp și coboară într-un șanț adânc.

Fuge prin labirintul fundației de bloc în construcție. Se încurcă, se întoarce din drum și se oprește la o răscruce de șanțuri. Cât își trage sufletul, observă o broască zbătându-se în nămol.

— Măi, broască, măi, ce cauți tu aici?

O împinge cu vârful bocancului.

— Măi, broască, măi, trebuia să mai aștepți în cuibaru’ tău. Nu te lăsa păcălită, n-a venit încă primăvara.

De după colțul tranșeului se aude un zgomot. Pavel tresare și își ține respirația: sunt pași de om care calcă prin bălți.

Ascultă în tăcere.

Scoate încet capul după colț și privește în direcția zgomotului. Zărește un muncitor așezat pe vine desfiletând capacul unui pet de bere. Când dă cu ochii de el, omul duce degetul la buze. După câteva secunde de tăcere îl strigă în șoaptă:

— Hai, bre, și bea și matale o bere cu mine!

Pavel se apropie de el, îi vorbește tot cu glas scăzut.

— Nu, că eu nu prea beau dimineața.

— Ce-ai, bre, ești pocăit sau vreun sectant ceva?

— Nu, omule, nu-mi place mie să beau dimineața. Așa-i felu' meu. Numa' după ce se lasă întunericu'.

— Ciudat mai ești!... Da' ce cauți pe-aici? Vrei să furi ceva? Îți fac eu rost de orice.

— Nu. Sunt muncitor ca tine. N-am nevoie.

— Atunci, încotro?

— Drept să-ți spun, nu mai știu cum să ies din tranșeele astea. M-am rătăcit.

Muncitorul trage un gât de bere direct din sticlă și clefăie satisfăcut, apoi râgâie.

— Unde vrei să ajungi?

— La barăci.

— Care barăci? Nu ești de la barăcile noastre, te-aș ști. Sigur nu cauți ciment? Te rezolv eu cu ciment la juma' de preț sacul. Sau cuie de zece, vrei?

— Bre, parcă ești Toma Necredinciosu'! Îți spun că-s muncitor ca tine și nu mă crezi. Vrei să mă jur?!... Muncesc la barăcile alea de lângă clădirea spitalului, la mozaicari.

Muncitorul mai trage un gât de bere.

— Aaa, tu ești la dom' inginer Chelu.

— Nu știu niciun Chelu! zice Pavel nedumerit.

— Nici eu, râde muncitorul. Am vrut să te-ncerc dacă umbli cu vrăjeală!... Da' la cine ești?

— Sunt la Gavrilă.

— Aaa, păi, zi așa. Pe dom' inginer Gavrilă îl știu!

— Și eu ce-am zis?

— Da, da' nu din prima. Părea că ascunzi ceva.

— Știi cum ajung acolo?

— Trebuia să o iei pe poarta de la spital. Era mai scurt, nu să fuți buha pe-aici!

— Nu puteam. Că am întârziat și nu vreau să mă vadă dom' inginer. Mai iese scandal, îmi mai taie vreo oră de lucru și-s 'ai de capul meu, nu-mi trebuie așa ceva... Zi-mi dacă știi cum ies, dacă nu, nu mai lungi vorba, că mă grăbesc.

Muncitorul mai bea o gură de bere, apoi gesticulează larg, încet, dând indicații:

— Deci, bre, cum să-ți explic eu? Ești atent?

— Sunt.

— Deci, bre, o iei așa la dreapta pe-aici, tot înainte. Numeri așa: unu... doi... trei... patru răspântii de tranșee. Apoi faci stânga. Stânga, ai înțeles? Nu te duci la dreapta acolo, că e un perete prăbușit, nici ceilalți nu se țin bine și mai mori îngropat ca prostul, Doamne, ferește!...

— Doamne, apără și păzește!

— Deci faci stânga, bre. Apoi ai să vezi un generator răsturnat de la noi, instalatorii. Treci pe lângă el, nu te teme, că nu curentează! Faci din nou stânga la prima răscruce, apoi mergi până în capăt, până dai de pompa de ciment. Ai priceput?

— Da.

— Buun... Am pus eu un butoi de tablă dedesubt, te cațări pe pompa de ciment și ieși lângă turnul ăla de sticlă. Ăla frumos, îl

știi matale…

— Care frumos?

— Ăla cu geamuri care bat în albăstrui când e senin… Ai să vezi la un colț de-a' lui o macara. Te duci până la macara fără grijă, că nu se muncește pe-acolo. Ai să vezi și un autogreder care stă degeaba, pe unde trebuie să toarne bitum. O apuci pe urma lăsată de-un compactor, o ții tot așa și ieși în spate la barăcile noastre. Ai înțeles?

— Da.

— Ei, și de-acolo mergi pe lângă o groapă de piscină, o tot ții vreme de cât ai mânca un covrig, ieși în spate la supermarket, unde lucrează chinezii, treci de ei fără frică – nici n-are rost, ăia nici să vrea n-au cum să te pârască, nu-i înțelege nici dracu' –, apoi dai direct în spatele barăcilor voastre… Ai înțeles?

— Da.

— Să-ți mai spun o dată?

Pavel oftează:

— Mă descurc eu! Până la urmă, dă și mie un gât de bere, de curaj.

Muncitorul îi întinde petul de bere. Pavel bea o gură, se strâmbă.

— Mai amară ca viața!

Pleacă mormăind.

— Bre, moșule, vezi că-i noroi prin tranșee, îți trece de bocanci.

— Și ce să fac, dacă asta-i situația?

— Nu cumperi niște cizme?

— De unde?

Muncitorul arată spre cizmele din picioarele lui.

— Ți le dau ieftin. Și-s și electroizolante.

— Și tu?

— Dă-le-n pizda mă-sii de cizme! Fac rost de altele la baracă. Merg desculț până acolo, dacă-mi iese și mie un ciubuc.

Pavel scutură mâna a lehamite și-și vede de drum.

11

Intră pe furiș în baracă și se schimbă rapid de haine: o pereche de cizme de cauciuc, pantaloni cârpiți, plini de ciment și vopsea, un pulover pe gât și un fes înfundat peste urechi. Își ia casca de protecție, o sacoșă cu scule și iese în grabă.

Urcă într-un bloc în construcție, ajunge la primul etaj și bagă capul pe furiș într-o încăpere în care cineva mătură pe jos, stârnind un nor de praf de ciment.

— Vivi, tu ești?

Praful se liniștește după secunde bune.

— Da, nene. Ce-arăți așa?

— Așa cum?

— Așa, speriat, parc-ai văzut lupul.

— A trecut dom' inginer pe-aici? A întrebat cineva de mine?

— Nu, nene, stai liniștit. Vine mai târziu, pe la nouă.

Pavel răsuflă ușurat. Își răstoarnă sculele într-un colț.

— Mă temeam să nu mă prindă c-am întârziat. A întârziat și trenu', a și fost aglomerație în tramvai.

— Ei, nu te-acopeream eu? Ziceam că ești pe-aici, te-ai dus să împrumuți niște distanțiere pentru gresie. Ale noastre s-au terminat.

Pavel apucă și el o mătură și începe să curețe niște scări la roșu, stârnind același nor de praf uriaș. Se oprește, iese în cadrul geamului lipsă, scuipă afară, trage o gură de aer.

— Da’ mortaru’ când a zis că vine?

— Tot pe la nouă.

Pavel urmărește o femeie tânără trecând pe stradă în depărtare. De la etaj se aud fluierături și vocea lui Dudu.

— Bună, fetița, un’ te duci? Îmi dai și mie un selfie cu tine pe WhatsApp, să-i arăt lu’ Iepurașu’ ce cadou vreau de Paști?

Pavel tresare auzindu-i vocea, privește în gol, apoi îi spune lui Vivi:

— Bă, frate, am avut aseară un vis de m-am căcat pe mine de frică… Eram la Casa Poporului, la București, în tură de noapte, c-așa se lucra acolo, trei schimburi, foc continuu. Am luat geanta cu mâncare și-am mâncat acolo, cocoțat pe schelă. Și-am adormit după aia, cu resturile lângă mine. Și m-am trezit înconjurat de șobolani… Vreau să zic că exact așa mi s-a întâmplat cu adevărat la Casa Poporului, da’ mă întreb de ce-oi fi visat asta tocmai acu’. Ce-o fi însemnând?

— Lasă, bre, prostiile. Nu-nseamnă nimic, doar că ți-ai amintit cumva asta. Mai bine zi-mi dac-ai trecut aseară pe la mama.

— Am trecut.

— Și ce zice?

— Cică să-i mai trimiți niște bani pentru copil.

— N-am, nene, de unde să-i tot trimit? Știi și tu cu cât ne plătesc ăștia. Mă tot amână și cu cartea de muncă.

— Eu știu, da’ trebuie și tu să ai grijă de copilu’ tău.

— Păi, ce, nu-i dau o dată pe lună? Cât să-i mai dau?

— Ei, de-acum copilu’ e mare. Merge la școală. Trebuie parale mai multe. Copiii costă.

— Scumpi a’ dracu’, mai mult ca mașinile nemțești! glumește Vivi.

Pavel se duce la geam și privește în sus, înspre locul de unde s-a auzit vocea lui Dudu. Vivi mătură și continuă:

— Ce să mă fac și eu, nene? Crezi că eu nu i-aș da mai mulți bani, da' n-am. După ce m-a lăsat curva aia de Irina și-a fugit în Spania, tre' să-mi refac și eu viața. Oricum îi port copilului de grijă, îi trimit bani la mama, da', na, mai tre' să trăiesc și eu.

— Eu nu știu de ce nu pleci tu să muncești afară, pe mai mulți bani, dacă tot ai lăsat copilu' la maică-ta.

— Unde să plec?

— Înapoi în Italia, la o adică. Nu pricep de ce te-ai întors. Am auzit că se plătește mai bine. Eu sunt bătrân, nu mă mai ia nimeni, altfel m-aș duce.

— Eu la macaronarii ăia nu mă duc nici mort. Se poartă cu oamenii ca cu animalele.

— Ei, mai și rabzi, că îți dau o căruță de bani. Mai urât ca la noi oricum nu se poartă.

— Habar n-ai ce spui!

— Cum vine? Spune-mi tu! Ce-i așa de greu în Italia?

— Să-ți explic, să pricepi problema, nici n-am povestit nimănui: cum am ajuns acolo, e drept, am găsit ușor de lucru, că m-a combinat un tovarăș de-al meu cu un macaronar, să-i lucrez la casă, nu departe de Torino. Era undeva într-un sat, da' sat frumos, nu ca pe la noi. Casa era la roșu, eu trebuia s-o zugrăvesc pe dinăuntru. Bani a zis că-mi dă. Bani buni, nu-i vorbă. Vreo opt sute de euro pe lună... Da', până să mă plătească, m-a lăsat acolo, doar cu apă de la robinet. Eu dădusem cam tot ce-aveam pe autocar, la dus. O zi, două, m-am mai descurcat cu niște biscuiți. Pe urmă, ce să fac? Am pus și eu mâna pe două găleți de vopsea, să-ncerc să le vând pe undeva prin sat, să scot un euro, doi de mâncare. Și, cum mergeam așa

pe șosea, cu gălețile în mână, să întreb de cineva care cumpără vopsea, cine crezi c-apare?

— Cine?

— Macaronarul… M-a prins din prima, nici n-am apucat să vorbesc cu cineva.

— Și?

— I-am zis eu c-am ieșit la plimbare, să trag o gură de aer curat, da' nu m-a crezut. Mi-a futut o mamă de bătaie de mi-a rupt două coaste, mi-a luat vopseaua și acolo m-a lăsat.

— 'Ai de tine! Și n-ai sunat la Poliție?

— Ce să sun, moșule? Vezi că habar n-ai? Eu lucram acolo la negru, nici dracu' nu știa de mine. Cum să mă duc la Poliție?

— Și ce-ai făcut?

— Întâi am dormit într-o pădure, m-am spălat la un pârâu și pe urmă m-am dus pe jos până la Torino. Au fost cele mai grele patru zile din viața mea. Bateria la mobil era moartă și oricum n-aveam credit și nici măcar pe cine să sun. Două pe drum, două de umblat prin Torino până l-am găsit pe tovarășul ăla al meu. Am stat la el o vreme, am mai găsit câte ceva de muncă, da' nu-mi plăcea, parcă eram sclav pe plantație. Și m-am întors acasă, am venit la dom' inginer și m-a primit înapoi… Și-am venit și ce-am câștigat? Că s-a supărat mama, mi-a zis că nici nu vrea să-i mai calc prin curte, să nu mă mai vadă. Ce să caut în România? Să stau afară și să muncesc pe bani adevărați și să-i trimit acasă.

— 'Ai de capu' tău!

De la parter se aude un urlet:

— Băăă, trezirea! A venit mortarul!

12

Pavel netezește mortar cu mistria, singur în bucătăria unui apartament. Își mișcă încheietura mâinii încet, cu grijă ca stratul să iasă perfect neted. Și fluieră.

Ghiță, un muncitor tânăr, apare în ușă și îl urmărește în tăcere.

— Ce cânți, moșule, acolo?

— *Piatra piatră, de e piatră…*

— Ce piatră? Te-ai dilit?

— E-o melodie de pe vremea mea, *Piatra piatră, de e piatră*, a' lu' Ioana Radu. N-o știi?

— N-ascult eu muzică de pe vremea lu' Pazvante Chioru!

Pavel își reia treaba, aplecat pe vine, fluierând. Ghiță pășește tiptil până în spatele lui, îi bagă mâna între picioare și-l strânge puternic de testicule, urlând:

— Băăăă!

Pavel sare speriat în picioare și calcă pe o porțiune de mortar proaspăt. Ghiță izbucnește în râs:

— Mare fricos mai ești!

— Nu-s fricos, așa tresare orice om dacă-l strângi ca prostu' de coaie pe nepregătite!

— Hai, Moș Mistrie, nu te supăra. A fost o glumă.

— Asta-i glumă? Spune ce vrei și lasă-mă-n pace să muncesc.

— Voiam să văd cum merge treaba.

— Merge, cum să nu meargă, dacă-s meseriaș? Și să știi că eu nu-s moșu' tău!

— Să nu-mi zici acum că ai treizeci de ani!

— Nu te mai rânji! Mai bine ai pune mâna și ai învăța de la mine.

— Iar începi să te lauzi!

— Zi odată ce vrei și nu mă mai încurca!

— OK. Deci, moșule, pe scurt, m-a trimis Dudu să-ți spun c-ai belit pula…

— Poate-o belește el.

— Serios? Pe bune? Ce-ai să-i faci?

— O să vadă el dacă se mai ia de mine! Să nu creadă el c-am ajuns eu bătaia lui de joc! O să vadă el!

Ghiță se întoarce către Pavel și îi spune pe un ton grav:

— Moșule, scurt pe doi: a zis Dudu că azi chiar ai belit-o, dacă nu te prezinți în pauza de masă la el cu o sticlă de vin.

13

Pavel stă cu fundul pe o găleată goală, așezată cu gura în jos, și fumează. Privește absent afară. În ușa din spatele lui apare inginerul Gavrilă.

— Ce faci, moșule? Fuți menta pe banii mei?

Pavel tresare, ia poziția drepți și palmează țigara.

— Dom’ inginer, să trăiți… Nu fut menta… Numa’ fumez și eu o țigară, c-am terminat aici.

— Păi, fumatul ce-i, mă, nu futere de mentă?

— Mă iertați, dom’ inginer. Numa’ îmi trăgeam și eu sufletu’.

— Vivi pe unde umblă?

— S-a dus să aducă termopanele.

Pavel îi arată mortarul netezit cu grijă, fără nici o urmă de mistrie:

— Ia uitați ce treabă bună am făcut!

Inginerul îl ignoră. Scoate capul pe hol, dă cu mâna la o parte cinci bărbați asiatici:

— Stați mai într-o parte, nu grămadă în ușă!

Asiaticii se feresc din calea lui Gavrilă și se regrupează în dreptul găurii pentru lift. Inginerul urlă în sus, pe casa scării:

— Unde sunteți, bă?! Țară de căcat! De asta muriți de foame, bă! Că sunteți cu toții niște putori! Cum întorc spatele, ori fugiți la băut, ori stați degeaba.

Pavel se apropie de ușă, îi vede pe bărbații străini de pe hol, care se uită la el la fel de nedumeriți.

— Mă iertați, dom' inginer, nu vă enervați așa. Da' eu chiar n-am stat degeaba, am făcut treabă bună!

Inginerul se întoarce și inspectează cu atenție încăperea.

— Mda, nu-i rău!

— V-am spus eu! se înveselește brusc Pavel.

Se repede într-un colț, ia o cumpănă și fuge lângă inginer.

— Dom' inginer, puneți cumpăna și vedeți. E drept, la milimetru.

— Lasă, bă, că-mi dau seama. Eu văd din ochi, n-am nevoie de cumpănă.

— Aveți dreptate, dom' inginer. Dumneavoastră vă pricepeți, vă dați seama. E drept ca scândura de brad.

— Bine, bine, lasă abureala. Zi-mi, când termini camera?

— Pe la un joi, dom' inginer. E bun așa?

— E bine. Dar așa să fie, că deja am luat banii pe o parte din apartamentele astea și trebuie să le livrez la termen... Mare noroc ai tu, moșule, că știi meserie! îi spune zâmbindu-i amical. Că altfel, de putoare ce ești, acum te-aș da afară.

— Sunt meseriaș, dom' inginer. E păcat să mă dați afară.

— Frate, cât de mult mai poți vorbi! M-ai înnebunit de cap. Am văzut ce-ai făcut, te-am lăudat, mai taci dracu' din gură.

Inginerul iese din nou pe hol și începe să urle când în sus, când în jos:

— Ghițăă! Duduu! Jăganuu!... Băă! Veniți bă-n pula mea toți încoace! Hai, toată echipa!

Îi îndeamnă pe asiatici să se așeze în linie, unul lângă altul.

— *Go! Go*, în pula mea! Nu stați țepeni ca proștii, că nu vă mănâncă nimeni!

Asiaticii se aliniază speriați lângă gaura pentru lift, neștiind la ce să se aștepte. Pe casa scării apar muncitorii, îl salută pe inginer, apoi se pun pe trepte ca la spectacol.

Dudu se apropie de străini, îi inspectează ca un caporal pe soldați:

— Frățioare, da' știu că nu prea s-a făcut orez în China! Sfrijiți mai sunteți, clar n-ați mâncat de-o lună!

Apoi se întoarce spre inginer:

— Boss, da' unde i-ai găsit pe colindătorii ăștia?

— Ce ne cântă? întreabă Jăganu.

— A venit comanda de orez cu curry de la Xing Ping Jing Cao? se bagă în vorbă și Vivi, apărând în fugă, gâfâind, pe scări.

Inginerul se enervează:

— Băi, ia, gura, că ardem gazu'! Nu mai faceți mișto de ăștia, că s-ar putea să facă ei mișto de voi la urmă.

— Da' ce-i cu ei, boss?

— V-am adus forță proaspătă de muncă.

— Aolică, pula mea, s-alege prafu' de ea! Să nu spui că ne înlocuiești cu chinezi!

— Nu-s chinezi, ci vietnamezi.

Gavrilă începe să-i prezinte:

— El e Chung, șef de echipă... Ăsta-i Yen... Pe-ăsta îl cheamă, ăăă, am uitat! Chung, zi tu cum vă cheamă.

Chung iese din rând și duce mâna la piept:

— *My name is Chung!*

Apoi merge și îi arată cu degetul pe ceilalți vietnamezi.

— Yen… Ngai… Nam… Tong.

Dudu izbucnește în hohote.

— Ce-ai, bă, de râzi ca handicapatul?

— Cum să nu râd, boss? Nu vezi că toți au nume din astea, sună parc-ai scăpat ligheanul pe scări?

Toți ceilalți români, inclusiv inginerul, râd în hohote.

— Dudule, poante bune văd că ai în program, dar poate și muncești la fel de bine! Ia să-ți iei tu colegii și să vă duceți la *Românii au talent*, că eu o să muncesc cu vietnamezii!

— Nu mai râd, boss. Pe bune. Hai să vorbim serios! Ce-i cu ăștia?

— I-am adus de probă, să văd ce știu să facă.

Câteva momente de tăcere.

— Nu e corect să vină ăștia în țara noastră și să ne lase pe noi fără loc de muncă! izbucnește Ghiță.

— Ce să vă fac, bă? Toți fugiți în Europa, la mai bine, vă plângeți ca niște babe pentru orice, munciți cu curul și eu n-am cu cine să-mi ridic blocurile.

— Boss, cu mine n-ai problema asta, că eu am interdicție pe Germania și altundeva nu mă duc, nu-mi place.

— Și noi muncim aici, n-am fugit. Ba eu chiar am venit înapoi de bunăvoie, nu-mi mai trebuie străinătățuri, adaugă Vivi.

— N-ați fugit încă, dar n-am o bază în voi. Doar în moșu' ăsta – arătând înspre Pavel – pot să am încredere că nu fuge. Cu voi, nici nu știu când v-apucă.

— Moșu' iese mâine-poimâine la pensie și tot cu noi rămâi.

— Dom’ inginer, stați liniștit, nu mă scot ăștia la pensie cu una, cu două. Aș vrea eu, da’ mai am.

— Și dacă mori, moșule? îl întreabă Dudu rânjind.

— Îl auziți ce spune, dom’ inginer? Cum adică să mor?

— Parcă știe cineva cum! Mai moare omul, adaugă Dudu, privindu-l tăios.

— Terminați-vă, bă! Gata-i, luați-i pe vietnamezi și la muncă!

Ghiță se ridică de pe trepte și începe și el să-i inspecteze:

— Sunt slăbuți rău, domnu’ inginer. Ăștia nu-s buni de nimic. Când iau un sac de ciment în spate, cred că cacă cărăbuși de mai.

— Nu fi tu așa sigur pe asta. Hai să-i vedem noi la muncă și mai vorbim.

— Chiar și să facă treabă, domnu’ inginer, nu e corect. Că ăștia-s disperați, acceptă orice, dorm ca animalele prin containere la marginea orașului, mănâncă o dată pe zi, stau două sute de persoane la o singură budă de plastic.

— Și care-i problema?

— Ne iau locurile noastre de muncă.

— Asta-i cam așa, boss! confirmă Dudu situația. Că ei sunt disperați, lucrează pe nimic.

Inginerul se prinde cu mâinile de cap.

— Bă, mare curvă-i românul! Viermuiește lumea de români fugiți de-acasă, iar când vin alții la noi, vă plângeți. Nimic nu vă convine. Ce să fac, bă, dacă n-am pe cine să angajez, n-am cu cine munci? Acum, când au scăpat toți la credite și se vând apartamentele ca pâinea caldă…

— Boss, dacă s-ar plăti acasă mai bine, n-ar mai fugi lumea.

— Da’ cât vrei tu, mă, să te plătesc?

— În construcții la Londra se câștigă și 2.000 pe lună. Lire, nu lei ca la noi. Aici, ce să faci cu 2.000 de lei? Abia trăiești.

— Bă, mari curve mai sunteți! Ia spune, mă, cât costă să închiriezi un apartament la Londra, știți?

Muncitorii ezită să răspundă.

— Știți, dar vă faceți că n-ați auzit! Vă spun eu, bă: vreo mie cinci sute de lire, dacă vrei să nu stai în pizda mă-sii, la cincizeci de kilometri de oraș, să schimbi trei trenuri și să faci două ceasuri până la muncă… Câți dormiți într-un apartament ca să munciți la Londra? Câte cel puțin zece, nu?! O saltea și-o pătură, cinșpe ore de program pe zi și nu cârâiți nimic. Dar acasă totul vă pute, bociți că n-aveți condiții!… Cât e o bere, bă, la Londra, știți? Vă spun eu, dacă n-ați auzit! Ați da voi nouă lire pe cea mai ieftină bere, din aia la pahar de trei sute de grame?… Dar cartofii prăjiți cu pește, știți cât costă?…

— Lasă, boss, nu ne speria cu din astea, că n-am trăit toată viața la coada vacii, am mai umblat și noi! Chiar și la Londra poți lua de la supermarket mâncare și băutură cu aceiași bani ca la noi. Chiar și mai ieftin.

— La supermarket, cu ochii beliți mereu după reduceri, poate. Dar să stai ca omu’, la terasă, să mergi la o pizza, la un restaurant, cum faceți voi aici, v-ați permite?… În fine, de ce stau eu să vă explic vouă? Hai, valea la Londra și ne vedem după Brexit!

— Dom’ inginer, acu’ nu te supăra și dumneata.

— Mă supăr, bă, mă supăr, cum să nu? Că numai vă plângeți. Dacă nu vă înlocuiesc eu pe toți cu vietnamezi și chinezi, lasă. Să vă duceți voi în Vest, unde sunteți tratați mai rău ca chinezii, și să vă îmbogățiți acolo! Acum, gata-i discuția. Îi luați pe

vietnamezi și-i forjați la maxim, să vedem ce pot. Unde nu știu, îi învățați. Și pe urmă poate îi angajez.

Inginerul se calmează brusc.

— Și nu vă mai căcați atât pe voi! Nu vă dă nimeni afară, mai zic și eu așa la nervi! E loc pentru toată lumea-n construcții. Treabă este, oameni să fie.

— Și cum ne-nțelegem cu ei?

— Mi se flendură… Chung rupe ceva engleză, mai pricepe ceva-ceva și românește, că a mai lucrat în România. Și i-a plăcut așa de mult, că s-a dus acasă și-a mai adus vreo câțiva cu el, frați, veri, prieteni, dracu' știe ce-or fi! Și nici nu mă interesează. Cu ceilalți, îl mai întrebați pe Chung. Și mi se flendură, vă înțelegeți prin semne, că nu vă plătesc să stați de vorbă.

Dudu pune repede mâna pe Chung:

— Pe ăsta îl iau eu, că mai rup ceva germană, el, engleză, tot aia-i… *Verstehen?* îi face cu ochiul.

Chung zâmbește stângaci.

— *I… Chung. My name is Chung*.

Dudu îi strânge mâna:

— Dudu. Văd că ne înțelegem de minune, băi, Chung!

Dudu pleacă împreună cu Chung pe scări, iar când trece prin dreptul lui Pavel, îi face un semn cu degetul la gât, ca și cum urmează să-i taie gâtul.

Gavrilă arată cu mâna spre Yen.

— Ghiță, îl iei pe ăsta la faianță?

— Nu-l iau, boss, nu-l iau nici mort. Să-mi bag pula dacă-l iau!

— Ce-ai cu el?

— E mic rău, boss.

— Cum e mic, bă? Că toți sunt mici.

— Da, da' ăsta-i cel mai mic. Nici nu ajunge cu fața la rândul de sus cu faianță. Să-l ia Vivi.

— Da, că eu am ajuns măgăreața echipei! Eu iau orice, numai pe ăsta nu!

Inginerului îi sună mobilul, le face celorlalți semn să tacă, apoi se duce în capătul holului, să vorbească.

Vivi se întoarce către Ngai, pipăindu-i mușchii de la mână și vorbindu-i:

— Ăsta-mi place, pare mai vioi și bunișor!... Băi, *riso*, română nu știi, da' *hai capito qualcosa d'italiano*?

Fața lui Ngai se luminează brusc:

— *Hai lavarato anche in Italia?*

— *Certo! Come no, il mio cazzo?!*

— *Mamma mia! Mi fratello!* exclamă fericit Ngai.

Vivi îl bate frățește cu palma pe umăr și pleacă împreună cu el.

Jăganu îl apucă repede de după cap pe Tong:

— Ăsta-i al meu!

Ghiță se apropie de Jăganu:

— Frate, hai nu fi, dă-mi-l mie pe ăsta.

— Ei, cariciu'! E-al meu! Eu am pus primul mâna pe el.

— Vezi cum ești? N-ai caracter, Jăgane, băga-ți-aș pula-n inimă, să mă ai lângă suflet! zice Ghiță, bătând obrazul cu degetul. Ai uitat de câte ori te-am împrumutat eu cu bani?

— Ce-are, coaie, una cu alta?

— Are, bă, are! N-o arde că nu pricepi. Că nu poți o dată să-mi faci și mie o favoare.

Jăganu se uită la Tong, apoi la Nam, îi cântărește din priviri, pufnește, apoi se întoarce spre Ghiță:

— Bine, na! Ia-l, bă, ia-l tu și fă șaorma cu el! Pui și tu bot acum pentru o nimica toată.

Jăganu și Ghiță dispar și ei de pe hol, însoțiți de Tong și Nam.

Yen rămâne singur cu capul plecat lângă gaura de lift, tot băgându-și și scoțându-și mâinile din buzunarele de la pantaloni.

Pavel se îndreaptă spre inginer, vrea să-i vorbească, iar acesta se oprește brusc din conversație:

— Ho, bă, ho! Nu vezi că-s pe mobil? Ai răbdare să termin!

Se întoarce cu spatele și continuă discuția:

— ...da, mi s-a futut și chederul de la ușa șoferului... Da, fratele meu, am dat patruzeci de mii pe mașină și s-a futut la o lună și computer de bord, și chedere... Îmi plouă-n bemveu, îți vine să crezi?... Nu, fratele meu, e nou, mă jur. Știi câți bani fac... M-am gândit la un moment dat că poate fi de la trapă, dar sunt ude doar covoarele, nu și scaunele... Mă rog, dacă și bemveurile se strică, s-a dus lumea pe pulă, nu poți să mai ai încredere în nimic!... Vorbește cu ăla la servis să mă ia peste rând, că-mi trebuie mașina, nu pot sta mult fără ea... Hai, te pup jos și ne mai auzim.

Inginerul se întoarce nervos către Pavel, fără să-l mai lase să zică ceva:

— Ce să-i fac eu dacă-i mic, moșule?! Așa l-a lăsat Dumnezeu pe pământ! De unde pula mea vrei să-ți scot vietnamez înalt? Vrei poate un norvegian? Poate-l vrei și blond! Îți convine blond sau vrei unul roșcat?

— Nu, da' eu...

— Dar tu, ce?! V-am lăsat pe voi să-i împărțiți. Ce să-ți fac, moșule, dacă ești bleg? De ce nu te-ai mișcat și tu mai repede,

să-ți iei un vietnamez mai voinic? Și-apoi, ăsta mic ajunge mai repede la-ntins mortar, nu văd de ce te plângi.

— Nu, dom' inginer, n-am probleme cu vietnamezu'. E bun și ăla pe care mi l-ați dat, nu comentez…

— Tu înțelegi că nu eu ți l-am dat, ci tu ți l-ai ales?

— Da, da, e bun și ăsta care mi-a rămas… Vreau să vă zic altceva.

— Ce?

Pavel se apropie de el și îi spune conspirativ:

— V-am adus o țuică bună, din aia adevărată, de la țară.

Inginerul izbucnește în râs:

— Asta e problema ta?… Ce să fac eu, moșule, cu țuica ta?

— E sănătoasă, e făcută de mine.

— Whisky nu produci?

— Aaa, nu. Da-i mai bună țuica mea.

— Bine, hai c-o iau, să nu zici că te refuz. Și, oricum, cred că-i place lu' tata.

Pavel se înveselește brusc.

— Merg acum cu dumneavoastră la baracă și v-o dau acum.

Inginerul coboară scările, iar Pavel îl urmează:

— Dom' inginer, mai am o vorbă…

— Tu totdeauna mai ai o vorbă. Zi.

— O rugăminte: pe la prânz vreau să ies și eu o oră în oraș, că am niște treabă.

— Aaa, asta era cu țuica: vrei să mă mituiești ca să te las s-o tai de la muncă.

— Serios, nu mai găsesc carne din aia bună, că-i aproape Paștele de-acu' și se vinde toată de dimineață. Și mai tre' să iau niște medicamente…

— Ce-ai? Ești bolnav?

— Nu mă simt prea bine. Mă-nțeapă la inimă, așa, pe-aici.

— Termini apartamentul până joi?

— Termin, dom' inginer, cum să nu termin? La mine vorba-i vorbă. Terminam eu și singur, dar acu', cu vietnamezu', nici nu se mai pune problema.

— Să bagi jar în el, să vedem ce-i poate spinarea.

Peste vocile lor se suprapune zgomotul unui picamăr de-afară.

14

Pavel urcă gâfâind pe casa scărilor, cu un sac de ciment în spate. Apare Yen, care îi preia sacul.

— Iane, văd că tu ești om simțit, nu ca măgarii ăștia cu care lucrez.

15

În fața barăcilor, așezați pe niște tuburi de plastic, muncitorii din echipă mănâncă vorbind și râzând zgomotos, împreună cu vietnamezii.

Din casa scărilor iese Pavel, ocolindu-i, fără să taie cercul lor.

— Da' ce faci, Moș Mistrie? Treci așa, nici poftă bună, nici pupă-mă-n cur?! îl ia în primire Ghiță.

— Iertare, sunt și eu cu gândurile mele. S-aveți poftă, băieți!

Când ajunge în spatele lui Dudu, acesta se întoarce brusc și îi pune piedică, lovindu-l puternic cu piciorul peste gleznă. Pavel cade într-un genunchi, îi sare fesul de pe cap, în hohotele de râs ale celorlalți. Icnește, se ridică și vrea să-și apuce fesul, dar

Dudu aleargă și-l îndepărtează cu piciorul, zburându-i-l dintre degete.

— Goooool!

Pavel se enervează și înjură printre dinți:

— ’Zda mă-tii de…

Dudu se încruntă.

— Ce-ai zis?!

— Nimic!

— Cum nimic?! Că eu te-am auzit că mă înjurai?

— Nu te-am înjurat pe tine! Înjuram și eu așa, situația, c-am căzut!

Dudu se apropie de el și-l apucă aparent amical de după ceafă. Pavel stă tensionat, ca și cum ar aștepta să fie lovit.

— Și ia zi, ce pula mea faci, ai adus vinul ăla? Că mănânc pe stomacul gol.

— Am adus, zău c-am adus. Ba chiar o sticlă mare. Da’ mi-a cerut dom’ inginer și-a trebuit să i-o dau lui.

Dudu se uită la el. Îl bate ușor, amenințător, cu palma peste față.

— Moșule, lasă vrăjeala… Că nu ai adus vin e una, dar să nu faci mișto de mine, că te-am futut, înțelegi?

— Întreabă-l pe dom’ inginer. Serios c-am adus.

Dudu ridică palma ca și cum vrea să-l lovească, oprindu-se în ultima clipă. Pavel se retrage temător.

— ’Tu-ți morții mă-tii de javră bătrână, mă iei la mișto?

Jăganu sare și-l prinde de mână.

— Lasă-l, bă, dă-l în pula mea cu vinul lui cu tot. Mai cheamă prostul Poliția și ai iar probleme.

— Mă doare-n cur de Poliție. Ce-o să-mi facă mie polițaii? Să-mi sugă pula? Am bătut eu unul în Germania și nu mi-a păsat,

aici îi bat pe toți la snop.

Dudu îl mângâie cu palma pe cap pe Pavel.

— Te-ai speriat, bă, pulă bleagă?

Pavel stă cu capul în pământ, fără să zică nimic.

— Te-am bătut eu vreodată? Zi, mă?

— Nu.

— Atunci marș în morții mă-tii de bulangiu, măcar să nu te mai văd în fața ochilor. Tot nu scapi de mine până nu aduci și tu o sticlă cu vin! Nu te las!

Pavel intră în baracă. Se așază pe o navetă de bere, cu coatele pe genunchi și fața în palme. Încearcă să nu se gândească la nimic. Își agață privirea de un păianjen care atârnă de tavan, nu departe, în fața ochilor.

„Semn rău!“

Își face cruce cu vârful limbii, pornind din cerul gurii, jos, stânga-dreapta către obraji.

Cotrobăie prin geanta cu mâncarea de-acasă și scoate de la fund o sacoșă transparentă de plastic în care se află un dosar boțit. Îl pune sub salopetă, la spate. Apoi iese și vorbește către grupul de muncitori:

— Dom’ inginer m-a învoit să cumpăr niște medicamente. Puteți să-l întrebați.

Pleacă pe lângă barăci și iese pe poarta șantierului.

16

Pavel se oprește și cască ochii în vitrina unui magazin de televizoare. Imaginea lui apare pe toate ecranele.

„Doamne, cum am ajuns eu la televizor!“

Zâmbește larg. Face câțiva pași înainte și înapoi, dă din mână, ca să se asigure că-i el.

„Ce s-a mai inventat pe lumea asta!“

Pleacă de lângă vitrină și strigă după un bărbat cam de vârsta lui.

— Bună ziua. Nu știți unde-i Casa de Pensii? Că era parcă pe-aici pe undeva, nu-mi mai amintesc sigur. S-a mutat?

— Nu, e tot acolo, îi răspunde bărbatul și îi arată cu mâna. Aici, la colț, faci dreapta pe străduță, mergi tot înainte vreo trei sute de metri, apoi stânga imediat și e o clădire mare, cu patru etaje. Scrie pe ea. Urci la doi, pe hol... Și gata-i, ai terminat cu treaba, ieși la pensie?

— Normal ar fi să ies. Da’ nu vor hoții ăștia să-mi dea drumu’, mă fură la niște ani de grupă, care ar trebui să fie trecuți dublu.

— Să nu-i lași, că-i dreptul tău. Și pe mine tare m-au mai chinuit. Mult noroc!

— Mulțumesc. Și, de curiozitate, cum e la pensie?

— Cum să fie? O târâi, trăiești. Știi vorba aia: bătrânețe, coaie crețe! adaugă bărbatul, zâmbind.

— Multă sănătate și să fim iertați, c-am îmbătrânit fără de vrerea noastră!

17

Îmbrăcat în salopeta roasă și prăfuită, cu fesul îndesat pe cap, Pavel apare la capătul unui hol lung, cu marmură pe jos. Scârțâitul cizmelor sale de cauciuc sparge tăcerea la fiecare pas, pe măsură ce înaintează.

Se așază pe un scaun, lângă un bărbat care răsfoiește cu atenție un dosar gros pe care îl ține pe genunchi.

— Hai noroc. Aici e rându’?

— Da.

— La pensii?

— Da.

— Mai e cineva după dumneavoastră?

— Nu. Suntem doar noi.

— Și e deschis?

— E, dar nu-i doamna de la pensii.

— De unde știți?

— A ieșit din birou și-a zis să am răbdare, că revine imediat.

— Apoi aștept și eu. Pavel Iovan mă cheamă, spune el și îi întinde mâna.

— Prelipceanu Nicu, se prezintă și bărbatul care e îmbrăcat cumva elegant, deși sacoul său larg, model din anii ’90, pare mai degrabă cumpărat de la second-hand.

Pavel se leagănă pe scaun, verificând spătarul, bate din picior, apoi se apucă de vorbit:

— Dom’ Nicu, eu am așa: patruișcinci de ani de muncă pe muchie. Că m-a trimis tata de la cinșpe ani în port la Constanța. Am muncit în toată țara asta… Și la Intercontinental, și la Casa Poporului… Muncă grea, construcții. Închipuie-ți, am șaptișpe ani de grupă, care se pune dublu la vechime. Patruișcinci și cu șaptișpe, cât face?

— Șaizeci și doi.

— Vezi? Șaișdoi de ani numa’ de vechime în muncă, fără să mai pun viața… Păi, zi și dumneata: de ce nu mă scot hoții ăștia anticipat la pensie?

— Știu și eu. Așa au zis, că nu te scot?

— Nu, că nu i-am mai întrebat până acu', da-mi închipui c-așa o să zică.

— Mie mi-au zis că, de regulă, pentru pensie trebuie să ai șaizeci și cinci de viață.

— La vechime în muncă am mai mult decât îmi trebuie, da' la viață sunt la limită. M-am gândit măcar să încerc, poate scap de chin, că am probleme la servici.

— Treaba ta. Eu sigur ies.

— Da' ce, dumneata ai șaișcinci? N-arăți.

Nicu își ia un aer mândru, lăudăros și spune tare, demonstrativ, să se audă pe tot holul pustiu:

— Am cincizeci și cinci. La mine se poate sigur și cu mai puțin. Chiar merit! Eu am handicap gradul I.

Apoi se apleacă spre urechea lui Pavel și îi spune în șoaptă:

— Am dat și eu dreptu' la spitalul de nebuni și m-au scos nebun. Eu zic așa să faci și tu.

— Serios. Se poate?! întreabă și el tot în șoaptă.

— Dacă dai dreptu', orice se poate. Știu eu pe cineva.

— Cât vrea?

— Trebuie să ai vreo cinci mii de euro.

— Câââât? Să am atâția bani, m-aș însura a doua oară.

— Atunci așteaptă vârsta.

— La șaptișpe ani de grupă, cred că am șanse și-acu'.

De cei doi se apropie o doamnă cu o geantă de voiaj în mână:

— Ochelari! Ochelari de vedere avem.

— Ce măsură?

— Orice măsură. Încearcă!

— Eu chiar aș încerca un plus 1. Mai citesc câte un ziar și mă cam dor ochii.

Pavel probează pe rând mai multe perechi de ochelari pe hârtiile ascunse sub salopetă.

— Ăștia ar fi buni. Cât vrei pe ei?

— Cincizeci de lei.

— Nuuu. Muuult. Îmi pun ochi cu banii ăștia.

— Patruzeci. Să-mi scot și eu de-o pâine.

— Hai zece, să pot citi și eu ziaru'.

— Douăzeci, ultimul cuvânt. Și rama costă mai mult.

— Îi iau, după ce intră salaru'.

— Și când intră, la paștele cailor?

— Nu. Azi tre' să intre. Imediat mă duc după bani. Te mai găsesc pe-aici?

— Cine știe pe unde mai sunt eu când faci tu rost de bani.

Femeia pleacă. Pavel se uită lung după ea, apoi se întoarce către Nicu:

— Acum, nici pensia asta nu-i mare lucru. Nici nu știi ce pățești. Am un coleg care s-a îmbolnăvit ca prostu' din prima zi.

— Ei, Doamne, cum?

— În ultima zi de servici, a zis că face și el o chestie mai așa, mai specială. Cică el a băut de toate la viața lui, da' Redbuluri, nu.

— Ce-s alea?!

— Redbuluri din alea care face reclamă la televizor... „Redbul îți dă ariiipi!", se maimuțărește el, încercând să imite vocea din reclamă.

— Aaa, da. Știu, da' n-am băut. Și?

— Și-a zis omu': „Pizda mă-sii de bani, de-o viață tot îi văd pe ăștia tineri cu Redbul, iar eu nu mi-am cumpărat nici măcar unu'. Iar azi e ultima mea zi de servici, gata-i, am scăpat, mă

răsfăț și eu. Că parcă scap de la pușcărie“. Și s-a dus la un chioșc, și-a luat vreo patru Redbuluri și le-a băut dușcă pe toate.

— Ei, na! Și? întreabă Nicu, admirativ și curios totodată.

— Într-un ceas l-a luat cu Salvarea, direct de pe șantier. Nu musai de la Redbul, înțeleg. Cică avea probleme mari cu ficatu’…

— Ce chestie. Tu ai băut vreodată Redbuluri din alea?

— Am gustat o dată, că a lăsat un coleg cutia neterminată pe-un geam. Cică îți dă aripi. Un pișat de vacă! Mai mult m-a moleșit și mi-a dat, așa, un tremurici la inimă… Parcă și-acum mă-nțeapă când îmi amintesc.

La capătul holului apare o funcționară tânără și elegantă, care calcă apăsat pe tocuri, oprindu-se din când în când să scrie sau să citească mesaje pe mobil, râzând. Când ajunge în dreptul lor, își ia brusc un aer serios și descuie ușa:

— Să intre următorul.

Pavel sare repede în picioare.

— Dom’ Nicu, lasă-mă pe mine primu’, c-am fugit în pauza de masă și nu știe dom’ inginer.

— Hai, du-te, încearcă-ți norocul, că eu sigur reușesc. Am timp, de-acum sunt ca și pensionar.

Pavel își scoate fesul de pe cap și intră cu el în mână într-un birou oarecare – masă, calculator, teancuri de dosare în fundal –, însoțind-o pe funcționară.

— Săru-mâna.

Tânăra se așază la monitor și îl privește îmbufnată.

— Vai, domnule, cum intrați așa?

— Așa cum?

— Cu cizmele alea… Plin de praf. Și degajați un mirooos!

— Ce să fac, doamnă? Așa-i în construcții.

Doamna își dă ochii peste cap, mai scrie un mesaj pe mobil și zâmbește către ecran, în timp ce-i vorbește lui Pavel.

— Vă rog eu, aveți grijă să nu vă scuturați pe-aici, că lăsați urme… Hai, spuneți.

— Doamnă, săru-mâna, mă gândeam…

— Sunt domnișoară!

— Mă iertați, domnișoară… Uitați care-i problema: vreau să-mi depun și eu dosaru' de pensie.

— Unde-i dosarul? Dați-mi-l să-l văd.

Pavel scoate de la spate, de sub salopetă, punga cu dosarul și i-l întinde. Domnișoara îl ia cu vârful degetelor și începe să-l răsfoiască.

— Aoleooo! Unde l-ați ținut?!…

— Unde-am putut și eu.

— Sunteți căsătorit?

— Da.

— Și unde-i copia după certificatul de căsătorie?

— Da' ce, a muncit nevastă-mea pe șantier cu mine? N-ajunge buletinu' meu?

— Nu, trebuie și certificatul de căsătorie. Așa e legea… Și cum vrei pensie?

— Anticipat.

Funcționara tresare la auzul unei notificări de mesaj, îl citește și tastează rapid pe ecranul mobilului:

— O clipă, o urgență! se scuză ea.

Privește ecranul, zâmbește din nou, mai tastează scurt ceva, apoi pune mobilul pe masă. Ia dosarul și se apucă să frunzărească foile din el.

— Ce-ați pățit? V-ați săturat de muncă?

Pavel începe să spună repede, ca pe o poezie învățată pe de rost:

— Deci, domnișoară, eu am așa: patruișcinci de ani de muncă pe muchie. Că m-a trimis tata de la cinșpe ani în port la Constanța. Pe urmă tata a murit și-am rămas orfan toată viața… Apoi am muncit în toată țara asta… Și la Intercontinental, și la Casa Poporului. Muncă grea, construcții. Închipuiți-vă și dumneavoastră: am șaptișpe ani de grupă, care se pune dublu la vechime…

— Vorbește mai puțin, că mă înnebunești de cap. Las' că văd eu aici ce scrie în acte, nu vorbe.

— Uite tac. Da' ați înțeles că-s și orfan, da?

Mobilul funcționarei o avertizează că a mai primit un mesaj. Îl apucă repede, se uită, zâmbește, tastează ceva, apoi revine la dosar.

— Văd că aveți cincizeci și nouă de ani, nu șaizeci.

— Împlinesc imediat… Ați văzut anii de grupă? Ăia se pun dublu, că a fost muncă grea, știți?

— Am văzut, știu. Nu se poate.

Pavel se dezumflă brusc.

„Exact cum mi-am închipuit!"

— Cum să nu se poată? Am șaijdoi de ani vechime în muncă, mai mult decât viață, vedeți și dumneavoastră!

— Domnul meu, înțelegeți că eu ți-aș primi dosarul, însă nu se poate. Nu mă lasă legea.

— Doamnă, legea spune că se poate și anticipat. Am șaijdoi de ani de vechime…

— Aia e altă discuție. Legea spune că trebuie să ai șaizeci de ani de viață împliniți pentru anticipat.

— Un coleg de-al meu a ieșit la cinșopt, cu anii de grupă.

— Când?

— Acum doi ani.

— Vezi? E altceva.

— Cum e altceva?

— A ieșit pe altă lege. Acum s-a schimbat. S-a făcut reformă la pensii.

— Și eu cui rămân? Nu mai pot, sunt și eu om. Noaptea plec, noaptea mă-ntorc… Am probleme și cu inima…

Se palpează la piept, ca și cum ar resimți o durere acolo.

— Aștepți să împlinești șaizeci și mai vedem.

— Și dacă iar se schimbă legea? Că o schimbă ăștia de la an la an.

— Nu fac eu legea, doar o aplic. N-am cum să v-ajut.

Funcționara îi întinde dosarul.

— Sănătate și la revedere.

Pavel se ridică, dă să plece, dar se întoarce din ușă.

— Nu se poate măcar să las actele aici până la șaizeci de ani?

— Ce să fac eu acum cu ele?

— Eu le mai pierd naibii, mă mai prinde vreo ploaie cu ele la mine și le udă, le strică. Și-am umblat atât de mult după ele!

— Nu se poate… Le pui cu grijă undeva acasă și vii cu ele după ce împlinești șaizeci și cinci…

„Eu nu știu dac-apuc ziua de mâine și ea mă amână peste cinci ani.“

Văzându-l cât de amărât e, parcă citindu-i gândul, funcționara simte nevoia să-l încurajeze:

— Hai, că nu mai e mult. Reveniți și după șaizeci, că încercăm o anticipată. Vă promit eu.

Pavel încremenește locului, cu ochii la acte, pare că ar mai vrea să spună ceva despre ele, dar se abține.

— Bine, domnișoară. Vin după șaizeci.

„Nu mor eu până atunci.“

Iese din birou punându-și dosarul sub salopetă, la spate.

18

Pavel merge repede, aproape alergând prin aglomerația străzii. Traversează strada în plin trafic, pe unde nu există trecere de pietoni.

O mașină frânează brusc lângă el. Șoferul deschide geamul și îl strigă apăsat:

— Vrei să mori, moșule? Îți recomand trenul! Aruncă-te la tren, în morții mă-tii, nu mă băga pe mine la pușcărie!

19

Pavel ajunge în fața unui bloc-turn, la parterul căruia se află sediul unei bănci. Își scutură cizmele, apoi se îndreaptă spre un bancomat, unde o femeie se pregătește să introducă cardul. Se duce până în spatele ei, se ridică pe vârfuri și îi urmărește mișcările.

— Merge bancomatu’, doamnă?

— Merge, dar nu te băga în sufletul meu. Așteaptă la rând, păstrează distanța.

— Mă scuzați, numa’ vreau să știu dacă merge. Să nu ard gazu’ pe-aici de pomană.

Pavel se dă un metru mai în spate, scoate portofelul din buzunar, ia cardul și se uită la el. Bate asfaltul de nerăbdare cu

călcâiele, în timp ce femeia apasă stângaci, cu ezitări, pe butoane.

— Ce-are, doamnă, de merge așa greu? Tipărește banii acu'?

Femeia îl ignoră, reușește să-și scoată banii și pleacă.

Pavel se repede la bancomat, introduce cardul, tastează, se scarpină în cap, așteaptă. Se enervează brusc, apasă pe un buton, ia cardul și intră în sediul băncii. Se așază la un ghișeu, în spatele unei fete scunde, cu un rucsac uriaș în spate, de parcă ar fi în drum spre munte.

Când îi vine rândul, fata lasă rucsacul, caută prin el, învârtind haine și cărți, până găsește portofelul și scoate o bancnotă de cincizeci de lei, pe care i-o întinde agentului de la ghișeu:

— Vreau să depun ăștia... Taxă de școlarizare pentru Universitatea din Amsterdam.

— Dați-mi buletinul, vă rog.

Fata cotrobăiește prin rucsac până-l găsește.

Agentul apucă buletinul și bancnota, plimbă degetele peste tastatură, se uită pe calculator și o întreabă:

— Știți că mai aveți de plată zece mii patru sute de euro, da?

— Da.

„'Ai de capu' ei, săraca! Iese la pensie și tot nu termină datoria!"

Pavel o ajută pe fată să-și aburce rucsacul, apoi se adresează agentului:

— De ce nu merge bancomatu' de-afară?

— Cum nu merge? Merge.

— Adică eu sunt nebun? Nu merge.

— Scrie pe el „Temporar indisponibil"?

— Nu, mi-a zis: „Fonduri insuficiente".

— Atunci asta e. Nu aveți bani. Sănătate! El merge.

— Cum să n-am, domnule, bani? Da' ce, eu muncesc pe surcele?

— Nu știu pe ce munciți dumneavoastră. Dacă scrie „fonduri insuficiente", sigur n-aveți bani.

— N-are cum să n-am bani. O fi de la el.

— Nu e de la el, e de la dumneavoastră.

— Exclus. Azi e zi de salar, sigur-sigur.

— Aaa, înseamnă că nu v-a intrat încă salariul.

— La cât intră?

— Primiți salariul la banca noastră?

— Da.

— Atunci, după unu.

— După unu când? Că e deja unu. Eu ce fac până atunci, stau să aștept banii mei, munca mea, mă rog de bancomat să mi-i dea el când are chef?

— Mai aveți răbdare un pic. Și, oricum, nu trebuie să-i așteptați aici.

— Dom'le, eu îl aștept ca pe autobuz în stație, că-s banii mei munciți. Și-i iau imediat, nu-i las o secundă la voi. Caca-maca, învârtiți niște hârtii, comision! Voi luați comision că intră, comision că ies, comision că întreb de ei. Tot haliți din banii mei…

— Nu vă obligă nimeni să primiți banii de la noi.

— M-a obligat de la servici să am card, n-am avut de-ales… Ce să fac, să mă duc la alți hoți?! Toți sunteți la fel. Era mai cinstit când îi luam eu la plic de la doamna contabilă. Că, dacă voiam să-i dau o ciocolată, îi dădeam. Dacă nu, nu. Da' cu voi n-am de ales… Caca-maca, comision!… Am împrumutat odată niște bani de la voi și v-am plătit dublu înapoi, mai rău ca la

cămătari. Iar voi vreți să vă las banii mei degeaba, să vă folosiți de ei și canci comision pentru mine! Mie îmi dați comision că-mi țineți banii la voi?... Caca-maca, dae-paie, robor-pulibor, plimbați hârtii mai rău ca funcționarii de stat și beliți oamenii de bani... Ferească Dumnezeu de vreo ciumă, să nu vă mai dea oamenii bani, că vedeți voi ăștia cu caca-maca cum o să muriți de foame.

— Vă rog, mai sunt oameni la rând, așteptați-vă salariul afară!

20

Pavel se uită atent la siglele de firmă și le silabisește numele afișate pe un perete, apoi intră în blocul-turn, pe o altă ușă a clădirii cu banca. Străbate un hol lung, se oprește, își netezește salopeta, își șterge botul cizmelor frecându-le de pantaloni, își scoate fesul și îl scutură de câteva ori. Trece în viteză de camera agentului de pază și ajunge în fața unui lift.

Agentul deschide ușa și fuge nervos după el:

— Bă, nene, unde te repezi așa? Ce-s eu aici, boschet?

— Bună ziua. Mă iertați, nu v-am văzut.

— Da, că eu sunt omul invizibil care fute la muncă femeia cu barbă! Treci așa, ca prin brânză?!

Agentul face o pauză, se uită lung la el, apoi exclamă:

— Bă, Pavele, bă, ce-ai îmbătrânit! Să nu te recunosc. Ce faci tu bă, Pavele, bă? Pavel Iovan, nu?

Pavel tresare și el, îi prinde mâna întinsă, apoi îl îmbrățișează:

— Dom' maistru Lohan! Ce faci, dom' maistru?

— Bine, bă, băiatule, mai câștig și eu un ban la pensie. Că în construcții nu mai pot.

— Nici eu, dom' maistru, da' n-am de ales. Cică n-am vârsta, aș avea-o dacă mi-ar pune hoții ăștia anii de grupă.

— Tot cu naveta?

— Tot.

— Și ce cauți pe-aici?

Pavel ezită, apoi spune brusc:

— Caut un cabinet de-avocat. Scrie la intrare c-ar fi avocați pe-aici.

— Ce nu găsești pe-aici? E turnul Babel! Găsești ce vrei. Avocați, ziariști, calculatoriști…

Lohan îi face cu ochiul, se apleacă și îi șoptește la ureche:

— Sunt și camere de videochat! La etajul șapte, poți asculta la ușă!

— Video ce?!… N-am eu grija asta!

— Dar ce grijă ai? Ce necaz ai pățit, de vrei avocat?

Pavel ezită mai întâi, are o pauză de gândire, apoi îi spune:

— Vreau să vând niște pământ la țară și nu pot. Mi-a greșit Primăria actul de proprietate.

— Cum așa?

— Mi-a trecut un număr aiurea și m-am trezit cu terenu' din intravilan în extravilan. Și pe alți bani îl vând în intravilan. Plus că-i dreptu' meu, așa e corect. Și mi-a zis de la Primărie că ei nu au ce face, chit că recunosc greșeala. „Taie, dom'le, cu pixu' și scrie corect deasupra, dac-ați dormit în bocanci când l-ați întocmit!“ Da' ei au spus că legea nu permite așa ceva în țara asta. Tre' să-mi iau un avocat, să-i dau în judecată, că numa' un judecător poate face modificarea. Iar eu i-am întrebat: „Da' voi

v-ați luat avocat, ați chemat un judecător când mi-ați scris greșit actu' de proprietate?"...

— Bă, Pavel, bă, văd că ai îmbătrânit, dar tot mult vorbești. Tare-ți mai place ție să comentezi! Hai, mergi în treaba ta! Te descurci singur?

— Cum naiba? Am lucrat la clădirea asta. Eu am făcut scările.

Pavel dă mâna cu el, se îndepărtează. Lohan strigă după el.

— Ia stai puțin!

— Ce-i?

— Vino-n camera mea să-ți dau niște botoșei.

— Niște ce?

— Niște pungi din plastic, bre, să ți le pui peste cizme. Că-i curat lună pe-aici. Mai am probleme pe urmă că te-am lăsat să intri așa!

Lohan îi arată cum să-și pună botoșeii peste cizme. Pavel face câțiva pași.

— Cam alunec cu ei, în pizda mă-sii!

— Asta-i situația: faci patinaj artistic!

Pavel se îndepărtează călcând ca o mâță cu picioarele-n ghips, apoi se întoarce:

— Auzi? Cam cât îți dau ăștia salar pe lună?

— Un căcat. Salarul minim, plus bonuri de masă. Dar, pe lângă pensie, merge...

Pavel ajunge în dreptul liftului și începe să apese pe butoane. Așteaptă ceva timp, netezindu-și hainele cu mâna, frecându-și botul cizmelor de gambă. Când se deschide ușa, intră cu sfială și apasă iar la întâmplare pe butoane. Liftul urcă vreo câteva etaje, se oprește. Urcă un tânăr cu față tristă, îmbrăcat la costum, cu rucsac în spate, ținând în brațe o cutie

cu niște hârtii, peste care e pus un cactus în ghiveci. Apasă pe un buton, liftul coboară, iar Pavel iese exact în locul de unde plecase, la parter.

O apucă pe casa scării în sus.

Pe măsură ce urcă, aude gălăgie de la etajul următor. Trei tineri îmbrăcați la fel – pantofi și pantaloni de stofă negri, cămașă albă cu mânecile suflecate – coboară vorbind agitat pe lângă el.

— Eu tot i-am spus lui Serafim că nu se mai poate. De când îi zic s-o rezolvăm? Că nu ne putem bloca toți într-o priză, ’tu-i morții mă-sii de treabă!

— A ajuns *chief-resource-management-officer*-ul pulii și nu poate să rezolve o chestiune banală! Mă duc la Big Brother, bat cu pumnul în masă. Să-l dea afară pe dobitoc, nu să-l promoveze.

— *Chill, bro!* Mai fumăm o țigară, două, ne calmăm și vedem. Nu putem pleca așa. *Big Brother will get mad.*

— Ia mai dă-l în pula mea și pe Big Brother!

Pavel se oprește, se uită după ei, apoi pornește mai departe.

„Degeaba lucrează aici, tot ca pe șantier vorbesc!“

În capătul scărilor se află un alt tânăr îmbrăcat în aceeași uniformă de corporatist, pufăind nervos dintr-o țigară electronică. Când îl vede pe Pavel, îl apucă de braț și îl trage după el:

— Hai, nenea, hai! *ASAP!* Greu te mai miști! Stă un *team* cu douăzeci de persoane după curul tău. *Follow me!*

Îi vede privirea nedumerită și îi explică:

— Hai după mine.

Pavel îl urmează, grăbind pașii, fără să pună întrebări.

„De unde mă știe omu’ ăsta?!... Ei, pe mine mă știe multă lume!“

Străbat holul lung până la jumătatea lui, apoi intră într-o cameră mare, trec printre două rânduri de birouri fagure, puse cap la cap, parcă înnodate între ele cu cabluri. Oamenii de la tastatura calculatoarelor abia dacă ridică ochii din telefonul mobil pentru câteva secunde, mulți nici nu-i observă cum trec și ajung lângă peretele din spate. Tânărul îi arată în jos, lângă plintă, o gaură:

— Vezi aici! Poți s-o repari?

Pavel se uită mirat la priza smulsă din perete, de care atârnă firul unui prelungitor care duce spre rândul unui șir de birouri fagure.

— Normal că pot s-o repar. Ce mare brânză?

— Păi, repar-o! *ASAP!*

Pavel se apleacă și scoate prelungitorul din priză. Apoi pune mâna cu frică, apropiind și îndepărtând degetele pe câte un fir din cele care atârnă din perete.

— Aha! zice el pe un ton doct.

— Aha ce?

— Nu este curent!

— Asta știu și eu.

— Da’ cum s-a-ntâmplat problema asta?

— Ei, cum s-a-ntâmplat! Ne-a vizitat Andra de la marketing.

— Bun, și?

— S-a-mpiedicat de cablu! Și-a căzut curentul pe tot etajul.

Pavel râde.

— Cum se poate așa ceva?

— Mai cade omu’.

— Nu mă refer la căzătură. Cum de nu mai e curent la celelalte prize din cauza ăsteia? Se poate strica toată instalația de la asta?

— Nu. E simplu: când s-a-mpiedicat femeia, s-a-ntins cablu', s-au atins firele și-au făcut scurt. Și-a sărit siguranța de la tablou… N-ați găsit voi un om să rezolve?

— Noi suntem profi, nu ne băgăm în munca altuia.

— Hai, dom'le, că și-o babă chioară se pricepe la siguranțe.

— Nene, ne ții de vorbă sau muncești?

Pavel se întoarce către cei din fața calculatoarelor:

— N-are cineva un cuțit?

Câțiva ridică privirea din mobil și se uită la el ca la un nebun.

— Ce vrei să faci cu cuțitul?

— Cum ce? Să desfac priza.

— Nu ai scule la tine?

— Nu port scule cu mine prin oraș.

O femeie de la birou se caută prin poșetă, scoate un cuțit multifuncțional pe care i-l aduce. Pavel îl apucă și desface priza.

— Ia uite, s-au îndoit gheruțele!

— Ce gheruțe?

— Gheruțele astea metalice de prins priza în perete. În mod normal ar trebui alta, da' las' c-o repar eu pe asta, nu mai dați bani degeaba.

În timp ce meșterește, Pavel se apucă de povestit.

— Drept să-ți spun, îi știu pe electricienii care au făcut instalația asta, c-am muncit și eu aici cu ei. Niște cârpaci! Uite ce cuplu de căcat! Așa se face treaba? Nici n-au strâns bine șuruburile! N-au prins gheruțele! Au izolat doza de mântuială! Dacă montam eu, nu se întâmpla așa ceva, nici dacă dădea calu'

peste cablu. Uite și la cămașa cablului, ce puțin era trasă! Cum să nu zboare priza?! Cârpaci, nu meseriași!... Trebuie uite-așa: desfaci cămașa asta – trage cu dinții de cablu –, pui în podu' palmei și strângi șuruburile ca lumea, să le sară mușt aru'!

Pavel fixează priza în doza din perete.

— 'Ai de capu' vostru cum munciți! E mare înghesuială aici! Cioc în cioc, ca găinile mele de-acasă.

— Nu știi tu, nene, ce-i aia eficiența muncii.

— Nu te supăra, de curiozitate: ce munciți voi aici?

— *Game testing*.

— Adică?

— Suntem testeri.

— Zi, dom'le, pe românește, să pricep și eu.

— Nu prea există cuvinte românești pentru ce facem noi.

— Și cum pricepeți voi ce faceți?

— Păi, știm engleză și coduri.

— De englez-am auzit, da' ce-s codurile?

— Tot un fel de limbă străină, pentru vorbit cu calculatoarele. Iar noi testăm software de jocuri.

— M-ai lămurit buștean! Ce munciți voi concret?

Tânărul pare să aibă un moment de iritare, apoi se calmează.

— Muncim la tastatura calculatorului, cum muncești tu acum, tot cu mâinile. Dar și cu capul.

— 'Ai de capu' vostru! Munciți în limbi străine, nici nu pricepeți bine ce faceți!... Și vă plătește cineva pentru că stați voi așa toată ziua și bateți ca maimuța la calculator?!

— Nici nu-ți închipui cum ne plătește!

— Vă plătește și pensia?

— Normal că ne plătește și pensia.

— Și șomaj, și sănătate?!

— Da, avem în plus și asigurări private.

— Ferească sfântu'! Ce-a mai ajuns lumea asta! Să câștigi din joacă! Asta-i muncă?

— Nu pricepi. Noi nu ne jucăm aici, facem treabă serioasă.

— Și cam cât luați salar?

— În jur de două mii.

— 'Ai-'ai-'ai! Cât mine?! Pentru bătut cu degetele la calculator? Eu fac ceva concret, torn mortar, fac scări, pun faianță. Rămâne ceva de pe urma mea pentru banii ăștia.

David se oprește nedumerit.

— Nu ești electrician?

— Nu, sunt mozaicar! răspunde Pavel cu mândrie.

— Și de ce te-au trimis pe tine să ne repari curentul?

— Am venit eu singur. Cine să mă trimită?

— Firma la care-am sunat.

— Nu m-a trimis, omule, nimeni! Treceam eu pe-aici, c-o treabă!

— Și-ai venit să repari priza numai pentru că te-am chemat eu de pe hol?!

— Păi, de ce nu? Dacă voi nu vă pricepeți, tre' să v-ajute cineva.

Tânărul duce mâna la frunte și zâmbește.

— Și vrei să spui că iei două mii de euro pe lună în construcții?

— Câââât? Două mii de euro? Cine să-mi dea averea asta?

— Noi atât luăm pe lună.

— 'Ai de capu' meu! Nu se poate! Mă minți!

— Nu mint. Ăsta-i salariul mediu la noi. Unii iau și mai mult.

Pavel își face cruce, fluturându-și degetele în dreptul pieptului.

— Și nu mă angajați și pe mine?

— Știi să bați la calculator ca maimuța? întreabă tânărul, cinic.

— La așa bani, fac orice. Și puteți să-mi trageți câte un șut în cur la venire și la plecare.

Se aud și râsetele unor persoane din spate.

— Hai, că ești simpatic rău, nene!... Chiar vrei să muncești la noi?

— Dacă-mi dați salar bun, acu' mă mut la voi. Semnez cu sânge. Mă pricep la toate, vezi!

Tânărul se întoarce către un coleg:

— Serafim, la noi e un *opening* pe *cleaning operator*, nu?

— Cred că da. N-am mai văzut-o pe doamna Tița. Am auzit că și-a dat demisia.

Revine cu fața la Pavel:

— Ai noroc, dacă nu glumești. Deci la noi ar fi un *job* de *cleaning operator*.

— Aaa, pe limbi străine nu mă bag, nu știu. Numa' rup ceva rusă – *oveț*, adică oaie, *sabaka*, adică câine, *serp i molot*, adică seceră și ciocan –, ce-mi mai aduc aminte de la școală.

David îl liniștește.

— Stai, nene, că nu e ce crezi. *Cleaning operator*, adică avem un post de îngrijitor, femeie de serviciu, cum era pe vremea dumitale. Faci curat pe-aici, mai repari una, alta. Și sigur câștigi mai bine decât în construcții.

— Atunci batem palma. Câți bani dai și când vin?

— Stai, că nu eu hotărăsc asta. Te duc la Victoria, la *haș er*, și dai un interviu.

— Da’ ce-s eu, vedetă, să dau interviu?

— Nu-i interviu din ăla. Vorbești puțin cu ea, să te verifice cum ești, cum muncești. Oricum, testul practic deja l-ai dat. Pun și eu o vorbă bună… Știi să scrii un CV?

Pavel strânge din umeri.

— O foaie pe care scrii ce-ai muncit până acum în viață, nene!

— Dacă e să zic tot ce-am făcut în viață, am de scris o carte!

— Nu-i nevoie de așa mult, nimeni nu mai citește cărți. Doar o pagină, pe scurt… Las’ că te-ajut eu.

21

În biroul de resurse umane, Victoria se uită peste CV-ul lui Pavel. El stă în picioare, cu fesul în mână, lângă un scaun ergonomic.

— Vă rog, luați loc!

— Lăsați, că mai murdăresc lucru’ ăsta, păcat de el! Eu, na, sunt îmbrăcat mai așa, vin de pe șantier.

— Nu-i problemă, vă rog! Luați loc.

Pavel se scufundă în scaun, se sperie cumva că o să cadă cu el, apoi încearcă să ia o poziție cât mai firească, deși se bâțâie stânga-dreapta și bate agitat cu talpa cizmei de podea.

— Deci, domnule Pavel Iovan, ați uitat să treceți aici un număr de mobil.

— N-am!

— N-aveți telefon?! Nici măcar fix?!

— N-am.

— De ce n-aveți? Există și mai ieftine, așa, ca pentru dumneavoastră. Și-s foarte necesare.

— Are femeia mea mobil, are și *fesbuc* din ăla, poze și ziare pe el. Am văzut cum e și nu-mi trebuie!

— Cum așa? Nu se mai poate trăi fără mobil în ziua de azi.

— Mă iertați, nu vreau să mă pun în gură cu dumneavoastră, da' eu trăiesc și fără el. Nu-mi trebuie griji! Că de ce a comentat ăla pe *fesboc*, de ce n-a dat celălalt *laic*?... Apoi, dacă mi-l fură cineva? Acu' și mobilu' tre' să-l mai păzesc? N-am destule: chei, bani, acte, geantă de păzit la navetă?!... Ș-apoi, na, să zic că-l mai păzești și pe ăla, da', drept să spun, nu-mi place că prea ți se bagă în suflet! Pe urmă nu mai poți să te pișți, să te ca..., mă iertați, nu-ți mai poți face nevoile în liniște din cauza lui. Țâr-țâr! țâr-țâr! sună toată ziua, când ți-e lumea mai dragă. Dormi, mănânci, îți faci nevoile, sună cineva. Dacă nu răspunzi, „De ce n-ai răspuns?", „Vai, ce-ai pățit?", „Pe unde umbli?". Numai griji și nervi aduce... Da' lasă-mă, frate, să trăiesc liniștit, în plata cepii! Om vorbi când ne-om vedea față în față! Ce-avem atâta de vorbit, de plănuit? Construim toți cumva câte-un satelit? Plecăm mâine cu Gagarin pe Lună? „'Ai, 'ai, e urgent!" Orice că... – mă iertați, săru-mâna –, orice rahat îți pare urgent de când cu mobilele astea! Nu, mulțumesc! Nu-mi trebuie, nu vreau să mă băune de cap!

— Numărul de telefon al soției îl știți?

— Da. Da' de ce întrebați?

— Ca să vă putem contacta.

— Adică de ce să mă contactați?

— Ca să vă transmit dacă ați câștigat postul.

— Da' eu nu-s aici? Nu-mi ziceți acu'?

— Mai durează. Avem mai mulți candidați. Spuneți-mi telefonul soției.

— Da’ mai pot trece eu pe-aici din când în când să văd rezultatu’.

— Vă anunțăm telefonic. Așa se face! Spuneți numărul de telefon al soției, vă rog.

— 0759004382.

— OK. Deci vă rog să fiți atent și să-mi răspundeți cât mai concis.

— Mai cum?!

— Mai scurt, la obiect!

— Bine, dom’șoară, tac.

— Deci, domnule Pavel Iovan, ce experiență de muncă aveți?

— Nu scrie acolo?

— Scrie, dar vreau să-mi povestiți dumneavoastră.

— Deci, dom’șoară, eu am școala vieții cât n-au făcut alții facultăți!

— Lăsați asta, spuneți-mi unde ați mai lucrat.

— Păi, am mai lucrat așa: la vârsta de șaișpe ani, mi-a dat tata cinci sute de lei – bani mulți cum erau pe-atunci! – să mă duc să muncesc în port la Constanța. Și-am cărat la saci de cărbuni, dom’șoară! Doi ani am cărat saci de cărbuni, ca furnica! Eram negru ca un drac de la praf, și pe față, și pe corp, și în ceru’ gurii. Vara mai fugeam și ne scăldam în mare, iarna mă mai și culcam uneori așa, că ajungeam frânt la cămin, iar a doua zi o luam de la capăt! Și pe urmă m-a chemat un frate de-al meu la București, să mă învețe meserie în construcții. Că el lucra cu tractoru’ pe câmp și s-a săturat de tractor și-a fugit la București…

— Mai concis…

— Mai scurt, am învățat meserie în construcții și am muncit prin toată țara, da’ mai mult aici, în oraș. Dacă merg cu

dumneavoastră pe stradă, bat pariu că, unde-ntorci ochii în oraș, e și ceva construit de mine.

— OK, OK. Și de ce ați renunțat la ultimul dumneavoastră loc de muncă?

— Stați așa, că nu am renunțat încă. Nu m-arunc eu așa, cu capu-n fântână. Să vedem ce salar dați!

— Cum ați auzit de firma noastră?

— Treceam azi pe hol pe-aici, m-a chemat un băiat să repar o priză și el a zis că aveți nevoie de-un îngrijitor, de om de servici, cum ar veni. Și mie nu mi-e rușine de așa ceva, fac și curat, fac și orice, dacă mă plătiți cinstit… Da' nu v-a zis băiatu' ăla care m-a adus?

— Ba da, dar există niște întrebări tip la care trebuie să răspundeți, așa se face azi! Vă rog să răspundeți la ele, fără alte comentarii.

— Bine, dom'șoară, săru-mâna! Nu mai comentez.

— Spuneți-mi ce puncte tari aveți?

— Cum adică?

— La ce sunteți dumneavoastră cel mai bun?

— La muncă.

— OK, am înțeles. Sunteți muncitor. Și mai cum?

— Sunt și cinstit, dom'șoară.

— OK… Și puncte slabe?

Pavel face o pauză, își strânge buzele, își șterge sudoarea de pe frunte cu fesul.

— Mă cam tem de câini, dom'șoară. Cam ăsta e punctul meu slab. Mi-e frică de mă c…, de mă scap pe mine de orice câine.

— De ce?

— Dac-ați ști dumneavoastră câți câini m-au hăituit pe mine în viață! De mic, de la stână, din sat, de la navetă, pe șantiere,

din oraș... Vă spun drept, mie-mi place țara asta, atâta nu: câini peste tot! Și trenu', de mai multe ori, când era foarte aglomerat, îl oprea Armata în câmp, cu soldați și câini de-o parte și de alta, și ne controla de bilete. Și eu fugeam, da' nu m-au prins niciodată. Scăpam numa' cu frica, da' frica aia mi-a rămas. Nici nu știi când oprește Armata trenu' și pune câinii pe tine, că și azi se mai poate întâmpla, că azi sunt foarte mulți oameni și e aglomerat... Să știți că, dac-aș fi putut pleca vreodată din țara asta, m-aș fi dus undeva unde nu umblă câinii dezlegați...

— Altceva, de ce vă mai temeți?

— De șobolani, la fel. Câți câini, atâția șobolani am văzut pe șantiere.

— Ce dificultăți întâmpinați la actualul serviciu?

Pavel își șterge fruntea cu fesul.

— Așa, în general, îmi place, dom'șoară, că m-am obișnuit ca măgaru' cu munca... Da' nu-mi mai plac oamenii. Nu-mi mai plac oamenii de azi, iar ai mei au ieșit toți la pensie... Și este unu' tânăr care mă tot amenință că mă bate dacă nu-i aduc băutură de-acasă. Eu de asta aș pleca cel mai mult de-acolo, că, na...

— Mai concis, mai concis, vă rog... Cum vă puteți caracteriza într-un cuvânt?

— Mă tem că-i greu să mă caracterizez într-un cuvânt.

— Care este obiectivul dumneavoastră personal în viață?

— Să trăiesc.

— Unde vă vedeți peste cinci ani?

— Unde să mă văd? La pensie, dom'șoară.

— Ce hobby-uri aveți?

— Adică ce să am?

— Ce vă place dumneavoastră să faceți cel mai mult?

— Să vorbesc.

— Asta mi-am dat seama. Ce vă place să faceți când mergeți în vacanță?

— Eu n-am fost niciodată în vacanță. Ce să caut eu în vacanță? M-aș plictisi de moarte să stau degeaba.

— Și ce faceți dumneavoastră în concediu?

— Muncesc în grădină.

— Dar când vă odihniți, măcar seara, ce vă place să faceți?

— Aaaa, să citesc ziare. Tare-mi mai place să citesc ziare, cap-coadă. Da' nu din astea cu prostii, cu ce-a mai făcut sau câștigat cutare vedetă. Din alea cum erau odată, cu fapte adevărate de viață, nu bârfe.

— OK, m-am cam lămurit. Ce așteptări salariale aveți?

— Adică?

— Câți bani vă așteptați să câștigați pe lună aici?

— Dom'șoară, drept să spun, poate să fie ca și dincolo, un două mii de lei pe lună, și să nu mă mai hăituiască nimeni, să mă lase să muncesc în legea mea.

— OK, gata-i. Vă mulțumesc și o să vă contactăm noi.

Pavel se ridică neîncrezător:

— Sigur o să mă contactați?

— Sigur, suntem firmă serioasă. O să o sunăm pe soția dumneavoastră chiar și dacă nu veți câștiga postul.

— Aaa, păi, așa, mai bine nici să nu mă mai sunați deloc. Nu-i nevoie. Mai bine să trăiesc eu până la pensie cu impresia că – cine știe? – poate o să mă sunați într-o bună zi și o să muncesc și eu cu băieții ăștia frumoși, care se joacă pe calculator la muncă… Aaa, știți cumva cum ajung la publicitate?

— Ce publicitate?

— Este un birou cu publicitate în clădire, știu eu sigur.

— Poate o agenție de publicitate, nu un birou. Asta da. E mai sus. Să știți că ei nu publică anunțuri, se ocupă cu altceva.

22

Pavel merge din ușă în ușă la etajul următor, până aude muzică și o voce puternică într-una dintre încăperi. Apasă pe clanță, deschide și se lovește cu nasul de o perdea. O dă la o parte și vede o sală de conferințe în care sunt așezați vreo cincizeci de oameni, în semiîntuneric, privind către un bărbat de vreo cincizeci de ani care vorbește afectat, ridicând și coborând vocea ca un exorcist, cu pauze mari între cuvinte, în fața unui ecran pe care rulează imagini.

„Ce Dumnezeu e aici?! Teatru? Ia să-mi trag eu sufletu' și să văd, de curiozitate!“

Pavel se așază în tăcere pe rândul din spate rămas gol, fiind atras de coloana sonoră din *Requiem for a Dream* și de vocea baritonală a exorcistului.

Pe ecran rulează un clip cu un boxer plin de vânătăi pe față, pe punctul de a se prăbuși în ring.

— Vă cunosc pe fiecare dintre voi… Știu cum vă simțiți fiecare în parte…

„Știe el un căcat ce simt eu?! Vrăjeală, ca la telenovele!“

Exorcistul își poartă mâna de la stânga la dreapta pe deasupra publicului, apoi țintește către cineva din sală la întâmplare.

— Știu că ești obosit… Știu că te simți distrus… Ooo, da… Crezi că ai ajuns la capătul puterilor…

Pe ecran apare o poză cu un bărbat adormit, căzut cu capul pe tastatură, înconjurat de pahare de cafea răsturnate.

Din public răbufnesc câteva aplauze și chiuituri:

— Ooo, da! Da. Așa e!

Pe ecran apare imaginea unui bărbat înhămat la o sanie, trăgând din răsputeri, în mijlocul unui viscol din Antarctica.

— Dar toate acestea știți ce înseamnă?

„Da' zi, frate, dacă știi, nu mă mai fierbe!“

Din viscolul de pe ecran se întrevede din când în când soarele.

— Toate acestea nu înseamnă nimic altceva decât un lucru… Auziți?… Nu înseamnă decât un singur lucru… Durerea ta…

Pe ecran rulează un clip cu un alpinist care se chinuie să străbată ultimii metri până la piscul unui munte.

„Ce să cauți, Doamne ferește, prin hăurile alea?! Nici bătut nu m-aș duce!“

— Slăbiciunile tale…

Pe ecran apare o imagine cu un săritor în înălțime căzut pe saltea, plângând cu prăjina în brațe.

— Trădarea…

Pe ecran apare imaginea unei femei cu părul zburlit, coatele pe birou și fața în palme.

— Invidia…

Pe ecran apare o diplomă de „Angajatul lunii“, înrămată deasupra unui corporatist care afișează un zâmbet până la urechi.

— Sentimentul acela când te trezești inundat sau inundată de responsabilitate… Parcă nici nu mai poți respira… Paralizat sau paralizată de chinurile vieții… Toate acestea nu înseamnă decât un singur lucru… Un singur lucru, credeți-mă!

Publicul freamătă de nerăbdare.

— Toate acestea înseamnă că tu ești un supraviețuitor.

„Bravo! Se pricepe omu’! Asta poate s-o mai zică o dată!“

Din sală izbucnesc ropote de aplauze.

— *Oh, yeaaah!*

— Da, asta înseamnă că tu ești un supraviețuitor sau o supraviețuitoare…

Toată sala izbucnește în aplauze frenetice, iar unii chiar se ridică în picioare.

— Dar tu nu vrei să fii doar un supraviețuitor. Nu vrei să fii doar o supraviețuitoare… Tu vrei mai mult…

„Ce mama dracu’ altceva să mai vrei?“

Aplauzele nu contenesc.

Ecranul rămâne alb, iar exorcistul își dozează vorbele apăsat, urmând ritmul din *Requiem for a Dream*.

— Trezește-te!… Respiră!… Dacă dai o sută douăzeci la sută, viața te va răsplăti mereu!…

„Mănâncă căcat degeaba! O sută douăzeci la sută nu se poate. Maxim e sută la sută!“

— Nu mai visa în patul tău!… Muncește și viața te va răsplăti… Dă o sută douăzeci la sută din tine… Trezește-te!… Respiră… Pentru că îți spun eu: există un buton în interiorul fiecăruia dintre noi…

„Cred că zice de buric!“

— Și în orice moment al vieții poți apăsa acel buton și să schimbi de pe modul supraviețuire… pe modul învingător… Pentru că în cele din urmă… supraviețuirea este o iluzie…

Pe ecran rulează un clip cu valurile mării lovindu-se de un țărm stâncos.

— Există două feluri de oameni în această lume… Ascultați-mă!… Există doar ratați și câștigători… E greu să fii un ratat sau ratată, e greu să fii un învingător sau învingătoare!… Și de

aceea îți spun… Ascultă-mă!… Pentru că ești diferit…. Pentru că ești diferită… Pentru că ești unic… Pentru că ești unică…

„Da, că n-o mai fi alții ca mine!“

Din sală răsună aplauze și chiuituri aprobatoare:

— Ooo, da. Ieiii!

— Pentru că ai la tine butonul de schimbare… Astăzi, în clipa aceasta, vreau să iei o decizie… Să apeși butonul din interiorul tău, să-l muți din modul supraviețuitor în cel de câștigător.

Publicul se ridică din nou și aplaudă.

— E vremea să câștigi!… Ascultă-mă! Îți dau o informație care îți va modifica fibra existenței!… O informație garantată de Marcus „Elevation“ Taylor… O informație care m-a schimbat și pe mine…. Aceasta răsare din mijlocul furtunilor noastre… Dacă-mi poți auzi vocea înseamnă că ai supraviețuit uraganului… Dacă mă auzi înseamnă că ai supraviețuit furtunii, ai supraviețuit încercărilor, ai supraviețuit trădării, ai supraviețuit invidiei, ai supraviețuit tuturor… Și, ca să-ți schimbi viața, tot ce trebuie să faci e să apeși butonul interior, să schimbi de la modul supraviețuire la modul câștigător… Un supraviețuitor va sta și va plânge amarnic după trecut, dar un învingător va construi, chiar și când e distrus… Poate că ești slab, poate că te doare, poate ai căderi… Dar ieși din gaura asta!… Dispari din groapa suferințelor… Apasă butonul de la supraviețuitor la învingător… de la durere în câștig… de la ratat la campion!

Urale în picioare.

Pavel profită de agitație, se ridică, aplaudă din mers și dispare după perdea, în acordurile finale ale melodiei *Requiem for a Dream*.

„Apoi, dacă așa-i la teatru, chiar n-am pierdut nimic că nu m-am dus niciodată!“

23

Pavel urcă gâfâind pe scări și ajunge la un etaj care pare pustiu. Merge până la mijlocul holului, unde se aud vag niște icnete ciudate. Își trage sufletul și începe să strige tare:

— Tudor! Băi, Tudor, băi! Ești pe-aici? Tudoooor!

Ascultă cu atenție și iar se aud icnitele. Se apropie de o ușă la întâmplare, pe care nu scrie nimic, și ciocănește. Niciun răspuns.

Se duce și ciocănește la următoarea.

— Tudor! Băi, Tudor, băi! Unde ești? Tudooor!

Nimic. Ciocănește iar la întâmplare și aude zgomot de pași dincolo de ușă. Aceasta se întredeschide și apare trupul gol al unui tânăr, vădit surprins de cum arată cel din fața lui.

— Ce vrei?

— Mă scuzați, cred că m-am rătăcit. Aici e publicitatea?

Tânărul izbucnește în hohote de râs, deschide ușa în întregime și desface brațele. E complet gol, cu un dildo uriaș, roz, într-o mână.

— Uite publicitatea!

După care îi trântește ușa în nas lui Pavel.

24

Pavel se apropie de ușa transparentă a unui birou, ciocănește și intră.

Din spatele unui pupitru de recepție, o tânără își ridică ochii din mobil și îl privește pe deasupra ochelarilor, ca pe un extraterestru.

— Săru-mâna! Aici e publicitatea?

— Da, agenția de publicitate.

Pavel își face cruce.

— Mulțumesc lu' Dumnezeu. Îmi dați, vă rog, un pahar cu apă?!

Femeia îi arată spre un dozator. Pavel merge către acesta, se oprește și își plimbă mâna pe sub robinete.

— Ce faceți?

— Vreau să-l pornesc, să văd dacă merge. Nu merge dacă trec mâna așa, pe sub el?

— Normal că merge. Luați un pahar de plastic de acolo, îl puneți sub robinet și apăsați pe manetă… Nu acolo! Acolo e apă fierbinte.

Pavel reușește să-și umple paharul și îl dă peste cap dintr-o sorbitură.

— Bună apă! Mai bună ca-n fântână la mine acasă. Cea de-acasă are un gust sălciu, nu știu de ce naiba. Da-mi place și-așa… Mai pot să iau un pahar?

— Luați.

Pavel își mai toarnă un pahar cu apă pe care îl dă peste cap, apoi privește admirativ în jur.

— Frumos aici la voi! Deci așa arată la publicitate?! Îmi închipuiam eu, da' nu chiar așa! Ca-n rai!

Tânăra își revine cu greu din uluială și, după ce se obișnuiește cu absurdul situației, îl întreabă râzând:

— V-ați rătăcit? Unde vreți să ajungeți?

— M-am rătăcit eu o vreme prin clădire, da’ acum sunt exact unde voiam.

— Cu ce vă pot ajuta?

— Îl caut pe Tudor Iovan.

— Ce treabă aveți cu Tudor?

Pavel își trage aer în piept și răspunde mândru:

— E băiatu’ meu! Muncește aici la dumneavoastră? Îl cunoașteți, nu?!

Femeia îi zâmbește prietenos:

— Chiar sunteți tatăl lui Tudor?

— Vreți să mă jur? Vă rog să-l chemați, că am puțină treabă cu el.

Femeia sună pe mobil.

— Tudor, vii puțin?... Acum, lasă tot... Nu s-a întâmplat nimic. Am o mare surpriză pentru tine!... Hai acum!

Pavel freamătă de bucurie.

— Pe unde vine?

Femeia îi arată cu degetul. Pavel se ascunde repede după un palmier ornamental din plastic, pândind dintre frunze locul de unde urmează să-i apară fiul.

Tudor bagă capul pe ușa întredeschisă, vorbind morocănos:

— Ce-i, frate? Zi, că n-am timp de farse. Am la treabă!

Pavel sare în fața lui:

— Bau!

Tudor se uită la el șocat.

— Ce faaaci, Tudor? Uite, domnișoara nu credea că ești băiatu’ meu.

Tudor îl apucă în fugă de după umăr și-l trage pe ușa de unde a venit, străbate un hol și intră într-o sală de ședințe,

complet goală, în care se află o masă ovală. Îi vorbește șoptit, printre dinți:

— Bă, tată, bă, ce cauți tu aici?

— Păi, dacă nu vine muntele la Mahomed, vine Mahomed la munte! Ce, nu te bucuri că mă vezi?

— Mă bucur, dar nu se vine așa.

— Așa cum?

— Păi, uită-te cum ești îmbrăcat. În salopetă, cu cizmele de pe șantier?

— Ți-o fi rușine cu mine!

— Nu că mi-e rușine, dar nu se poate așa! Eu nu-mi văd capul de treabă.

— Hai, că nu stai mult. Am ieșit la prânz să-mi aștept salaru' și-am zis că să te văd, până intră.

— Unde-aștepți tu salariul?

— Aici, la bancomatu' din față. De la bancă mi-a zis că intră pe la unu. Cât e ceasu'?

— E unu treișopt.

— Aaa, păi sigur a intrat. Vreau să-l scot. Să nu-l mai fure careva!

— Cine să-ți fure salariul?

— Tu nu te uiți la televizor? Fură ei și tot bancomatu' din perete, darmite salaru' meu.

— Sălbatic mai ești, tata! Mai trăiește și tu în zilele noastre!

— Nu știi tu, nu vrei să mă asculți! Tu crezi că rața-mpunge și găina măcăne. Așa ajung să-ți mănânce câinii din traistă.

Pavel se tolănește într-un scaun ergonomic din sala de ședințe.

— Frumos tare aici la voi. Bravo, tată! Eu ți-am zis c-ai s-ajungi om mare în viață.

— Tata, serios, am treabă. Eu nu mă joc pe-aici.

Pavel pare că nu-l ascultă, se uită la niște diplome atârnate pe pereți și se joacă cu maneta de sub scaun, ridicându-l și coborându-l.

— Pe-acasă totu' e bine. Mama e bine. Și găinile sunt bine. Numa' cred că ne-a furat una și maică-ta mă contrazice.

— Bă, tată, mă omori. Te comporți de parcă nu ne-am văzut de cinșpe ani. Știu ce-i acasă, am fost săptămâna trecută, vorbesc zilnic cu mama…

— Da, da' cu mine nu vorbești.

— Ce să-ți fac, aș vorbi, dar dacă nu vrei mobil?

— Dă-l dracu' de mobil. Hai să fumăm o țigară.

— Tu mai fumezi?

— Așa, la ocazii speciale, cum e acu', mai trag câte una. Da' să nu mă spui lu' maică-ta! Ai și tu o țigară?

— Nu putem fuma aici!

— Nu te lasă șefu'?

— Nu-i vorba de șef, dar nu se fumează aici.

— Lasă, tată, că înțeleg, nu trebuie să-mi zici prea multe. E bine s-asculți de șef, că șefu-i șef și-n ziua de Paște. Da' fă așa cum te-a-nvățat tata: zi ca el și fă ca tine!… Vii acasă de ziua mea?

— Nu pot. Lucrez și-n weekend!

— Cum să muncești, tată, când toată lumea stă?

— Tata, eu tot îți explic și tu nu vrei să pricepi. La mine nu-i ca la tine pe șantier, cu căcaturile tale proletare. Arunci mistria la patru și-ai tăiat-o.

— La cinci, la cinci arunc mistria.

— La patru, la cinci, totuna-i. Arunci mistria și gata-i, te doare-n cur de serviciu. La mine e ca la Armată, lucrez non-

stop. Și la două noaptea, când e cazul.

— Nu mai vorbi tu de Armată, că n-ai făcut Armata. Nu știi tu cum e. La mine-n Armată mi-a furat odată unu' pușca și-atunci să vezi tu stres...

— Nu-ncepe cu poveștile din Armată, mi le-ai spus pe toate.

— O fi cum zici, da' nu e bine așa. Tre' să te mai odihnești. Îți mai 'ei un liber, dai cu mine la coasă, să vezi ce bine îți face.

— Da, exact asta îmi trebuie acum, să dau la coasă.

— Eu te-nvăț și tu n-asculți. Acasă e aer liber și mintea liberă!

— Tu ai venit să-mi ții lecții la serviciu? Zi ce vrei! N-ai venit tu așa, degeaba. Te cunosc. Care-i baiul?

— Nu te-a sunat Elena?

— Ba da. Săptămâna trecută.

— Azi nu?

— De ce să mă sune Elena? S-a întâmplat ceva și nu știi cum să-mi spui?

— A fost Elena pe-acasă să-și ia chitara, că pleacă la munte. Și-am mai vorbit una, alta cu ea. Nu ți-a spus?

— Ce să-mi spună?

— Problema.

— Nu m-a sunat nicio Elenă. E prea orgolioasă să mă sune. Așa-i ea, se descurcă singură! Zi-mi problema.

Pavel se oprește din manevrele cu maneta scaunului.

— Bă, tată, drept să-ți spun, am un necaz la servici!

— Ce necaz?

— Mă bate unu'.

Tudor se oprește din mersul prin birou și tresare.

— Te-a bătut cineva?! întreabă, brusc îngrijorat.

— Ei, nu m-a bătut încă! Mă tot amenință.

— De ce?

— Că nu-i aduc vin de acasă. Da' ce, eu am făcut vin ca să-l dau la toți proștii?

— Glumește, tata. Glume de șantier!

Pavel ia un ton plângăcios:

— Îmi face așa – hașt! – cu degetul la gât! Asta-i glumă?

— Și tu stai ca blegul să te terorizeze ăla?

— Ce să fac, tată? Am făcut un plan. M-am gândit să grăbesc pensia. Am fost azi să-mi depun dosaru' și nu mi l-a primit. Nu vor să mă scoată hoții ăștia la pensie.

— Aoleo! Cum te mai plângi!

— Cum mă plâng?

— Te plângi ca o babă! Asta faci. Ți-am mai explicat de o mie de ori cu pensia. N-ai anii.

— Da, da' dacă mi-ar pune anii ăia de grupă, ar ieși mai mult.

— Tata, nu se poate! Pricepi?

— Ei, nu se poate. Eu am auzit că se poate, dacă te ajută cineva, dacă ai vreo cunoștință la un medic, dacă-i dai dreptu'.

— Și ce vrei acum? Să umblu eu după medici și să le dau mită? Să mă aresteze cineva ca să ieși tu la pensie? De ce nu dai tu mită?

— Eu nu știu cum se face. Eu toată viața am muncit cinstit. Patruzeci de ani și fără să pun grupa.

— Nici eu nu știu cum se face, că de la cine era să învăț?

— Mă gândeam că tu ești umblat, cunoști oameni, te cunoaște lumea.

— Nu fac asta nici bătut!

— Bine-atunci! Lasă-mă așa, să mor pe șantier ca câinele!

— Vai, vai, vai! Te comporți de parcă ai fi pe moarte. Ai aproape șaizeci de ani, nu o mie. Nu se poate să ieși la pensie și nici măcar nu e corect!

— Bine, tată. E corect să-și bată toți joc de mine?

— Bine, fă o dramă acum și din asta! Hai, mă opresc din munca mea și stau să-ți ascult drama! Spune pe larg, începe din copilărie, de când ai prins vulpea aia cu gâtul în gard, te-ai dus cu frate-tu s-o vinzi la oraș și-ați scăpat-o pe stradă…

Amândoi tac încurcați, ca și cum ambii și-ar fi dat seama deodată că exagerează.

— M-am mai gândit și să vând pământu' ăla de pe Sărături, să iau niște bani și să trăiesc până vine pensia. Da' sunt încurcate actele. Au greșit proștii ăia de la Primărie actele. Nu știi tu vreun avocat pe-aici? Că eu am căutat și n-am găsit.

— Ce avocat? Că, și dacă-ți găsesc un judecător, și dacă ți-l aduc pe Dumnezeu, tu nu vinzi pământu' ăla de la bunica.

— Păi, nu l-aș vinde. Da' ce să fac, dacă n-o să am cu ce trăi!

— Aoleo! Cum o mai întorci! Tata, ești încă tânăr, ai serviciu, ai din ce trăi!

— Da' ce, se mai poate trăi la serviciu' meu?

— Cauți altul, la o adică.

— Îmi mai schimb serviciu' acum, la vârsta mea? Cine mă mai ia?

— Peste tot se fac angajări în construcții.

— Ei, am căutat. Nu mă vrea nimeni. Și dacă dau din lac în puț?

— Cu tine nu se poate vorbi, zău? Ce vrei să fac eu? Vrei bani, îți dau eu bani și stai acasă, la pământ.

— N-am eu nevoie de banii tăi.

— Dar ce vrei, omule?!

— Vreau să nu mă mai bată ăla la serviciu!

— Tata, tu ești copil? Descurcă-te singur, ești ditamai omul. Pune mâna pe-un par și apără-te.

— Mă tem, tată, mă tem. Ce să fac, dacă mă tem? Dacă se enervează ăla și mă omoară?

— Nu te omoară nimeni!... Tu n-ai șef acolo? Spune-i șefului! Zi-i că chemi Poliția!

— Mi-e rușine.

— Aoleo! Așa nu, așa nu!... Bun, și ce vrei?

— Păi, cred că dacă ai veni tu pe la mine pe la servici...

— Vrei să vin eu să mă bat cu ăla pe șantier? Asta-i soluția ta?!

— Da' ce? Eu n-am fost la tine la școală?

— Când ai fost tu la mine la școală să-mi rezolvi problemele? Nici la serbarea de sfârșit de an, când luam premiu, nu veneai să mă vezi.

— Vezi cum ești, tată!?

— Cum sunt?

— Cum îmi reproșezi tu mie asta? Îmi spui tu mie că nu mă bucuram că iei premiu? Dar cine-ți culegea trandafirii de coronița pe care ți-o făcea maică-ta? Cine se înțepa la degete?

— Și de-asta nu veneai tu la serbare, că te-ai înțepat la degete cu trandafirii din fața casei?

— Vezi cum ești? Nu veneam că trebuia să stea cineva acasă, să aibă grijă de găini! Da' când ajungeai acasă cu coronița și cărțile, nu te luam eu în brațe și te ridicam „'Tâta, mare!“ de fiecare dată? Nu mă bucuram eu de copilu' meu, auzi! Nu jucam eu fotbal cu tine și când veneam rupt de pe șantier? Zilele astea am ajuns, să-mi spună copilu' meu că nu m-am bucurat de el!

— Vai, vai, vai! Cum o întorci. Da. Te bucurai cu mine. Dar nu veneai tu la școală să-mi rezolvi problemele.

— Aha, așa zici?

— Așa zic.

— Și adică nu te-am ajutat eu niciodată?

— M-ai ajutat mult. Dar nu în chestii din astea mărunte, personale. Și nici nu te-am bătut eu la cap vreodată cu problemele personale. M-am descurcat singur.

— Da' când te-am ajutat cu problema aia la geometrie și ți-am spus că-i greșit rezultatu' de la urmă din manual?!

— O dată ai avut dreptate, tata.

— Păi, așa și era. A recunoscut și profesoru'.

— O singură dată. Și-n rest tot timpul îmi spuneai că e greșit manualul, n-are cum să fie ce zic ei, când îți ceream ajutor la mate.

— Dacă și-o singură dată greșește, aia nu mai e matematică.

— Bun, hai să încheiem cearta, că n-are rost.

— Da' în liceu, la cămin, într-a noua, când te-a bătut handbalistu' ăla, că n-ai vrut să speli pe jos în cameră sau să-i aduci mâncare de la cantină, parcă?

— Mare bătaie! Mi-a tras o palmă, m-am dus și-am plâns singur la dușuri și aia a fost. Am rezolvat singur. N-ai venit tu să faci nimic, deși ți-am spus.

— Asta s-o crezi tu. N-am vrut eu să-ți mai spun. M-am dus așa, ca și-acum, îmbrăcat ca pe șantier la director, la unu' Brăiloiu – îl mai ții minte? – și-am vorbit să te lase ăla în pace.

— Ei, da?

— Serios. Handbalistu' te-ar fi bătut tot anu', dar l-a amenințat directoru' că-l exmatriculează și de-aia ai scăpat.

— Da, da, ai inventat asta acum, pe loc!

— Dacă vrei, mă crezi, dacă nu, nu! Vorbește cu Brăiloiu.

— Bine, bine, m-ai convins. Am să vin să mă pumnesc cu un muncitor pe care nu-l cunosc, la tine pe șantier, ca să fii tu mândru și fericit!

— Da' nu trebuie să te bați cu el! Numa' să vii pe-acolo, stai zece minute, vorbim una-alta, să vadă ăla că nu-s singur pe lume, că are cineva grijă de mine.

— Știi ce? Eu nici nu te cred că ai problema asta. Doar vrei să vin la tine la serviciu ca să mă arăți ălora ca pe urs! C-așa faci de obicei. Să te lauzi cu mine.

— Și ce-i rău să te lauzi cu copilu' tău?

— Hai punct, că n-o mai scoatem la capăt. Dacă termin mai repede proiectul, vin. Pe unde mai muncești?

— Tot acolo, unde ți-am mai spus. Pe Primăverii, sunt blocurile alea noi de lângă mall. Eu lucrez la etaju' trei, în blocu' ăla turn, cu sticlă albastră... Vii sigur, da?

— Fac tot ce se poate.

— Mai bine-mi zici că nu vii și vii decât să-mi zici că vii și să nu vii.

— Nu-ți pot promite acum, că nu depinde de mine. Dacă pot, vin, dacă nu, nu. Hai să te conduc.

Pavel se ridică și se uită la cum se umflă la loc urma șezutului său în scaunul de piele.

— Bun scaunul ăsta! Ai și tu așa ceva?

— Lasă-mă cu asta, hai să ne grăbim, dacă vrei să vin la tine!

Pavel așază scaunul sub biroul oval, în poziția în care l-a găsit.

— Auzi? Voi pe-aici n-aveți niște ziare să mi le dai? Să mai citesc și eu pe tren! Mai aprind focu' acasă! Poa' să fie și din alea mai vechi...

25

Pavel stă cu fundul pe scările de la intrarea în blocul-turn și privește în gol. Își fixează o pereche de ochelari pe nas, scoate o banană din buzunarul salopetei, o decojește și o mănâncă cu mișcări lente. În cap îi răsună vocea Ioanei Radu.

Off, oooof!... Foaie verde foaie laaaată,
Piatra piatră, de e piatră,
Șade jumătate-n apă,
O calcă calul și crapă,
Inima mea multe rabdă...

Păi, rabdă inimă și taci
Ca pământul care-l calci...
Tu le faci, tu să le traaagi...

26

Pavel se află într-un chioșc la colțul străzii, cu ochii la rafturile de băuturi. Vânzătoarea ia banii unui alt client, apoi se apropie de el.

— Ce vă dau?

— Mă uit puțin, doamnă! Ce-atâta grabă? N-am voie să mă uit?

— Uită-te cât vrei, dar să nu-mi ții prea mult locul ocupat.

— Mă uit repede.

— Ce cauți?

— Ei, ce caut eu nu mai e. Tinerețea, doamnă, asta caut! Vindeți așa ceva?

Vânzătoarea râde.

— Spune-mi ce vrei, poate am în spate și nu-i la raft. Că n-am loc să expun totul.

— Rom din ăla cu vapor pe el aveți?

— Ce fel de vapor?

— Un vapor alb, doamnă, cu pânze, cum era odată.

— Aaa… Nu știu.

— Da' Ovidiu?

— Nu.

— Bastion?

— Nici n-am auzit.

— Vedeți? Nu prea aveți ce vreau. Da' ce rom ar fi pe-aici?

Vânzătoare se apropie și se uită pe raft.

— Cheptăn Morgan?

— Nu, nu.

— Jaghertee?

— Cât face-o sticlă din asta?

— 60-70 de lei.

— 'Ai de capu' meu! Cine dă o avere pe niște rom? Da' na, eu am întrebat așa, de curiozitate, cât mai e romu'. De fapt, vreau un vin.

— Nu servim la pahar.

— Da' nu la pahar, ci o sticlă întreagă.

— Zi ce vrei.

— Aș vrea un vin mai simplu, bun, mult și ieftinior, la sticlă. Din ăla cu un lăutar care cântă la contrabas pe el aveți?

— Nu mai avem. Se dă ca pâinea caldă. Dar lumea mai ia și Muscățel. E la fel de bun.

— Ei, nici chiar așa. Vreau ceva mai special. Din acela, Opt țâțe, aveți?

— Ce?

— Era unu’ cu patru țărăncuțe pe etichetă, la sticlă de sticlă, nu de plastic.

— Aaa, ăla a dispărut de mult.

— Da’ zi-mi ce ai?

— Roșu de ulcior.

— Ăla n-a văzut ulcior în viața lui…

— Cloșca cu pui de aur?

— Nu știu ce să zic.

— Atunci Regal, din ăsta cu castel?

— Nu.

— Dar din ăsta franțuzesc, Eau de vie de vin? întreabă vânzătoarea, pronunțând greoi numele, pe litere.

— La doi litri n-aveți? Că la cinci nu iau.

— N-am Eau de vie de vin la doi litri… Sylvestre, atunci? Uitați aici.

— Am mai băut eu o dată unu’ din ăsta scris cu igreg pe etichetă și mi-a căzut rău la stomac.

— Istros, atunci?

— Aaa, da, ia să văd! Da. Sticla asta rotundă e și mai frumoasă, mai specială, așa, pentr-un cadou. Cât costă?

— 8,90.

— Atunci clar, o iau… Da’ ziceți clar, dom’le, 9 lei, nu mai încercați să păcăliți lumea cu prețurile astea de 90 de bani la coadă, să creadă oamenii că chipurile ar fi 8 lei!

27

— Măi Iane, hai să te învețe tata cum să torni șapă ca la carte.

Într-o bucătărie de apartament în construcție, Yen vietnamezul se uită la Pavel cu mâinile în buzunare, fără să înțeleagă nimic din ce-i vorbește.

— S-o luăm cu începutu', să te-nvețe tata meserie. Aici, în bucătărie, avem turnată o placă denivelată de beton și tre' să punem gresie pe deasupra. Acu', problema cu betonu' e că se așază în vreo 4-5 ani, se mai lasă, mai crapă. Pe urmă nu-i așa rezistent la umezeală și nici nu-i așa bun el singur la antifonare. Să știi de la mine, betonu-i treab-a dracu'! E hidrofil, bea apă ca cămila! Și mai e și rezonant! Înțelegi? Adică nu te ferește de sunetele venite de la vecini. De exemplu, tu nu vrei să auzi cum se bețește ăla din apartamentu' de deasupra și nici el nu vrea să te audă pe tine… Și-atunci ce facem?!

Yen pricepe din gesturi tonul interogativ, dar nu pare să aibă vreo idee ce vrea Pavel de la el. Așa că strânge din umeri.

— Hai, că nu-i greu. Ce facem noi ca să punem gresie peste beton? Asta-ți explic: turnăm mai întâi o șapă pe deasupra. Tu știi ce-i șapa?

Yen se scarpină cu mâna în cap.

— Șapa e aici în găleata asta. Așa arată, vezi?… O să aduci alta de jos când se termină… Să-ți explic: șapa-i de mai multe feluri, poate fi aderentă sau flotantă. Noi o să turnăm una aderentă, adică direct pe beton. De ce nu turnăm flotantă? Poate te-ntrebi. Nu turnăm flotantă că aia înseamnă că tre' să mai punem un material izolant între șapă și beton. Iar ăla costă. Iar dom' inginer vrea să scoată apartamentele astea la cost cât mai ieftin și nu ne complicăm, că oricum se vând apartamentele și-așa. Când vine omu' să cumpere, nu se pricepe. Că așa-i omu', prost! El e bucuros că-și ia casă nouă, nu stă să verifice pe sub gresie dacă are șapă aderentă sau șapă

flotantă. O să-și dea seama mai târziu, după cât de tare se aud beșinile, scârțâitu' patului sau urletele copiilor din apartamentu' de dedesubt sau cel de deasupra. Da' atunci oricum nu mai contează, că el deja a făcut rata. Înțelegi?

Yen se sprijină cu un cot de perete, strâmbă din nas, pare că vrea să audă mai mult.

— Deci noi o să turnăm o șapă aderentă cât de cât mai bunișoară, nu din aia uscată, numa' apă și ciment, ci din aia semiumedă. Adică făcută din nisip, sort de pietriș și apă. Asta semiumedă e mai specială decât aia uscată, că turnăm în ea și niște var hidraulic. Pricepi?

Yen scapătă cotul și se lovește cu umărul de perete, urmărindu-l pe Pavel cu gura căscată.

— Măi Iane, văd că ești băiat tânăr, serios și ascultător. Bravo! Așa-s toți vietnamezii sau tu ești mai tăcut de felu' tău? Dacă așa te-au crescut părinții tăi, bravo lor, halal cum te-au învățat!

Yen se redresează rapid și pune mâna pe o mistrie de pe jos, ca să arate că face și el ceva.

— Lasă mistria, că nu de mistrie avem noi nevoie acum la început. Lucrăm mai mult cu canciocu', dreptaru' și fretonu'. Înțelegi? Nu prea înțelegi, normal. Crezi că eu nu-mi dau seama că tu nu pricepi românește? Normal că-mi dau seama. Da' vorbesc și eu așa, că așa am făcut și cu copiii mei când erau de țâță. Vorbeam cu ei ca cu oameni mari și, încet-încet, au priceput. Așa vreau și cu tine. Eu vorbesc, tu asculți și la un moment dat, dacă tot îți repet, ai să pricepi. Că eu vreau să te învăț să torni șapă ca pe copilu' meu, că te văd necăjit, 'ai de capu' tău.

Yen înțelege doar că a făcut ceva greșit, însă nu-și dă seama ce anume. Rotește mistria în mână în timp ce-l ascultă.

— Da' să nu mă lungesc cu vorba, să te mai învăț și meserie din mers, cât mai vorbim și altele... Înainte și înainte de toate, ca să turnăm șapă, trebuie să stabilim un nivel. Că, ți-am mai spus, betonu' e denivelat, turnat cu pompa, iar noi vrem să fie același nivel în tot apartamentu'. Ei, și-atunci avem nevoie de o altă sculă.

Pavel iese pe hol și se întoarce cu un trepied pe care e montat un aparat ce seamănă cumva cu o pușcă. Yen îl privește oarecum speriat.

— Stai liniștit, nu te speria. Asta e o nivelă cu laser. Cu laser, îți dai seama? Ca-n filme. Tu ai văzut așa ceva în Vietnam? Nu cred. Drept să-ți spun, nici eu nu știam că există așa ceva până acu' niște ani de zile, aproape de bătrânețe. Bună parte din viața mea am muncit în construcții ca-n epoca de piatră, da' uite unde s-a ajuns lumea asta cu tehnologia, munca-i mult mai ușoară cu nivela asta laser. Să-ți arăt cum merge.

Pavel fixează trepiedul lângă perete, reglează aparatul, mișcându-l, apasă pe un buton. Nu se întâmplă nimic.

— Să vezi porcărie! Cre' că-i făcută de chinezi și s-a stricat. Și n-are mai mult de două luni de când au adus-o pe șantier.

Pavel scutură trepiedul, lovește de vreo câteva ori cu palma peste aparat, apasă din nou pe buton, până când un fascicul de lumină se proiectează pe verticala peretelui.

— Vezi ce minune? Mă rog, noi trebuie să dăm nivelu' pe orizontală, așa, la vreun metru.

Pavel reglează fasciculul de lumină pe orizontala peretelui.

— Vezi cât de dreaptă e? După ce o punem frumos, dăm semne pe dunga asta de lumină.

Pavel iese pe hol, se întoarce cu o bucată de cărămidă și trage linii de-a lungul fasciculului.

— Mai erau niște semne aici, trase tot de mine, da' văd că le-au acoperit proștii ăștia care au dat cu glet... După ce tragem semnele pe perete, așa, la vreun metru înălțime, e foarte important să facem câte un martor jos, lângă beton. Cum se face martoru', poate te întrebi? Păi, e simplu. Iei frumos un cancioc de șapă, îl răstorni sub semn, la colțu' peretelui. Apoi luăm o bucată de gresie. Atenție! Luăm una ruptă, nu una bună, că acum stabilim nivelu', nu punem gresie. Numa' dăm cu mistria peste șapă, fixăm bucata de gresie peste ea și ăsta-i nivelu', ai înțeles?

Yen se apropie, se așază pe vine și privește la ce face și îi arată Pavel cu gesturi largi, în timp ce vorbește.

— Apoi luăm o ruletă. Vezi ruleta asta? Scoatem bucata de gresie, măsurăm de la semn până jos la martor. Vezi cât e?

Pavel îi bagă ruleta întinsă în ochi lui Yen.

— Exact 97 de centimetri. Ăsta-i nivelu'! Pe urmă facem la fel la fiecare semn și la fiecare martor, având grijă să păstrăm 97 de centimetri... Uite-așa! Măsurăm... 97 de centimetri... Buuun!...

Yen zâmbește, mai mult pentru că îl vede pe Pavel zâmbind decât să știe precis de ce o face.

— Apoi luăm un dreptar... Ia adu dreptaru' ăla de lângă perete.

Yen înțelege că i se cere ceva, nu și ce anume. Pavel îi arată cu degetul.

— Scândura aia de acolo. Așa... Da... Aia, ăla e dreptaru'... Adu-l la mine!... Bravo! Vezi că începi să pricepi?

Pavel apucă dreptarul și îl așază peste movilițele de șapă.

— Dreptaru’, că de aia e dreptar, ne asigură că păstrăm peste tot aceeași înălțime… Apoi lăsăm dreptaru’ la îndemână, luăm frumos șapă în cancioc și umplem golurile astea dintre martori… Aaaașa!… Apoi luăm din nou dreptaru’ și răzuim șapa. Și facem o fașă de șapă pe lângă perete… Vezi cum iese? Frumos, nu? Meserie! Nu? Păi, dacă nici eu nu știu meserie! Eu oricum făceam la fel și pe vremuri, când lucram cu nivela cu bule…

Pavel privește admirativ centura de șapă trasă lângă perete.

— Iar resturile astea de șapă de la răzuire nu le aruncăm, le-adunăm și le punem înapoi în găleată, le refolosim, să nu risipim materialu’.

Pavel adună cu canciocul resturile de material, se oprește brusc și se apucă cu mâinile de cap.

— ’Zda mă-sii! ’Tu-i pizda mă-sii de treabă!

Yen se uită năuc la el.

— Ei, mă-ntrebi ce-am făcut! Nu vezi? Am făcut o prostie! Asta am făcut! Că eu eram atent la tine, m-am luat cu vorba și-am uitat. Am uitat să dau cu amorsă pe beton înainte! De-acu’, las-așa, nu mai stricăm. Dăm amorsă peste tot cu bidineaua aia de-acu’ înainte… Frate, cum să uit eu așa ceva?!

Pavel mai trece o dată dreptarul peste șapă, se apleacă cu capul aproape de pământ și privește în jos de-a lungul peretelui.

— Altfel, da, e drept. Meserie! Și din ochi, fără nivelă, îmi ieșea la fel de drept! Că-s meseriaș!… Deci, măi Iane, cam așa se toarnă șapă: tragi semne, faci martori, măsori, stabilești nivelu’, pac cu canciocu’!, pac cu dreptaru’!, completezi golurile până iese fașa și tot așa peste tot. Da’ la un moment dat – grijă, mare grijă! – nu tre’ să uiți să dai amorsă cu bidineaua pe beton. Și, la

urmă, dacă mai observi vreo denivelare, dai o țaică cu fretonu' și aia e!... Poate te întrebi ce e țaica, că n-ai auzit de așa ceva... Țaica e ca un fel de lapte, un amestec subțire de nisip cu apă și numa' o pudră de ciment pe deasupra... Acum, că ți-am explicat tot, hai să fumăm o țigară. Că meritățm!

Pavel scoate din buzunar două țigări și îi întinde una lui Yen. Și le aprind și fumează lângă fereastră.

Pavel se uită în gol afară, tresare când vede un tânăr apropiindu-se de intrarea șantierului, se ridică pe vârfuri și îl urmărește dezamăgit cu privirea, trecând mai departe.

De pe schelele de la etaj începe să răsune o manea, care cu câteva secunde mai înainte se auzea în surdină:

Nimeni nu mă vede

Parcă nu exist.

Lumea se ferește

Am sufletul trist...

— Adi Minune! Adi Minune! îi urlă Yen lui Pavel, cu accent anapoda, bucuros că recunoaște interpretul.

„Uite-l, frate, ce știe el pe românește!"

Pavel privește în continuare în gol, în timp ce răsună refrenul manelei:

Așa sunt zilele mele,

Una bună, zece rele...

De la parter se aude un urlet:

— Oprește muzica-n Dumnezeu' mă-tii! Că vin acum la tine și te arunc de pe schelă! Lasă-mă să muncesc în liniște, 'tu-ți morții mă-tii, nu mă băuni de cap cu manele, că nu suntem la club!

Maneaua se oprește brusc.

— E dom’ maistru Cristișor! Îl ascultă lumea, se teme de el! îi explică Pavel lui Yen… Și, ia zi, cum mai e viața prin Vietnam?

Yen nu răspunde, scoate capul pe geam și se uită în sus spre schelă.

— Mai purtați pălării din alea țuguiate, de paie? S-a terminat războiu’ cu americanii? A căzut și la voi comunismu’?

„Ce să-l mai întreb eu pe omu’ ăsta, să nu se simtă prost? Că vorbesc numai eu.“

— Comunismu’ ăsta a fost mare pacoste pe capu’ oamenilor. Bine că am scăpat de el! Zic unii că era mai bine, că aveai servici asigurat. Aveai, da’ nu puteai să alegi. Unde te punea, unde te trimitea, acolo trebuia să muncești. Nu umblai tu aiurea pe unde vrei să-ți cauți de lucru. Păi, acu’, vrei în Germania, te duci în Germania. Vrei în Brazilia, te duci în Brazilia! Bine, eu n-am vrut să plec, da’ aș fi putut. Și-mi place să muncesc unde vreau eu, nu unde vor alții… Asta, pe de o parte. Pe de alta, parcă nici acum nu e bine, c-așa-i omu’, niciodată nu e mulțumit cu ce are. Noi plecăm să muncim în altă țară, că nu e bine aici, voi veniți să munciți la noi, că aici e bine. Cine dracu’ să ne mai înțeleagă ce vrem?!… Mă gândesc că voi o duceți mai greu, tare greu, dacă bateți atâta drum până-n România ca să câștigați o bucată de pâine… Hai, la muncă!

Pavel ia nivela și îi indică din gesturi lui Yen unde să tragă semnele pe perete de-a lungul fasciculului de lumină.

— Și voi mâncați mult orez, ca chinezii, nu? Uite, mie nu-mi prea place orezu’, nu știu de ce. Nici în comunism, când era mai greu cu mâncarea, nu-mi plăcea orezu’. La pilaf, mă refer, că la sarmale, da, e altceva! Tu ai apucat să mănânci sarmale de la noi?

Pavel apucă ruleta și trasează semnele din josul peretelui.

— Uite, de-acu’ ne putem apuca de făcut martorii. Adu găleata aia de șapă mai aproape și dă-mi la mână materialele… Și zi așa, tu ai copii, măi Iane? Ai, n-ai, să-ți spun eu cum e cu copiii: cine are să-i trăiască, cine nu să nu-și dorească. Da’ care-i problema cu copiii, de ce să nu-ți dorești? ai să întrebi. Mulți or să-ți spună că-i ștergi la cur, tre’ să muncești să le aduci mâncare, să le cumperi toate prostiile pe care le doresc, să te joci cu ei, să-i dai la școală, să-i ajuți până cresc și învață să se descurce pe propriile picioare. Ei, nu, nu e asta! Să muncești ca robu’ pentru ei, să faci rost de lucruri, cu asta până la urmă te descurci. Nu ține de tine dacă se plânge sau se bucură de ce ai. Oricât de sărac lipit ai fi, totdeauna va fi unu’ mai sărac ca tine. Și, oricât de bogat ai fi, la fel, o să fie alții care au mai mult ca tine. Și, dacă ești tâmpit și nu te mulțumești cu ce ai, totdeauna o să tânjești după ce au ăia mai bogați. Eu zic că tre’ să te gândești că sunt unii care, nu că n-au după ce bea o cană de apă, da’ n-au nici apă să bea… Umple canciocu’ și dă-l la mine!… Problema nu-i niciodată de lucruri, de ce faci, cum le faci. Marele necaz, după ce ai copil, e frica… Tu de ce te temi cel mai mult, măi Iane? Pe mine m-a și întrebat cineva azi asta. Da’ eu n-am vrut să-i spun de ce mă tem cel mai tare, să nu mă creadă nebun. Am zis că de câini. Da’ frica cea mai mare a omului e să nu pățească copilu’ lui ceva. Și nu-i așa, o spaimă cum e aia de câine. E ceva ce simți în oase, în sânge, parcă se trezește odată cu nașterea copilului, îți dai seama că tu n-ai știut ce-i aia groază până atunci. Că se înecă cu o bucată de măr, că se îmbolnăvește, ferească Dumnezeu, de ceva, că-l calcă mașina, că ți-l mai fură ori se pierde. Și tu rămâi cu frica aia toată viața, nu-i ca durerea de șale, nu te mai lasă niciodată. Visezi și noaptea.

Pavel observă că s-a terminat șapa, îi arată lui Yen găleata goală și îl îndeamnă să se ducă să o umple. Cât rămâne singur, stinge și aprinde raza laser de la nivelă și o privește în gol.

„Asta trebuia să-i zic eu azi lui Tudor! Da' ce, m-ascultă el pe mine? El mereu cu-ale lui. El tot vrea să n-audă de nimic rău de la mine. Cică mă plâng mereu. Da' eu, ce să fac, cum să-i zic numai de bine? Că n-o țin numa' într-un bine."

Yen apare cu găleata plină, iar Pavel se reapucă de muncă. Trântește câteva canciocuri cu șapă lângă perete, apoi se apucă să le niveleze cu scândura.

— Și pentru toată spaima aia pe care o ai de îndurat o viață, ce-i ceri tu copilului în schimb? Să-ți aducă o cană de apă la bătrânețe, când nu mai poți, zic unii. Da' asta-i o prostie. N-am eu nevoie de cana lui cu apă. Când n-oi mai putea, mă pun jos și aștept să mor. N-are cine să-ți aducă o cană cu apă, aia e, te chinui mai puțin. Ce viață e aia în care nu-ți poți lua singur o cană cu apă? Ce bucurie mai ai tu atunci, ce crezi tu că o să vrei cel mai mult de la copilu' tău restu' zilelor tale?... Să se gândească la tine. Măcar din când în când. Cu-atâta te-alegi din viață, chiar și după moarte. Iei ceva cu tine în mormânt?! Poți lua, sunt unii care am auzit că se îngroapă cu aur, da' na, tot degeaba. Da' dacă copilu' tău se gândește la tine în timpu' vieții, îți crește inima ca bivolu' și-ți bate ca toaca de bucurie. Și, dacă ai murit – cum o fi, cum n-o fi pe lumea ailaltă, nu știu –, singuru' tău rai sau iad rămâne tot pe pământ, în capu' copilului care-și mai aduce sau nu aminte de tine.

28

Pavel și Yen cască gura la stratul de șapă întins impecabil peste jumătate de cameră.

— Vezi ce treabă bună facem noi împreună? Mai dăm și-o țaică la urmă și iese ca la carte.

Yen ridică ochii din pământ și vede așezat în tocul ușii un bărbat înalt, cu capul aproape până la pragul de sus, musculos, îmbrăcat în pantaloni și geacă de piele neagră, cu o cască de motociclist în mână. Deși fața îl arată tânăr, părul tuns scurt, până aproape de piele, e complet alb. Acesta zâmbește larg privind înspre Pavel, care e întors cu spatele, și îi face semn cu degetul la buze lui Yen, să tacă.

Motociclistul se apropie tiptil și îl prinde în brațe pe Pavel, strângându-l până îi pocnesc oasele. Pavel se sperie, se smulge violent din brațele lui și se întoarce, se dă înapoi până calcă peste mortarul proaspăt întins.

— Bă, ce piz...?

— Vai, nea Pavel, ce te-am speriat! Iartă-mă! Stai liniștit! Am glumit. Mă bucur că te văd.

Pavel se uită cruciș la el.

— Asta-i glumă? Ce treabă ai tu cu mine? Lasă-mă-n pace.

— Hai, nea Pavel, serios, nu mă recunoști?

În cameră apare râzând Elena.

— Bună ziua, domnu' tată!

Fața lui Pavel se inundă de bucurie.

— Ce surpriză! Ai veniiiit!

— Normal c-am venit!

— Da' cine-i omu' ăsta, tată?

— Cum? Nu-l recunoști?

Îl examinează din cap până-n picioare.

„'Ai de capu' meu! Se mărită fata!“

— E prietenu’ tău?

— Da, dar nu-i doar prietenul meu.

— Să nu-mi zici că te măriți!

Elena râde, merge până la motociclist și îl apucă drăgăstos cu brațul de după cap.

— Stai liniștit, nu mă mărit! Uită-te mai bine la el.

Motociclistul stă cu brațele desfăcute, așteptând să fie recunoscut.

— Uită-te mai bine la mine! Ei?

— Dacă nu te știu, nu te știu. De ce să mint că te știu?

— Te faci de râs, tata. Ai ajuns să nu-ți mai cunoști neamurile?

Pavel se apropie și se uită fix la fața motociclistului, care nu mai are răbdare și izbucnește:

— Sunt Alex! Nepotul Alex, băiatul Lilioarei, vara ta!

După ce realizează cine e, Pavel tresaltă de bucurie.

— Măi, Alex, tată! Nu te-am mai văzut de la moartea lu’ var-mea! Erai copil!

Alex se întristează brusc.

— Eram, când a murit mama, săraca. Și-s cinșpe ani de-atunci. Și na, uite-mă! spune, desfăcând larg brațele.

Pavel îl îmbrățișează.

— De unde să te cunosc, dacă n-ai mai dat și tu un semn de viață.

— Tata, doar ți-am spus că vorbesc cu el pe net. Ai uitat?

— Da, da’ nu mi-ai arătat și tu o poză!... Ce faci tu, mă, băiatule?

— Ce să fac? Tocmai m-am întors din Siberia.

— Din Siberia?!

— Da.

— Când?

— Azi-dimineață.

— Și-ai venit tu direct la mine?

— Cum să nu vin, n-am fost ca frații cu copiii tăi? N-ai jucat fotbal cu mine în copilărie? Mai mult ca tata!

— Știam că muncești prin Germania.

— Ei, eu sunt de ici și de colo. Muncesc afară pe unde-apuc, strâng bani și-apoi umblu prin lume. N-am stare.

— Și ce-ai muncit în Siberia?

— Nu m-am dus la muncă în Siberia. Am făcut un traseu cu motocicleta. Am vrut să văd focile de apă dulce din lacul Baikal. Le-am văzut și, pe urmă, prin Irkutsk, hai, dom'le, să văd și Kremlinul, dacă tot sunt pe drum, că n-am apucat niciodată. Pe urmă, tot așa, hai să văd și Sankt-Petersburgul. Iar acolo mi-am dat seama că nu mai e așa mult până acasă, hai să dau o fugă, că parcă m-a luat dorul, să văd neamurile. Și am trecut pe la Elena și mi-a spus că nu ești prea bine, că ai niște probleme la serviciu.

— Ei, n-am nicio problemă.

— Cum n-ai tată? Ai zis că te bate unu'.

— Am exagerat și eu. Nu mi-a făcut nimic.

— Cum, nu mi-ai zis tu dimineață că te bate unu' de-aici dacă nu-i aduci vin?

— Ba da, da' am rezolvat eu.

— Cum ai rezolvat?

— I-am dat un vin, până la urmă.

Alex se înfurie brusc, arătând spre Yen, care privește la ei cu gura căscată:

— Arată-mi-l? Cine-i? Ăsta micu'?

— Ei, Doamne ferește, nu el. El e om bun, pâinea lui Dumnezeu, ’ai de capu’ lui. E unu’ mai mare care nu-mi dă pace. Da’ nu vreau scandal pe-aici. Mă mai dă dom’ inginer afară!

— Tata, te rog, e plăcerea mea: hai să-l lăsăm pe Alex să facă un pic de scandal.

— Doar vorbesc puțin cu ăla, vreau să-i explic niște chestiuni. Cum îl cheamă?

— Dudu.

— Și unde-i?

— Muncește pe-aici, pe la etaj.

— Hai să dau eu ochii cu el.

— Nu, serios, lasă. Am rezolvat eu cu sticla de vin.

— Aoleo! Asta nu-i rezolvare definitivă. Vreau eu să rezolv definitiv. Hai numai și mi-l arată, să schimb două vorbe cu el… Las astea aici.

Alex pune casca lângă perete și își scoate geaca de motociclist, pe care o trântește deasupra. Rămâne într-un maiou din decolteul căruia, între pectoralii bombați, se vede tatuat un chip lunguieț de câine cu aură de sfânt.

29

Alex merge pe holul blocului la un etaj superior, urmat îndeaproape de Pavel și Elena, strigând cât îl ține gura:

— Duduuu! Dudușuuu!

Ia apartamentele la rând, ciocănește politicos la ușă, apoi deschide și întreabă:

— Mă scuzați, domnu’ Dudu e aici? Nu?… Nu știți unde e?… Am eu o treabă urgentă cu el… Mulțumesc… Îl găsesc.

Apoi își reia strigătele:

— Duduuu! Dudușuuu!

Din unele camere se ivesc capete de muncitori care fie se retrag imediat, fie o rup la fugă pe scări în jos.

Dintr-un apartament iese însuși Dudu, care apucă să strige nervos, înainte de a-l vedea pe Alex:

— Cine pula mea urlă la mine?

Când dă cu ochii de Alex, își reglează brusc tonul:

— Care-i treaba, boss?

Alex se apropie calm de el și-i șoptește în față:

— Am un bizniz cu tine. Hai să vorbim înăuntru.

Dudu încearcă să fugă, dar Alex blochează ieșirea proptindu-și un braț de tocul ușii. Îl prinde brusc de după gât, fixându-i capul în dreptul tatuajului cu chip de câine, și îl târăște înapoi în încăpere.

— Să nu-l bați, vorbește cu el, atât! Sau măcar să nu-i lași urme pe corp! strigă Elena.

— Nu-l bate, Alex! Dă-l încolo! îl roagă Pavel de pe hol.

— Nu te băga, că de-acum e problema mea.

Elena și Pavel privesc din ușă cum Alex îl strânge și mai tare de gât pe Dudu, împingându-l cu nasul în piept. Atât de tare, că ochii pătrunzători ai chipului tatuat par că-l privesc fix pe Dudu.

— Îți place tatuajul meu, prietene? întreabă Alex amical.

— Îmi place, boss! Să mor eu că-mi place!

— Și știi tu cine-i în poză?

— Nu știu, boss.

— Și nu ești curios să afli?

— Sunt, sunt! Spune-mi!

— Păi, prietene, ăsta-i Hristofor.

— Bine, boss.

— Tu știi cine e Hristofor?

— Nu… Nu mă mai strânge așa tare, boss!

— Hristofor este un mare sfânt mucenic, prietene. Sigur n-ai auzit de el?

— Niciodată în viața mea, boss.

— Vrei să-ți spun de ce are el cap de câine?

— Vreau! Vreau!… Nu mă mai strânge! Nu mai am aer!

— Nu te speria, că nu te omor… Se spune că acela care vede chipul Sfântului Mucenic Hristofor nu va muri de moarte îngrozitoare. Cel puțin nu-n ziua în care-l vede. Vrei să mai auzi povești despre Sfântul Mucenic Hristofor?

— Da, da, mai spune-mi.

— Să-ți întrebi duhovnicul, Dudule. Sau să cauți pe Google, că n-am timp de povești.

Dudu scoate un icnet ascuțit.

— Bine, acum hai s-o luăm altfel. Tu știi cine-s eu?

— Nu, boss.

— Și știi cumva care-i necazul meu cu tine?

— Nu.

— Pe omul ăsta îl cunoști? întreabă Alex, îndreptându-l cu capul înspre Pavel.

— E moș…

Alex îl strânge din nou la piept.

— Nu, nu! Nu-i frumos să-i spui omului moș. Trebuie să avem respect față de bătrânii noștri, că putem învăța de la ei lecții de viață.

— E domnu’ Pavel.

— Ei, să nu ne formalizăm chiar așa. E suficient să-i spui nea Pavel.

— Am înțeles.

— Știi tu cine este nea Pavel?

— Colegul meu.

— Corect. Pe lângă asta, știi cine este el pentru mine?

— Nu.

— Apoi să știi că el e tatăl meu. Și că eu oricum am o problemă cu oamenii care se leagă de ăia mai slabi. Cu atât mai mult când e vorba de tatăl meu.

— Nu m-am legat de tata tău, boss. Decât am mai glumit, așa, cu el, ca între noi, băieții de pe șantier. Întreabă-i și pe prietenii mei ce castane le dau, așa, în glumă. Iar pe nea Pavel nici nu l-am atins vreodată!

— Ei, acum vrei să spui că tata minte?

— Nu că minte, boss, el e mai supărăcios, mai sensibilos așa, nu ține la glumă.

— Ce glumă e asta, să-i ceri tu vin ca să nu-l bați?

— Era o poantă ca pe șantier. Nu voiam eu vinul lui. Glumeam, era un fel de-a-l face să stea mai mult laolaltă cu noi, băieții. Că-i mai retras, așa. El m-a luat în serios. Nu-i făceam nimic nici dacă nu-mi dădea. Erau doar vorbe. Îi dau vinul înapoi, să mor eu dacă-mi trebuie. Nici nu l-am băut.

— Unde-i?

— Acolo, pe pervaz! Sticla aia de doi litri. S-o ia înapoi, că nu-mi trebuie.

Alex îl târăște până la sticlă și îl eliberează din strânsoare.

— Ei, acum, dacă tot ți-a dat omul vin, eu zic să-l bei. Ia sticla și bea.

Dudu apucă sticla, îi desface dopul cu mâna tremurată și bea o înghițitură de vin.

— Mai bea!

Dudu mai trage o înghițitură și strâmbă din nas.

— Bea! Bea!

— Cât să beau, boss? Că ăsta-i vin din ăla împuțit, făcut cu pastile!

— Vai! Poate trebuia să-ți dea șampanie! Nu-ți place vinul de la tata?!

— Îmi place, îmi place, dar sunt doi litri aici.

— Ei, dacă-ți place vinul, bea-l tot.

Alex îl privește în tăcere, cu brațele încrucișate.

După o jumătate de sticlă, Dudu e amețit, tremură din tot corpul.

— Nu mai pot, zău că nu mai pot. Iartă-mă! Îmi pare rău, nea Pavel.

— Chiar îți pare rău, prietene?!

— Sincer, să mor eu că-mi pare rău. Iartă-mă. Nu mai pot.

— Noi te iertăm, Dudușule. Și știi cine trebuie să te mai ierte, dacă tot te căiești cu adevărat?

— Cine, boss?

— Dumnezeu, Dudușule! Hai să te împărtășim până la capăt, că vin avem. Bea și zi după mine.

— Ce să zic?

— Bea și zi: *Mărturisesc Ție Doamne, Dumnezeul meu, Celui în Treime slăvit și închinat…*

— Mărturisesc Ție Doamne, Dumnezeul meu… și mai cum? Celui întreime slăvit și închinat.

— *În Treime*… cu pauză, nu întreime!

— În Treime.

— Bun. Bea și zi: *Păcatele mele făcute în toate zilele vieții mele și până în ceasul de față cu lucrul, cu cuvântul, cu gândul, cu vederea, cu auzul, cu mirosul, cu gustul, cu pipăitul…*

— Mai puțin și mai rar, boss, că nu țin mine.

— *Păcatele mele făcute în toate zilele vieții mele și până în ceasul de față…*

— Păcatele mele făcute până în ceasul de față…

— *Cu lucrul, cu cuvântul, cu gândul, cu vederea…*

— Cu lucrul, cu cuvântul, cu gândul, cu vederea…

— *Cu auzul, cu mirosul, cu gustul, cu pipăitul și cu toate simțurile mele sufletești și trupești…*

— Cu auzul, cu mirosul, cu gustul, cu pipăitul și cu toate simțurile mele… Așteaptă un pic, boss, să-mi trag sufletul.

— Te-așteptăm, că oameni suntem.

Dudu se sprijină cu mâna de un perete și respiră sacadat. Alex îi acordă câteva clipe de răgaz, apoi îl îndeamnă din nou.

— Hai, bea și zi: *Cu toate simțurile mele sufletești și trupești, prin care Te-am mâniat pe Tine, Dumnezeul meu…*

— Cu toate simțurile mele, care Te-am mâniat…

— Hai, că-ți spun mai scurt, ca să ții minte. Bea și zi: *Și am nedreptățit pe aproapele…*

— Și am nedreptățit aproapele.

— *Pentru toate acestea mă simt vinovat înaintea Ta…*

— Pentru acestea mă simt vinovat.

— *Și vreau să mă pocăiesc.*

— Mmm… mă pocăiesc.

— *De aceea, cu smerenie, mă rog.*

— Ddde.. de-aia… mmrog…

Dudu abia mai poate să repete cuvintele.

— *Iartă-mă și mă dezleagă de toate păcatele, ca un bun și de oameni iubitor. Amin!*

— Amin!

— Dumnezeu să te ierte, Dudușule, că și noi te-am iertat!

30

Neoanele orașului se aprind. Îmbrăcat în hainele de mers acasă, cu geanta pe umăr, Pavel privește fix cronometrul roșu de pe semafor.

54… 53… 52… 51… 50…

Întoarce capul și privește spre un bătrân care cântă *Kalinka* la cobză, așezat cu fundul pe o bancă, cu o căciulă de oaie alături, în care se văd câțiva bani. Pavel se uită cu atenție la el și tresare bucuros:

— Hai, noroc, bunicule! Te știu de la *Românii au talent*! Te-am văzut și eu, și nevastă-mea, și tare ne-ai plăcut! Frumos! Bravo!

Bătrânul se oprește din cântat, îl salută cu mâna și îi zâmbește amar:

— Ei, am fost eu, dar nu-i chiar așa frumos cum se vede la televizor.

— Da’ cum e?

— Păi, închipuie-ți: eu, om bătrân, am stat patru zile pe banii mei în București și am plătit hotel din pensioara mea până să intru. Două sute de lei pe noapte. Și-am urcat o singură dată pe scenă și n-am câștigat nimic. Degeaba m-am chinuit să învăț muzică de la mama! Tot aici pe bancă m-am întors!

Bătrânul reia *Kalinka*.

5… 4… 3… 2… 1…

Verde.

29… 28… 27… 26… 25…

Pavel calcă pe trecerea de pietoni, se întoarce, scoate un leu din buzunar și îl pune în căciula de oaie.

31

E întuneric de-a dreptul. Pavel se apropie de chioșcul gării și o vede pe vânzătoare în fața lăzilor cu fructe, fumând în picioare.

— Săru-mâna.

— Bună seara.

— Ați ieșit la o țigară?

— Păi, nu vezi?

— Da’ sunteți supărată. Ce-aveți?

— Nu-s supărată. Doar obosită. Te grăbești sau pierzi trenul?

— Nu, stați, stați, terminați țigara. Că trenul e abia la șapte.

Femeia îi întinde pachetul ei de țigări.

— Ia și tu una.

Pavel ia țigara și bricheta, își aprinde țigara.

— Mulțumesc. Săru-mâna. Da’ cât munciți dumneavoastră?

— De la șase dimineața la șase seara.

— ’Ai de capu’ meu! Doișpe ore?!

— Dac-așa îmi pot duce viața, ce să fac? Și zici de doișpe ore? Azi mi s-a îmbolnăvit schimbul și o să stau 24.

— ’Ai de capu’ dumneavoastră! O să cădeți din picioare.

— Nu mor eu de-atâta. Ce să fac? Să mă plâng? Zic mersi că am de lucru.

— Da’ nu găsiți în altă parte?

— Până să vin aici, am lucrat vreo doi ani la o benzinărie, cu salar bun. M-ar mai fi ținut ăia, dar era la mama dracului, pe câmp, ajungeam și mă-ntorceam tare greu. Măcar aici sunt aproape de casă.

— Și toată viața ce-ați muncit?

— Am fost librăreasă peste treizeci de ani. Dar s-a desființat librăria mea. S-au desființat mai toate. Și care-au rămas, la privat, vor numai fete tinere, frumușele, cu facultate. Sunt unele și cu doctorat. Și-s plătite mai prost ca aici. Plus că eu sunt bătrână, cine mă mai ia, unde să mă mai duc?

— Ei, lăsați, că nu sunteți bătrână. Vă spun drept, să nu fiu însurat, m-aș da la dumneavoastră.

Femeia pare cumva că roșește.

— Om bătrân și-ți stă mintea numai la prostii.

— Glumesc și eu, doamnă.

— Știu.

Femeia termină țigara și intră în chioșc.

— Ce-ți dau?

— Ce-aveți de mâncare? Orice, numa' banane, nu. Și să fie ceva cald.

— Am covriching. Îți încălzesc unul la microunde?

— Ce-i ăla covriching?

— Fostul covridog. E mai mare acum, e regal. Covrig cu hodog, tataie.

— Altceva cald?

— Covriciz. Cu brânză.

— Atât?

— Atât.

— Nu știu ce să zic. Parc-aș vrea altceva.

— Dacă nu-ți place, du-te la McDonald's în gară.

— Ei, nu m-am tâmpit chiar așa, s-arunc bani pe cartofi prăjiți. Și măcar de-ar da mulți. Am luat de vreo câteva ori. Îți pun patru-cinci bucăți, parcă zici că-s suflați cu aur. Cred că mai multe parale face tiocul ăla din carton în care ți-i pune.

Din spate se apropie Tudor, trăgând un troler din aluminiu după el, ca și cum ar pleca într-o călătorie. Îl lasă cu mânerul ridicat și îl apucă cu brațul de după gât pe Pavel.

— Ce faci, băi, tată, băi? N-ai plecat? Te-am prins la fix.

Pavel se întoarce și se uită la el cât bucuros, cât îngrijorat.

— Ce-i cu tine, Tudore? Ce-ai pățit?

— N-am pățit nimic, nu mai fi așa panicard. Ce să pățesc? Am zis să vin să-ncerc să te văd, că n-am mai apucat azi să trec pe la serviciu pe la tine. Am avut multă treabă. Am bănuit că te găsesc la tren.

— Ei, nu trebuia să te deranjezi.

— Deci ce vrei: covriching sau covriciz? intervine vânzătoarea.

Pavel se întoarce bucuros către ea.

— Uite, doamnă, ăsta-i băiatu' meu. Vezi ce domn e?

— Da, seamănă cu tine, doar că el e frumos. El să se dea la mine, nu tu! glumește ea. Hai, vrei de mâncare sau nu?

— Lăsați, doamnă, mulțumim. Nu mai e nevoie, că-l duc eu la un restaurant.

— Ce restaurant, tată? Pierd trenu'.

— Te duci cu ăla de opt. Hai să stăm și noi puțin de vorbă… Te duc într-o cafenea unde-mi place mie mult.

32

Cafeneaua e aproape goală. O gașcă de tineri stau față în față la o masă și se uită pe mobil. Alături, un tip bărbos scrie la laptop, cu pauze în care aruncă priviri pe canapeaua din colț, unde o puștoaică citește dintr-o carte groasă, ascultând muzică în căști.

Tudor și Pavel răsfoiesc meniurile, timp în care din boxe răsună muzică de lift.

— Eu parcă știu locu' ăsta, spune Pavel. Nu era pe vremuri o autoservire aici?

— Ba da. E autoservirea aia în care era odată să mă bată un pitic.

— Cum să te bată un pitic?

— În copilărie. Nu ți-am povestit?! Eram cu mama și cu bunica. Și-am intrat să mâncăm ceva înainte de a pleca acasă. Și-am luat nu știu ce la împinge tava, ne-am așezat la o masă. Și alături era un pitic, așezat pe un scaun cu picioare înalte. Era fix ca piticii ăia de pe marginea iazului de la noi. Și eu tot mă uitam cu gura căscată la el, iar el s-a enervat, a sărit de pe scaun și a urlat la mine că de ce mă holbez la el. A izbit cu piciorul scaunul ăla mai înalt decât el, înspre mine.

— Și te-a pocnit?

— Nu, doar m-a speriat.

— Și eu unde eram?

— Nu știu. La serviciu. Sau acasă.

Răsfoind meniul, Pavel face ochii din ce în ce mai mari, apoi se apleacă spre Tudor și îi spune în șoaptă:

— 'Ai, Doamne Dumnezeule și Măiculiță, păzește! Ce prețuri sunt aici! Ăștia n-au decât apă chioară sub 30 de lei. Ridică-te încet și hai să plecăm, măi, tată, că ne jecmănesc!

— Tata, să știi și tu: la bar sau la restaurant nu plătești mâncarea sau băutura, ci mai degrabă cum arată locul. Atmosfera. Nu vezi ce atmosferă fainâ e acum în jur? Și nu mai exagera. Uite, ai așa – spune înșirându-i apăsat, pe ton glumeț: ou la capac, halloumi la cuptor, humus cu sfeclă, bulgur cu tahini, roșii cherry și ceapă verde, minifalafel cu ghimbir

murat, castravete și sos de verdețuri, salată de broccoli cu ou fiert, baby morcov, sos de iaurt, brânză de capră, rodie și chilli crackers… Fiecare la sub douăzeci de lei.

— Da’ ceva simplu, cu carne, n-au?

— N-au nimic cu carne aici.

— Da’ ce, e foamete și nu se mai găsește carne?

— Asta e politica barului.

— De când fac barurile politică?

— Ei, e un fel de a spune. Oamenii ăștia militează pentru un trai sănătos.

— Să fie ei sănătoși! Da’ vreo ciorbă cinstită n-au?

Tudor reia lectura meniului, amuzat, anticipând reacția tatălui:

— Au supă cremă de cartofi dulci cu mere caramelizate, morcov, ceapă, ghimbir, smântână vegetală, zahăr și unt, servită cu crutoane din pâine de secară fără gluten.

Pavel se foiește pe scaun, apoi izbucnește:

— ’Ai de pula mea! ’Ai de pula mea, tată, dacă așa s-a ajuns să se cheme mâncarea pentru oameni! Mă ierți că vorbesc urât, da’ nu mă pot abține.

— Nu mă mai înnebuni de cap, tata! Ia-ți ce vrei și nu te uita la prețuri. Te rog eu mult, măcar o dată în viață nu te uita la prețuri și nu mai comenta. O să-ți placă, bat pariu.

— Dacă nu comentez, ce-mi mai rămâne?… Chiar nu știu ce să aleg. Nu-mi mai lua nimic, nu cheltui bani degeaba.

— Te rog, nu mai comenta. Alege ceva și gata.

— Zi tu ce vrei și aia mănânc.

— Bine, îți iau un burger cu Pleurotus la cuptor și o sută de chestii pe lângă. OK? Să vezi ce-o să-ți placă.

Pavel strânge din umeri.

— De băut, ce zici? Luăm un Long Island?

— Ce-i aia?

— O bere mai mare.

— Bere? Pe frigu' ăsta?

— OK, atunci hai să luăm mojito la borcan.

— Ce-i aia?

— Ceva cu rom, suc de trestie-de-zahăr, limetă, sifon și mentă.

— Dacă-i cu rom, merge.

Tudor îi face semn barmanului și comandă.

Pavel privește lung către trolerul lui din aluminiu.

— Da' unde pleci?

— Nu plec nicăieri. Cum adică?

— Ce-i cu valiza asta?

Tudor se uită zâmbind la troler.

— E un cadou de ziua ta. O surpriză.

— Da' nu vii acasă de ziua mea?

— Nu știu dacă ajung. Am foarte multă treabă. Lucrez în weekend. Și am probleme cu copilul. Doar v-am spus, și ție, și mamei. Totul depinde de el acum.

— Doamne ferește, ce are? E bolnav?

— Nu-i bolnav. N-are nimic.

— Poate-i cresc dinții!

— Nu, n-are nimic. Dar de vreo lună nu mai vrea să doarmă deloc. Se trezește pe la miezul nopții și vrea să se joace cu mine. Atât… Hai, ia cadoul.

Pavel trage trolerul înspre el și îl deschide.

— Ei? Ce spui? întreabă Tudor bucuros și curios în același timp.

— Mulțumesc. Da’ nu trebuia să cheltui bani cu mine, adaugă Pavel înainte de a se uita la conținut.

În troler, așezate pe compartimente, se află tot felul de unelte: clești, bormașină, chei, ciocane, bituri, cumpănă, ruletă, echer și riglă.

— ’Ailei, ce frumoase sunt! Și cât de multe!

— Sunt 735 de piese în total. Știu că ai scule, dar astea-s organizate, nu lipsește nimic.

— Mamăăă! Și-s făcute din crom vanadiu! Se vede că-i treabă nemțească! De când îmi doream eu așa ceva! Ce minune! Uite, are și clește cu bot de rață!

Pavel își concentrează privirea către un compartiment din valiză și se încruntă.

— ’Ai de mine!

— Ce-i?

— Tată, da’ tu n-ai văzut?

— Ce?

— Niște hoți! Te-au înșelat ăștia! De ce n-ai fost atent, tată?! Mari hoți!

— Ce-i? se îngrijorează Tudor.

Pavel își duce palma la cap.

— Au furat o piesă.

— Cine s-o fure?! Trusa e nouă-nouță!

— Ei, și ce? Nu știu eu? Mai fură unii din fabrică! Sau ăia de la transport!

— Zi-mi ce lipsește!

— Uite-aici, vezi?! Au furat torxu’ de 27!

— Ce-i ăla torx?

— Nu-i mare lucru. E ceva banal: un cap de înșurubare cu dinți interiori.

Rămân amândoi în tăcere, dezamăgiți, de parcă tocmai au aflat că viața-i un șir de trădări.

— Până la urmă, dă-l încolo de torx! Da' gestu'?! Vezi cum ți-e omu'?!... Acu' lasă, nu pune și tu la inimă! îl încurajează taică-su. L-au furat, asta e! O să mă descurc și fără el!

Tudor trage trolerul și se uită cu atenție înăuntru.

— Mor de nervi! Mi-au stricat ziua! Mă duc la magazin, am garanția, să vezi ce scandal le fac! Hai acum la magazin, vii cu mine!

— Ei, lasă și tu de la tine, c-așa tre' să faci în viață! Am eu un torx de 27 mai vechi. E puțin tocit, da' îți faci treaba cu el. Și poate am noroc, nici n-o să-mi trebuiască, la o adică.

Tudor se uită la fundul valizei și izbucnește.

— Vezi cum ești, tata? Vezi?

— Cum sunt?!

— Paranoic.

— Acu' de ce mă faci nebun?

— Uite-ți torxul!

— Unde?

— Uite-l aici. Ăsta-i?

— Da.

— A căzut de la mișcare! spune Tudor, ținând victorios piesa lipsă între buricele degetelor.

Pavel se ridică și-l îmbrățișează.

— Doamne, proști mai suntem! Proști mai suntem amândoi! Cum ne-am amărât noi degeaba, pentru că n-am fost atenți!

Tudor râde.

— De-acum poate termin cotețu' ăla nou la găini. Că scule am! N-o mai pot lungi! glumește Pavel.

Barmanul se apropie cu o tavă și le pune pe masă, în dreptul fiecăruia, câte un borcan cu capac prin care e înfipt un pai de plastic.

— Așa da servează! Dacă ai bani, bei repede! spune Pavel mulțumit.

Tudor ia repede borcanul și soarbe câteva înghițituri prin pai. Respiră adânc:

— Hai noroc! Ah, ce mă bucur că am găsit torxul! Nici n-aș fi putut dormi la noapte de nervi.

— Da' eu nu?! Nu-mi era de-o piesă lipsă, da' gestu'? Să fure ei din lucru' tău nou?!

— Ce mai stai? Bagă mojito. E foarte bun.

Pavel se uită nedumerit spre borcanul lui.

— Păi, cum să beau?

— Trage din paiul ăla.

— Nu pot cu paiu'. Ce-s eu, copil? Am voie să desfac capacu'?

— Desfă-l, dă-l în mă-sa de capac.

Pavel desfiletează capacul, ia borcanul și-l dă peste cap dintr-o înghițitură.

— Bun, bun!

— Bun cum?

— Parcă-i așa, un ceai, da' mult mai bun!

— Mai vrei unul?

— Parc-ar mai merge unu'.

Tudor îi face semn barmanului să mai aducă un mojito. Apoi privește lung către taică-su, care se străduiește să deslușească ce scrie pe un poster de pe perete:

You have a choice

Animals don't.

— Uneori mi-e așa milă de tine! Îmi dau lacrimile numai când mă gândesc.

— Ei, ți-e milă de dracu'! glumește Pavel. De ce să-ți fie milă de mine?

— Să nu crezi că nu mă gândesc la tine zilnic.

— Da' ce-am, să-ți fie milă?

— Mă gândesc ce viață ai avut și ai. Tot timpul pe drumuri, cu naveta asta, muncind mai mult pentru noi decât pentru tine. Tu n-ai vrut să faci ceva special în viața asta? Ceva doar pentru tine?

— Ce special, tată? Tu crezi că eu trăiesc ca alții, după filme? Ce special să vreau? Orice crezi tu că ai special, mai sunt măcar un milion de oameni care vor sau au exact la fel. Și-apoi, drept vorbind, eu nici n-am prea avut de ales. Viața mea a fost un singur drum, ca-n Siberia, n-am avut unde merge stânga-dreapta… Nu mă plânge! Da' ce, n-am mâini, n-am picioare, de ce să-ți fie milă? Să nu fi putut merge, să nu fi putut vorbi ar fi fost ceva. Da' eu am avut mare noroc toată viața, tată! Sunt sănătos, vă am pe voi, pot merge și vorbi.

— Știu, dar o viață de om tu parcă ai muncit numai pentru noi, pentru alții. Ce bucurie ai tu numai pentru tine?

— Cum adică numa' pentru mine?

— Ce faci tu doar pentru tine, să te bucuri în pătrățica ta?

Pavel stă pe gânduri.

— Uneori – îți spun ție așa, rămâne-ntre noi –, când sunt așa, mai necăjit, intru în crâșmă la „Covorașu' verde", îmi iau o votcă, o beau încet și nu mă gândesc la nimic. Da' la nimic. Nici la tine, nici la Elena, nici la maică-ta, nici la serviciu. Nu mă gândesc la nimic. Și pe urmă-mi trece. Cu Doamne-ajută.

— Tu ești credincios?

— Cred și eu cât pot, în legea mea.

— Îmi dau seama că nu știu mai nimic despre tine, despre cum ești tu. Niciodată n-am apucat să vorbim pe îndelete.

— Ei, cum n-am vorbit? Am tot vorbit.

— Mă întreb dacă am vorbit vreodată o zi întreagă.

— O zi întreagă n-avea cum, c-am avut treabă.

— Stai, stai că-mi amintesc. Cred că totuși am vorbit o dată o zi întreagă.

— Când?

— Aaa, ce frumos! Îmi amintesc acum precis.

— Când?

— În ziua aia când era mama la spital și ai lipsit de la serviciu ca să culegem porumbul de pe tarla.

— Nu mai țin minte.

— Cum nu mai ții minte? Pe tarlaua CAP-ului. Nu ții minte ce înjurai CAP-ul?

— Îl înjuram tot timpu'. Ce voiau ei nu era muncă, meserie, ci ocnă. Țin minte cum i-am înjurat, nu și ziua de care zici.

— Păi, mama era la spital, trebuia cules rapid porumbul, pus în saci și încărcat în remorcă. Așa că ți-ai luat tu o zi de concediu să-l predăm, să ne terminăm planul la CAP. Și ninsese pe la început de octombrie, zăpada acoperise în întregime porumbul pe care-l depănușasem împreună cu mama.

— Aaa, parcă încep să-mi amintesc. Mai zi.

— „Hai, tată, că terminăm în doi timpi și trei mișcări", mi-ai spus dimineața, încurajându-mă, privind la grămezile care erau înșirate pe o jumătate de kilometru, de pe bucata noastră de pământ, la dracu' în praznic, undeva la o oră de mers din sat.

— Pe Sărături?

— Nu, la Floroaia… Dădeam zăpada la o parte, puneam știuleții în saci, lăsam în urmă grămezi organizate. Mi se învinețiseră mâinile de frig, am și prins a plânge puțin, dar m-ai luat la rost. „Bărbat ești tu sau căcat?“, m-ai întrebat, în timp ce-mi frecai mâinile învinețite de frig. „Uite, hai să te învăț să te încălzești. Freacă și tu palmele așa ca mine și-ți trece.“ Nu mi-a trecut. Te-ai enervat, mi-ai luat mâinile și mi le-ai băgat sub puloverul tău, subsuoară, și m-am mai încălzit. Mi s-a făcut rușine și n-am mai plâns. „Hai, treci la legat saci“, m-ai îndemnat, dându-mi un clește și un colac de sârmă. La legat saci era mai bine, deși cleștele ăla al tău, ca toate sculele tale, era bont, nu prea tăia sârma… Nu mai ții minte cum m-ai păcălit să treacă ziua aia?

— Cam nu…

— „Hai că mai avem doar puțin“, mi-ai tot spus, până aproape să se întunece. Ne-au mai ajutat tractoristul, apoi nea Ghiță, paznicul tarlalei și niște oameni care terminaseră mai devreme decât noi.

— Aaa, când ne-a forțat paznicul să furăm porumb? Îmi amintesc. Hai zi.

— Ce să mai zic, dacă-ți amintești?

— Zi, că-mi place cum povestești tu. Eu nu mai țin minte amănunte. Îmi amintesc pe sponci.

— Când ai terminat, l-ai bătut cu palma pe umăr pe tractorist, i-ai mulțumit pentru ajutor, ai înșfăcat sacoșa în care am avut de mâncare, ai băut o gură de apă din bidonul nostru albastru, m-ai întrebat dacă vreau și eu – și n-am vrut –, ai aruncat restul de apă, mi-ai predat bidonul, să car și eu ceva, să nu merg cu mâna-n cur, m-ai luat de cealaltă mână și am pornit înspre casă. Când am trecut prin dreptul colibei paznicului, el s-

a răstit la tine: „Păi, Pavele, așa pleci tu acasă?!“. „Cum așa?“, te-ai mirat tu. „Cu mâna goală?! Fură și tu un sac de porumb.“ „Nu fur, nene“, ai zis. „Asta-mi trebuie mie acum? Mi-e frică, nea Ghiță. Mi-e și lehamite. Nu-mi mai trebuie nimic. Am și predat porumbu’. Sunt și cu ăsta micu’.“ „Pavele, tu nu fi prost! Nu se cheamă furt! E munculița noastră. Ai dat o remorcă de porumb la stat. Ia și tu un sac, nu pleca cu mâna goală acasă!“

— Și eu ce-am zis atunci?

— „N-am sac“, ai zis. Iar nea Ghiță a intrat în colibă, a târât un sac plin de porumb și ți l-a aburcat aproape cu forța în spate. Și-am luat-o repede la pas. În urmă, când ne-am îndepărtat cam jumate de kilometru, nea Ghiță a început să urle după noi: „Unde fugiți, bă, hoților, băăăă?! Stați așa, că vă priiind! Bă, hooooților, băăă! De ce furați, băăăă?!“. Tu fugeai cu sacul pe umăr – eu, pe lângă tine – și înjurai încontinuu, cum nu făceai de obicei: „’Tu-ți Dumnezău’ mă-tii de nenorocit! ’Tu-ți Dumnezău’ mă-tii de nenorocit!“. Dar nici n-ai lăsat sacul de pe umăr. Acasă ne-am povestit veseli unul altuia ce ni s-a întâmplat, ne-am bucurat și noi că am reușit să furăm un sac de porumb de la CAP.

Pavel râde.

— Frumoasă poveste! Zău dacă mai țin minte. Oricum, ne-am descurcat la viața noastră.

Barmanul le întrerupe vorba, le aduce mâncarea.

Pavel privește spectaculosul burger cu Pleurotus la cuptor și omletă, ceapă verde, sos de iaurt, salată creață, baby spanac cu mix de bio baby morcov, semințe de dovleac olandez, roșii cherry, măsline verzi umplute cu ardei Palermo, alune de pădure și parmezan, apoi zice admirativ:

— Frumoasă serveală! Nici la nunți n-am văzut așa ceva! Și eu am apucat vreo două nunți în viață!

— Ia și mănâncă. Bagă la ghiozdan! cum îmi ziceai tu în copilărie. E bun, e sănătos.

— Mănânc. Tu nu vrei? Ia de la mine, că-i mult!

— Am ronțăit deja niște chestii. S-a înserat, nu mai mănânc. Vreau să scap de burtă.

Pavel mănâncă și dă din cap mulțumit, semn că-i place.

— Hai să mai luăm câte un borcan din ăla, că fac eu cinste. Doar am luat azi salaru', nu muncesc pe surcele!

Tudor mai cere un rând de mojito și exclamă bucuros:

— Băi, tată, băi! Ce mi-am amintit! Aia n-a fost singura zi pe care-am trăit-o împreună! Mi-am amintit acum.

— Ce?

— Alta. A mai fost una întreagă în care am stat împreună.

— Bune-s pleurotusurile astea! Aproape-s mai bune ca ghebele! zice Pavel printre înghițituri. Hai, tu povestește, că eu mănânc.

— Păi, mai sunt zilele alea când mă cărai cu tine la serviciu.

— Aaa, da, vezi? Sunt multe zile întregi trăite împreună…

— Acum îmi amintesc una când am fost să luăm salaru' împreună. M-ai trezit pe la patru dimineața și-am mers pe jos. Timp în care am vorbit. Nu mai țin minte tot ce-am vorbit, doar că am râs la un moment dat, când am trecut prin dreptul casei piticilor de pe iaz: „Ce mai dorm piticii! Doarme și căcatu-n ei!", ai zis. „Și sforăie groh-groh!", te-am completat eu. Am vorbit nu știu ce și în tren, nu-mi mai amintesc. De la serviciu țin minte așa: că ai măturat bine-bine o cameră la etaj, într-un schelet de bloc, și că „tre' să așteptăm mortaru'". Apoi că cineva a urlat de jos: „A venit mortaruuuu'!", iar tu mi-ai zis să-mi găsesc singur

de joacă, cât îl torni tu cu băieții. Habar n-am ce-am găsit. Apoi am fost la masă cu băieții, undeva pe iarbă, la umbră, în spatele blocului. Iar un băiat m-a întrebat: „Ce vrei să te faci când o să fii mare?“.

— Și tu ce-ai zis?

— „Fotbalist.“ Și ei au râs, iar un alt băiat a apucat o bucată de „hebel“ – tare-mi plăcea cum sună cuvântul „hebel“ – și m-a îndemnat să o arunc în aer și să dau cu capul în ea, dacă vreau să mă fac fotbalist.

— Ghiolbani de pe șantier, n-ai ce le face!

— Stai, că nu m-au păcălit. Eu am luat casca ta de protecție, mi-am pus-o pe cap, am aruncat în sus bucata de „hebel“ și am deviat-o în cădere. Iar băieții nici măcar nu au râs, doar au rămas uluiți, mi-era destul de clar că niciunul nu se gândise la așa ceva. Iar „un băiat“ mai vârstnic a zis cu uimire: „Nu degeaba se laudă tac-tu că ești deștept! Sigur o să ajungi fotbalist!“. Și tu erai tare mândru de mine.

— Normal că eram. Așa am fost toată viața.

— Pe urmă ai mai muncit ceva la etaj, eu m-am mai jucat nu știu ce, nu știu cât. Apoi m-ai luat de mână, am coborât la „bărăci“ și l-am căutat printre oameni pe „dom’ inginer“. Iar tu i-ai spus: „Dom’ inginer, sunt cu copilu’. Am turnat mortar, am sclivisit scările“ – tare-mi plăcea și cum sună „a sclivisi“, deși n-am înțeles niciodată exact ce-i asta! – „și ne ducem ceva mai devreme, să luăm salaru’“. „Bine, măi“, a zis dom’ inginer și m-a mângâiat pe cap. „Duceți-vă, dar vezi că nu se mai dă salaru’ pe Grigorescu, ci în Baza 3.“ Și-am mers în Baza 3 cu tramvaiul. Și-am tot vorbit, nu țin minte ce. Și-am urcat la ultimul etaj, pe-un hol lung, lângă o ușă. Nu era nimeni. Iar tu ai zis că nu-i sigur dacă ai voie acolo cu mine, că nu știi cum e „cu salaru’ în Baza

3“. Mi-ai arătat un geam deschis, m-ai aburcat pe el, m-ai trecut dincolo și mi-ai spus că mai bine să aștept tăcut pe acoperișul clădirii, până vezi care-i treaba. M-am plimbat pe acoperiș, m-am uitat atent la izolația din carton și mi-am lăsat degetele amprentă în mai multe pete de smoală. Apoi ai sărit pe geam direct pe acoperiș și mi-a zis: „Treaba-i bună!“. „Da’ salaru’?“, te-am întrebat. „Ni-l dau, nu-ți fă tu griji! Da’ tre’ să-l mai așteptăm, că e ocupată doamna contabilă – Irimia, parcă. Mă știu cu ea.“ Am așteptat, ne-am plimbat pe acoperiș, timp în care tu mi-ai explicat cât de proastă e izolația, cum „o să ploaie“ prin ea la prima ploaie. Pe urmă ai plecat și te-ai întors la geam cu un plic în mână. L-ai rupt cu dinții, ai numărat banii de două ori, cu degetul dat pe limbă, și ai zis: „Sunt toți, nu ne-au tras în piept hoții ăștia. Numa’ i-am lăsat eu de-o ciocolată lu’ doamna contabilă, că e femeie de treabă și m-a luat în față, că-s cu tine… Hai să-i fituim!“. Tare mi-a mai plăcut cum mi-ai zis tu „să fituim banii“, ca și cum îi puteam cheltui până la ultimul pe prostii!

— Au dărâmat Baza 3, nu mai este.

— Și ce-au făcut în loc? N-am mai trecut de mult pe-acolo.

— Un supermarket.

— Asta-i situația.

— Una peste alta, vezi? Am vorbit mult la viața noastră. Destul cât să ne iubim. Tu ce mai faci?

— Ce-apuc și eu: serviciul, copilul. Și cam asta.

— Da’ vreo carte când mai scrii?

— Când să mai scriu, tata? Și pentru cine să scriu?

— Pentru oameni.

— Oamenii au alte griji. Pot trăi foarte bine și fără poveștile mele.

— Mai dă-i în gura mă-sii pe oameni. Scrie și tu așa, din capu' tău, ca să ținem noi minte. Lasă tot și scrie pentru mine. Eu n-am apucat să citesc în viața mea decât cărțile tale și tare mi-au plăcut.

— De ce ți-au plăcut?

— Pentru că totdeauna mi-au adus aminte de ceva care uitasem. Și, dacă nu era scris, poate nu mi-aș mai fi amintit niciodată de întâmplările alea. Și-mi place să-mi amintesc ce-am trăit.

— Lasă tu literatura. Mai bine zi-mi de ce ești supărat. Care-i necazul tău adevărat?

— N-am niciun necaz.

— Și de asta ai venit tu azi la mine? Chiar ai probleme la muncă? Eu, drept să-ți spun, nu te-am luat în serios. Pe urmă m-am tot gândit că poate chiar ai nevoie de ajutor.

— N-am nevoie de niciun ajutor. Mă descurc. Numa' voiam să mă laud cu tine, atât.

— Am să vin, zău c-am să vin. Dar zi-mi ce te macină. Te văd eu, așa, mai mohorât în ultima vreme. De când te știu tot vorbești de pensie. Parcă acum chiar vrei să ieși, parcă te-ai săturat.

— Nu m-am săturat. Numa' sunt amărât câteodată.

— De ce?

— De cum am ajuns eu, de cum a ajuns lumea asta.

— Adică?

— Nici nu știu cum să-ți explic... Am așa, o amăreală. Mă și doare ficatu' de la ea și iau Hepatoprotect!... Nu știu cum să-i zic. Aaa, uite... Tu mai ții minte familia aia de basarabeni de la noi din sat? Ăia a' lu' Poloboc?

— Da. Ce-i cu ei?

— Aveau niște rude deportate de Stalin în Siberia.

— Și?

— Și-o bunică, mătușă de-a lor – nu mai știu ce era – a trăit acolo până acum vreo câțiva ani. Leonora, o chema parcă.

— Și care-i treaba cu ce vorbim noi?

— Cât era în putere, la doi-trei ani, femeia aia se urca în tren, mergea câteva zile, schimba prin nu știu câte gări, străbătea Rusia și ajungea până la noi în sat, să-și vadă neamurile. Eu am cunoscut-o odată, am mers cu ea de-acasă până la gară, când pleca. Și mi-a mai povestit ea, da' știam și eu că-i frig și tare greu de trăit în Siberia. Și-am întrebat-o la despărțire: „Da' de ce te mai întorci acolo, mamaie? De ce nu rămâi aici, la noi? Că ai unde trăi". Și ea mi-a zis: „Măi, Pavele, ce să fac eu aici la voi? În Siberia totu-i clar: am trăit acolo o viață, știu care-mi sunt prietenii, care mi-s dușmanii, ce-i bine, ce-i rău și n-am altă grijă decât să trăiesc o zi în plus. Aici, lumea s-a complicat, s-a amestecat totu'. Eu nu mai pot înțelege lumea asta a voastră".

— Așa, și?

— Și nimic. Simt și eu câteodată ca femeia aia: că nu mai pricep nimic din ce se-ntâmplă azi pe lumea noastră. Și m-apucă un fel de amăreală.

Barmanul se apropie, îi ia farfuria lui Pavel din față și îl întreabă, în timp ce culege firimiturile de pe masă:

— Cum a fost? V-a plăcut?

— Bun-bun, ca la o nuntă de boieri! Mai adu-ne câte un borcan din ăla și gata! Mai fituim niște bani și plecăm, tată, să nu scap trenu'.

33

Pe peronul gării, Pavel privește la călătorii care se urcă într-un tren. Rămâne o vreme singur, până se apropie un ins de vreo patruzeci de ani, îmbrăcat într-o geacă cu gulerul ridicat, trasă peste un trening.

— Un’ te duci, bre, cu nucleara aia?

Pavel îl privește cu teamă, se trage un pas mai înapoi.

— Care nucleară?

Tipul îi arată trolerul de aluminiu.

— Parcă ești președintele Americii cu geanta aia, cu butoanele de la bombele nucleare după el.

Pavel pricepe gluma și râde.

— Nu urci? Hai că pleacă?

— Ăsta nu oprește în gară la mine. Mai aștept.

— Da’ unde mergi?

— Aproape. Doar trei stații.

— Păi, urcă! Și eu tot acolo cobor. Oprește.

— Mă-nveți tu pe mine? Ăsta-i interregio, merge departe, nu oprește la noi.

— Oprește, oprește. Am vorbit eu cu nașul. E un văr de-al meu. Ne rezolvă el. Urcă pe încrederea mea.

34

Pavel și tipul în geaca cu gulerul ridicat stau de vorbă în picioare, la capătul unui vagon, lângă ușa trenului în viteză.

— Parcă a-nceput să ningă afară, nu?

— Nu-mi dau seama.

— Poate mai ninge puțin, că-i nevoie de apă la pământ. Tare-a mai fost secetă iarna asta. Dacă nu-i apă, o să murim de foame.

Momente de tăcere.

— Umblă vorba că vine o boală grea de la chinezi. Știi ceva?

— N-am auzit. China e departe.

— Mi-a spus mie un băiat la navetă. Cică deja a ajuns la italieni, iar el a fugit din calea ei și s-a-ntors acasă. Cică e un fel de gripă. Și te omoară de pe picioare. O dată ești sănătos, apoi cazi și mori. Și se ia ca puricii de la om la om. Sare pe tine, numa' că nu te pișcă, te omoară. Tre' să porți mască ca sălbaticii, da' tot se ia, cu tot cu mască…

— Mult îți mai place să vorbești, nene!

— Da' ce vrei? Să stăm muți și morți?!

Alt moment de tăcere.

— Și tu tot cu naveta?

— Tot.

— Da' nu te supăra că te-ntreb, de curiozitate: ce muncești?

Tânărul rămâne pe gânduri, apoi se apropie de urechea lui Pavel:

— Fur. Sunt hoț de buzunare.

Pavel se retrage cumva speriat.

— Nu te speria, că nu fur de la oameni ca tine. Fur de la bogați, din malluri. Și-s hoț de treabă, niciodată nu le fur actele. Adică, dacă pot, iau doar banii. Dacă, na, n-am ce face și trebuie să iau tot portofelul, îl las undeva la vedere, să-l găsească cineva și să-i dea omului actele înapoi… Acum, că ai aflat ce muncesc, ești mulțumit?

Pavel nu mai zice nimic. Tânărul surâde. Se uită pe geam.

— Pregătește-te, c-aproape-am ajuns.

— Nu prea pare că încetinește. Sper că nu trebuie să sărim din mers.

— Nu, nu. Nu-i nevoie.

Hoțul pune mâna pe semnalul de alarmă și trage cu putere. Roțile scrâșnesc, trenul se oprește.

— Hai, dom' președinte, ia-ți nucleara și sari după mine, nu căsca gura! Fugi cât te țin picioarele! îi strigă, în timp ce deschide ușa și dispare.

Pavel își face cruce cu limba, pune bretelele genții pe după cap, ia trolerul de mâner, sare din tren și aleargă peste câmp.

După minute bune de fugă, se oprește să-și tragă sufletul. În spate vede cum trenul se pune din nou în mișcare. Într-o parte sunt luminile chioare ale haltei. În față e doar întunericul.

„Hai c-am avut iar noroc! M-a ajutat Dumnezeu, săracu', să trec și ziua de azi!"

– sfârșit –